

Notulen van Provinciale Staten

Vergadering

19 september 2018

Index	Paginanummer
Opening	21991
Regeling van de werkzaamheden	21991
Afscheid Statenlid C. van der Velden (SGP en ChristenUnie) / toelating en beëdiging Statenlid J.K. Matze (SGP en ChristenUnie)	21991
Mondelinge vragen van het Statenlid Klumpes (GroenLinks) over Faunabeheerplan Knobbelswanen	22046
Mondelinge vragen van het Statenlid mevrouw Koning (PvdA) over het Buytenland van Rhooon	22048
Motie vreemd aan de orde van de dag	22045
Insprekers met betrekking tot het definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg (7111):	21993
Mevrouw Koppert	21994
De heer Ter Haar	21994
De heer Kans	21994
De heer Knijn	21995
Mevrouw Van der Ploeg	21996
Statenvoorstel Vaststellen definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg (7111)	21997
Bestemmingsplan Zwethof 2018, gemeente Zoeterwoude	22034
Statenvoorstel vaststelling subsidieplafond Subsidieregeling regionale netwerken voor innovatie Zuid-Holland (7110)	22049
Statenvoordracht van het Fractievoorzittersoverleg Benoeming plaatsvervangend voorzitter Statencommissie Bestuur en Middelen (7112)	22049
Statenvoorstel van Statencommissie Verkeer en Milieu aangenomen en afgehandelde moties van Provinciale Staten (7113)	22049
Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 27 juni 2018	22049

Notulen van de vergadering van 19 september 2018 in de Statenzaal van het provinciehuis te 's-Gravenhage.

(Geopend om 10.00 uur)

Voorzitter: de heer J. Smit
Griffier: de heer E.W.K. Meurs

Volgens de presentielijst zijn aanwezig 54 leden, te weten: Van Aelst, Bade, Bakx, Balootje, Van der Bent, Bonnewits-de Jong, Braam, Breitbarth, Brill, Canton, Çelik, Çetin, Van Dieren, Van Dobben De Bruijn, Dulfer, Groenendijk, De Haan, Hillebrand, Hoogendam, Hosseini, Van Hunnik, Kip, Klumpes, Koning, Ludema, Matil, Metselaar, Meurs, Minderhout, Mooiman, Nelisse, Oosterop-van Leussen, Van Oudenhoven, Paymans, Potjer, Privé, J.J. Rijken, P.J. Rijken, Van Rijnberk, Scheurwater, Schonewille, Slooter, Van Staalduinen, Stolk, Stoop, Struijlaard, Verkoelen, P.L. Vermeulen, Van Viegen, De Vree, De Vries, Weide, Wijbenga, Zwerus

OPENING

De **VOORZITTER**: Ik heet u allen hartelijk welkom op deze eerste vergadering na het zomerreces. Ik open de Statenvergadering.

1 REGELING VAN WERKZAAMHEDEN

De **VOORZITTER**: Ik deel u mede dat er vanuit de Staten geen berichten van verhindering zijn ontvangen. Wel vanuit Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Janssen is afwezig in verband met een bestuurlijke conferentie in Lille over luchtkwaliteit. Ik heb de prefect van Noord-Frankrijk op bezoek gehad. Hij verzocht mij daar te zijn; gelukkig kan de heer Janssen daarbij zijn.

Dan de vorming van een groep conform artikel 5A van het Reglement van Orde. Ik deel u mede dat met ingang van 14 september 2018 de heer Struijlaard zich heeft afgescheiden van de fractie van 50PLUS. De heer Struijlaard gaat deze periode verder onder de naam Groep Zuid-Holland.

Ik wil een in memoriam uitspreken in verband met het overlijden van voormalig lid van Provinciale Staten voor het CDA, de heer Van Herk. Mag ik u verzoeken te gaan staan? Onlangs ontvingen Provinciale Staten het bericht dat op 24 juli 2018 voormalig lid van Provinciale Staten, Wim van Herk, is overleden. Wim van Herk was lid van Provinciale Staten voor het CDA van 1987 tot 1995. Hij heeft zich in die tijd vooral beziggehouden met het groendossier. Wim heeft veel betekend voor de regio Vijfheerenlanden. Zijn invloed in dat gebied was groot. In de Statenfractie wist hij de agrarische belangen en de belangen van natuur en landschap in harmonie te brengen. Ook naar de andere fracties toe genoot hij gezag. Hij vond het bereiken van oplossingen belangrijker dan politieke profilering. Wim van Herk was een bruggenbouwer die in al zijn functies de verbinding tussen mensen en belangen wist aan te brengen. Hij bekleedde diverse functies, zoals wethouder in de gemeente Nieuwland, lid van het dagelijks bestuur van de Christelijke

Boeren- en Tuindersbond West-Nederland, voorzitter Landinrichting Vijfheerenlanden, heemraad bij waterschap De Groote Waard en lid van de kerkenraad van de Hervormde Gemeente. Wij nemen afscheid van een mens die veel heeft betekend voor de samenleving. Hij was een beelddrager voor velen. Naast een hele praktische bestuurder was hij ook een innemend, gelovig mens. Wij zullen ons Wim herinneren als een betrokken Statenlid en wensen zijn familie veel steun toe om dit verlies een plek te geven. Ik stel u voor dat wij een kort moment van stilte betrachten. Dank u wel.

TOELATING EN BEËDIGING STATENLID

Dan zijn wij toe aan het afscheid van Statenlid Chris van der Velden (SGP en ChristenUnie) en de toelating van Statenlid J.K. Matze (SGP en ChristenUnie). De heer Van der Velden heeft te kennen gegeven dat hij terugtreedt als Statenlid in verband met zijn verhuizing naar een andere provincie. Zijn opvolger, de heer Matze, is er vandaag niet. Hij zal dus pas in de volgende vergadering beëdigd worden. Ik zal de heer Van der Velden namens u toespreken.

Beste Chris, politiek bedrijven zat er bij jou al vroeg in. Vanaf je vijftiende raakte jij geïnteresseerd in de politiek. Je begon als voorzitter van de jongerenafdeling van de regionale SGP en werd later raadslid in Krimpen aan de IJssel en lid van het bestuur van het hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard. Toen jij in 2015 kandidaat-Statenlid werd, verwachtte jij reserve-Statenlid te worden. Maar jullie kregen er een zetel bij en zo kreeg jij jouw plek in Provinciale Staten. Je zat in de commissie Verkeer en Milieu, waar jij je vooral bezighield met onderwerpen op het gebied van water en met Chemours. Verder was jij plaatsvervangend voorzitter van de commissie Bestuur en Middelen en maakte jij deel uit van de werkgroep Europa. Jouw maidenspeech hield je tijdens het hoofdlijnen debat over de Europastrategie. Daar begon jouw speech als volgt: "Normaal gesproken staan er in de Statenzaal alleen politici op leeftijd die spreken over stoffige onderwerpen, zoals wegen en natuurgebieden. Collega's, het is slechts een citaat. Dat las ik vanochtend in het dagblad Trouw, maar voor mij een niet erg bemoedigende opmerking, als je je eerste speech voorbereidt. Er zat een verwijzing in die uitspraak, waardoor ik iets zonniger tegen vandaag aankeek. Er stond namelijk 'in de Statenzaal in Haarlem'. Daar sprak een jonge studente de Staten toe." Naast jouw drukke baan als directeur van drie scholen ben jij ook bezig met jouw promotieonderzoek naar beleidsvorming in het onderwijs. Een hele klus, zeker in combinatie met het Statenlidmaatschap. Chris, je bent geboren en getogen in Krimpen aan de IJssel maar neemt vanwege jouw verhuizing naar Uddel, gemeente Apeldoorn, nu afscheid van Provinciale Staten. Je kunt immers alleen maar Statenlid zijn van de provincie waarin je woonachtig bent. In jouw brief aan mij schreef je: "Met dankbaarheid kijk ik terug op de fijne tijd die achter mij ligt in de Staten."

21992

Regeling van werkzaamheden

Voorzitter, Van der Velden en Brill

Ik dank mijn collega's in mijn fractie voor het onderlinge vertrouwen en de humorvolle wijze waarop wij met elkaar omgingen." Chris, ik wil jou hartelijk bedanken voor jouw inzet als Statenlid van de provincie Zuid-Holland. Ik wens je namens ons allen veel succes met het voltooiën van jouw proefschrift en wens je alle goeds toe in jouw nieuwe woonplaats. Dank je wel.

De heer **VAN DER VELDEN (SGP en ChristenUnie)**: Allereerst wil ik de Commissaris bedanken voor zijn warme woorden. Ik was eigenlijk benieuwd, Jaap, of je wel iets zou kunnen vinden want persoonlijk had ik het idee dat ik niet zo heel veel heb toegevoegd wat in het oog springt in de achterliggende jaren. En dat is ook een van de redenen waarom ik in het achterliggende jaar definitief heb besloten om niet meer voor een volgende termijn te gaan. Zoals gezegd, 13 jaar in de gemeentepolitiek, 20 jaar bij de waterschappen, waarvan vier jaar dagelijks bestuurder, en toen – moet ik eerlijk zeggen – viel een algemeen bestuur als Provinciale Staten wel een klein beetje tegen. Persoonlijk krijg ik heel veel energie van werkzaamheden waarbij ik werkelijk het verschil kan maken. En daarom wil ik mij nu focussen op mijn bestuurlijke werk in het maatschappelijk middenveld, het onderwijs, mijn promotieonderzoek over de positie van schoolleiders binnen het governance-model en mijn gezin. Want, ja, in de Staten waar je soms met 55 personen aan een stukje vlees staat te trekken, dacht is soms: Waar zijn wij nu mee bezig? Had dit niet efficiënter gekund? Dienen wij op deze wijze de burger echt? Er gaat veel energie in zitten met voor mijn gevoel soms weinig effect. Sowieso heb ik mijn zorgen over het openbaar bestuur. Ik heb respect voor een voorzitter als onze CdK die persoonlijk op de korrel wordt genomen als zijn bestuurlijk handelen bepaalde mensen niet aanstaat. En dat gebeurt niet alleen bij hem. Wij zien dat meer en meer in dit land. Klassieke grondrechten worden geherdefinieerd om fluïde ideologieën een status van onaantastbaarheid te geven. En daardoor moeten soms feiten wijken voor politieke correctheid, wat dat ook mag zijn. Wij maken daarmee vaak wel de materiële omgeving duurzaam, maar niet de cohesie in de samenleving. Maar het is zeker niet alleen somberheid. Ik heb genoten van de omgang met u als collega's, Statenbreed, niet alleen met de christelijke partijen, niet alleen met rechts, maar ik heb vrienden gevonden in de hele breedte. Mensen waar ik van hart tot hart mee in gesprek kon. Dat vond ik geweldig. Op die momenten geen partijprogramma's, maar persoonlijke dilemma's en uitdagingen. Beste mensen, daarvoor wil ik jullie hartelijk bedanken. De griffie wil ik bedanken voor de ondersteuning, jullie waren er niet alleen, maar jullie zijn er tot op de dag van vandaag. Erik, jammer dat onze kennismaking maar van korte duur is geweest. Als je nog eens een keer naar het noordoosten reist, dan nodig ik je uit om even af te slaan bij Apeldoorn. Mijn fractie wil ik bedanken. Servaas als voorzitter, dank voor jouw leiding. Excuses aan jullie allen als ik weer eens een keertje niet volgens de protocollen reageerde, maar gelukkig konden jullie dat altijd wel weer waarden. In het bijzonder wil ik Henk bedanken voor zijn vaderlijke manier waarop hij zich over mij ontfermde toen ik in de Staten kwam. Ik heb hem de titel Beste vaer meegegeven. Mijn vrouw en kinderen kunnen hier niet zijn maar ik wil hen zeker bedanken voor het feit dat zij mij in staat hebben gesteld om 25 jaar deel te nemen aan het openbaar bestuur. Dus ik zeg het maar even zo: Lieve vrouw, Corina, alle kinderen, dank jullie wel voor de wijze waarop jullie

het mogelijk hebben gemaakt dat ik mijzelf inzette voor het algemeen belang. Het ga u allen goed. En ik eindig met de woorden die wij ook gisteren beluisterden aan het einde van de troonrede. U mag zich in uw werk gesteund weten door het besef dat velen u wijsheid toewensen en met mij om kracht en Gods zegen voor u bidden. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank je wel Chris. Ik overhandig jou het gebruikelijke afscheidscadeau, de karaf, de glazen en de penning. En ik geef vervolgens iedereen de gelegenheid om jou uit te zwaaien. Ik schors de vergadering voor enkele minuten, zodat mensen jou een hand kunnen geven. Dank je wel.

Schorsing

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Dan gaan wij nu over tot toelating van de opvolger van de heer Van der Velden, de heer J.K. Matze. Zoals ik al zei, in verband met andere verplichtingen vindt de beëdiging van de heer Matze volgende maand plaats. Ik geef het woord aan de heer Brill namens de Commissie Onderzoek Geloofsbrieven.

De heer **BRILL (VVD)**: De Commissie tot Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft hedenmorgen vergaderd en heeft de geloofsbrieven van de heer J.K. Matze bekeken en beoordeeld. De commissie heeft de stukken onderzocht, bekeken en beoordeeld en is tot de conclusie gekomen dat deze echt allemaal in orde zijn. De commissie adviseert Provinciale Staten om de heer Matze toe te laten tot Provinciale Staten.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik stel u voor om in te stemmen met het advies van de Commissie tot Onderzoek van de Geloofsbrieven en de heer Matze toe te laten als lid van Provinciale Staten en tevens de voordracht over de toelating van de heer Matze vast te stellen. Dan is aldus besloten.

ALDUS WORDT BESLOTEN.

Dan kom ik bij het agenderingsverzoek volgens artikel 13 van het Reglement van Orde. In overeenstemming met dat artikel hebben de fracties van de PvdA, de SGP en ChristenUnie, de Partij voor de Dieren, PVV en 50PLUS bij mij op 10 september 2018 een verzoek ingediend om een agendapunt over de Zwethof aan de agenda van deze vergadering toe te voegen. Ik stel voor om dat verzoek te honoreren. Wenst iemand daarover het woord? Nee, dan is aldus besloten.

ALDUS WORDT BESLOTEN.

De bespreking van dit punt vindt plaats na de besluitvorming over de Duinpolderweg als agendapunt 2B.

Dan is er een verzoek gekomen om gebruik te mogen maken van het mondelinge veragenuur (artikel 50 van het Reglement van Orde). De heer Klumpes (GroenLinks) heeft vragen over Faunabeheerplan Knobbelswanen en mevrouw Koning (PvdA) heeft vragen over het Buytenland van Rhooen.

Regeling van werkzaamheden

Voorzitter, J.J. Rijken en Koppert

Ik stel voor om de mondelinge vragen te behandelen voorafgaand aan de hamerstukken.

Dan een aankondiging van een motie vreemd aan de orde van de dag (artikel 54 van het Reglement van Orde). Zijn er leden die een motie vreemd aan de orde van de dag willen indienen? Dat is het geval. Ik geef het woord aan de heer J.J. Rijken.

De heer **J.J. RIJKEN (PVV)**: De gemeenteraad van Rotterdam heeft in zijn wijsheid besloten om een onderzoek te laten uitvoeren door de Rekenkamer Rotterdam naar de handelwijze van het Warmtebedrijf en de rol van de gemeente daarin. Daarin is uiteraard niet de rol van de provincie meegenomen. Daarom zou ik hier graag een soortgelijk verzoek willen indienen om ook onderzoek te laten doen door onze eigen Randstedelijke Rekenkamer, waarbij de rol van de provincie wordt meegenomen.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik stel voor om dit punt te behandelen nadat de bespreekpunten zijn behandeld.

Er wordt vandaag vergaderd met de agenda die vanmorgen is gepubliceerd met inachtneming van uw besluit over de agendering van de Zwethof en de net aangekondigde motie vreemd aan de orde van de dag. Verlangt iemand daarover het woord? Nee, dan is de agenda hiermee vastgesteld.

ALDUS WORDT BESLOTEN.

De Agendacommissie stelt voor om voor deze vergadering zes uur spreektijd toe te kennen voor de fracties, groepen en Gedeputeerde Staten. Verlangt iemand hierover het woord? Nee, dan is het aantal spreekuren vastgesteld op zes.

ALDUS WORDT BESLOTEN.

Tot slot meld ik dat wij een jubilaris en een jarige in ons midden hebben. Astrid Röben van de griffie was op 1 september 2018 veertig jaar in dienst van de provincie Zuid-Holland en Fleur de Groot van de griffie is vandaag jarig. Beiden van harte gefeliciteerd. Als ik straks de vergadering schors voor de lunch, dan zal ik de dames namens u een bloemetje overhandigen.

Voordat wij overgaan tot de inhoudelijk behandeling van het voorstel van Gedeputeerde Staten over de Duinpolderweg, geef ik een aantal mensen graag gelegenheid om in te spreken over de Duinpolderweg. Iedere spreker krijgt maximaal vijf minuten tijd en er zijn er vijf. Ik geef het woord aan mevrouw Koppert.

Mevrouw **KOPPERS**: Mijn naam is Annemarie Koppert en ik maak graag van deze allerlaatste mogelijkheid tot inspreken voor de keuze van het definitieve voorkeursalternatief Duinpolderweg gebruik. Ik was niet van plan in te spreken. Er is al zo veel gezegd, maar een opmerking van de heer Çelik vorige week woensdag heeft mij van gedachten doen veranderen. Hij sprak over het feit dat een groot aantal sprekers zich tijdens de hoorzitting op 7 september 2018 vooral baseerde op het principe 'not in my backyard'. Ik pak de handschoen op en wil een poging wagen het grotere geheel te bezien. Ik heb mij met name verdiept in het tracé zuidelijke rondweg ofwel de Poelweg, maar

mijn betoog geldt voor het hele traject. Met uw goedvinden schakel ik graag naar de grote thema's: global warming, klimaatverandering, milieuvervuiling, de algeheel verslechterende conditie van de aarde. Thema's waarmee wij dagelijks geconfronteerd worden en die alarmerende, zelfs catastrofale ontwikkelingen laten zien. Onze aarde heeft het zwaar. En wij zijn de generatie die de omslag moet maken, de omschakeling van automatisch het economisch belang als grootste pijler onder onze beslissingen meewegen naar andere pijlers die onze toekomst nadrukkelijker bepalen dan een bloeiende economie. In een gisteren uitgelekt rapport van de Verenigde Naties staan woorden van gelijke strekking. Gelukkig zet de rijksoverheid zwaar in op een circulaire economie, duurzaamheid en milieu. Het belangrijkste uitgangspunt van de circulaire economie op het gebied van mobiliteit en verkeer is de volgende: bestaande infrastructuur zo efficiënt mogelijk benutten. In die bestaande infrastructuur is in het Duinpolderweggebied een aantal knelpunten dat erom schreeuwt aangepakt te worden. Wanneer de knelpunten op de A44 zouden worden aangepakt in combinatie met het verbreden van het laatste smalle stuk N207/N208, waarbij tevens gekeken wordt naar een betere doorstroming op het kruispunt tussen deze twee wegen (zoals gedeputeerde Vermeulen vorige week zelf ook suggereerde), als de HOV-verbinding van Schiphol naar Noordwijk wordt aangelegd en tevens wordt voorzien van een fietsstrook, zodat het fietsverkeer niet meer over de Lisserbrug hoeft en het openbaar vervoer in de regio verder wordt geoptimaliseerd, dan ziet de wereld van de mobiliteit er in de Duin- en Bollenstreek wellicht al heel anders uit. De A44 is een volle weg. Toch gaat Rijkswaterstaat het aantal rijstroken niet uitbreiden. Wanneer aan een flessenhals met een aantal trechters een extra trechter wordt toegevoegd, stroomt de vloeistof niet sneller door. Er wordt al lang gesproken over de Duinpolderweg. Het schijnt zelfs dat het eeuwfeest aanstaande is. Maar een beslissing nemen omdat er al zo lang gesproken wordt over een weg, lijkt mij geen goede. Bovendien is er veel twijfel over de noodzaak van dit project, ook onder deskundigen. Ook wanneer de woningopgave tot 2030 in het gebied wordt doorgerekend (het Venomrapport). En ook u, politici, twijfelt. Er is onvoldoende draagvlak, enorme tegenstand en het is tot op heden met alle onderzoeken, rapportages en werkgroepen niet gelukt om de noodzaak aan te tonen. Daarom is mijn oproep aan u: hanteer het belangrijke principe van een circulaire economie op het gebied van verkeer en milieu en baseer u om te beginnen op het verbeteren en beter benutten van het bestaande wegennet. U hebt allemaal veel tijd en energie in dit zware dossier gestoken. Het gaat gebukt onder zijn eigen historie. Wanneer je echter een paar stappen achteruit zet, het dossier objectief, zonder alle politieke lijntjes en met de kennis van nu bekijkt, wat is dan uw oordeel als mens en politicus? Het uur van de waarheid is aanstaande. U kunt vandaag het verschil maken voor ons, onze kinderen en de generaties daarna. Ik dank u voor uw aandacht.

21994

Regeling van werkzaamheden

Voorzitter, Ter Haar en Kans

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dit was een keer en daarmee hebt u geapplaudisseerd voor iedereen die vervolgens het woord gaat voeren. Ik wil u toch echt verzoeken om zich aan de huisregels te houden. Het is fijn dat u er bent. Uw aanwezigheid is denk ik al een voldoende signaal. Wij zijn niet gewend om elkaar voortdurend toe te klappen, behalve als er iemand afscheid neemt of een jubileum viert. Ik geef het woord aan de heer Ter Haar van de Stichting Duinbehoud.

De heer **TER HAAR (Stichting Duinbehoud)**: Op 7 september 2018 heb ik ingesproken op de hoorzitting over de Duinpolderweg. Toen heb ik betoogd dat het advies van de Europese advocaat-generaal betekent dat het systeem van de PAS-gebruiksruimte moet verdwijnen, waardoor de verbinding tussen de N208 en de N206 niet meer vergunbaar is. Door uitspraken van gedeputeerde Vermeulen in de vergadering van de commissie Verkeer en Milieu op 12 september 2018 lijkt er een misverstand te ontstaan over de vergunbaarheid en de juridische haalbaarheid van de Duinpolderweg. Voor vergunningverlening zijn om te voldoen aan de eisen voor de verhoging van de stikstofdepositie drie routes mogelijk, namelijk via mitigatie, via het zogenaamde ADC-traject of via de gebruiksruimte van de PAS. De ingestelde commissie Stikstofdepositie Duinpolderweg heeft deze drie routes onderzocht en heeft in haar advies (nummer 485385) aangegeven dat de routes mitigatie en het ADC-traject niet haalbaar zijn. Dit advies is ook in het MER overgenomen. Daarom is gekozen voor de route van de zogenaamde PAS-gebruiksruimte. Deze PAS-gebruiksruimte zal echter naar aanleiding van het advies verdwijnen omdat het strijdig is met de Europese regelgeving. Daarmee wordt het afgeven van een natuurbeschermingswetvergunning onmogelijk. De gedeputeerde zei op 12 september 2018 dat hij zich geen zorgen maakte over een mogelijke blokkade van de aanleg van de Duinpolderweg als gevolg van de Europese regelgeving. Als er een teveel aan stikstof komt, en dat staat volgens het MER gewoon vast, zouden er nog andere regelingen zijn die de provincie kan gebruiken om groen licht te verkrijgen. En daarbij noemde de heer Vermeulen het ADC-traject, waarvan de commissie Stikstof Duinpolderweg concludeerde dat deze niet haalbaar is. Wij waren dan ook zeer verbaasd over deze stellige bewering van de gedeputeerde. ADC staat voor alternatief dringende reden van groot openbaar belang en compensatie. De interpretatie van deze begrippen is in richtsnoeren vastgelegd. De Duinpolderweg voldoet niet aan deze richtsnoeren. Voor de Duinpolderweg is namelijk een alternatief, waardoor het ADC-traject al stopt. Daarnaast voldoet het niet aan de vastgestelde eisen voor dringende reden van groot openbaar belang. En het gaat bij de Duinpolderweg ook nog over aantasting van het zogenaamde prioritair habitattypen grijze duinen, waarbij volgens de Wet natuurbescherming, artikel 2.8.5, dwingende redenen van groot openbaar belang moeten voldoen aan de argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten. En al deze aspecten zijn bij de Duinpolderweg niet aan de orde. De compensatie moet al gerealiseerd zijn op het moment van vergunningverlening, als er hier überhaupt al compensatie voor bedacht kan worden. Om het nog moeilijker te maken komt daarbij nog dat, in geval van de aantasting van een prioritair habitat zoals bij de Duinpolderweg, vooraf toestemming voor

vergunningverlening van de Europese Commissie is vereist. Kortom, voor de vergunningverlening is de route ADC evenals de mitigatieroute bij voorbaat kansloos. De enige andere route via de PAS-gebruiksruimte wordt met de komende uitspraak van het Europese Hof van Justitie ook uitgesloten. En in de jurisprudentie zijn ons geen gevallen bekend van andere mogelijke routes. Volgens de feitelijke metingen van het Meetnet Ammoniak Nederland is de depositie van ammoniak, het grootste en meest vermistende bestanddeel van de stikstofdepositie van 2004-2017 alleen maar verder gestegen. Dit is strijdig met de aannames in de modelberekeningen in AERIUS die uitgaan van een dalende lijn. In het advies van de advocaat-generaal wordt daarom ook korte metten gemaakt met het gebruiken van dit soort wensprognoses en aannames bij vergunningverlening. In het advies staat helder dat pas tot vergunningverlening kan worden overgegaan indien de totale stikstofbelasting, dus de verhoging van de depositie veroorzaakt door het project samen met de autonome depositie, niet boven de kritische depositiewaarde van de beschermde habitats komt. Dat is hier onmogelijk te realiseren. U, Provinciale Staten, wordt gevraagd om een ruimtelijke reservering voor het project Duinpolderweg goed te keuren, waarvan de aanleg in strijd is met de regelgeving. Iets goedkeuren dat onwettig is, lijkt ons niet te rijmen met de normen en waarden van goed openbaar bestuur, waarvoor u als Statenleden staat. Wij vragen u dan ook dringend om goedkeuring te onthouden aan de ruimtelijke reservering voor het tracé Hillegom-De Silk en deze reservering uit het voorgestelde plan te verwijderen. Ik dank u.

De **VOORZITTER**: Dan geef ik het woord aan de heer Kans namens Actiegroep Bewoners Spieringweg-Zuid, Dorpsraad Zwaanshoek-Beinsdorp.

De heer **KANS**: Ik spreek hier mede namens de dorpsraden van Zwaanshoek en Beinsdorp, de bewoners en vele anderen. Op vrijdag 7 september 2018 hebben bijna tachtig mensen emotioneel en hartstochtelijk gesproken om aan te tonen dat onder andere de middenvariant van de Duinpolderweg en de noordelijke rondweg om Zwaanshoek niet de oplossing bieden voor de verkeersproblemen in de regio. De middenvariant lost niets op. Erger nog, de middenvariant creëert slechts nieuwe problemen. Op woensdag 12 september 2018 bleek in de commissievergadering van Verkeer en Milieu dat de gedeputeerde van de provincie Noord-Holland niet geluisterd heeft. Hij bleek een politicus pur sang. Problemen werden ontkend, opmerkingen geargument, wensen ingepast en fietspaden aangetakt en bovenal werden voordelen extreem uitvergroot. In onze ogen werden veel zaken slechts van één kant belicht en ik sta hier voor jullie om de heldere waarheid te spreken en om jullie te overtuigen. Die waarheden zijn:

- Het standpunt van de gemeenteraad Haarlemmermeer is een overduidelijk 'nee' tegen de middenvariant. Alle raadsleden in Haarlemmermeer zijn en blijven tegen deze variant. Wel zien zij de zuidvariant in combinatie met een aansluiting op de Weerlaan als een goede mogelijkheid.

Regeling van werkzaamheden

Kans, Voorzitter en Knijn

Ik verwijs hierbij graag naar ingekomen stuk nummer 4 van de Haarlemmermeer vandaag. Elk draagvlak ontbreekt dus voor de middenvariant in de gemeente die daarvan het meeste last krijgt.

- De meerderheid van de betrokken gemeenten is tegen de reservering voor het doortrekken naar de N206. Dit maakt de middenvariant tot een zinloos tracé.
- De middenvariant zorgt voor meer sluipverkeer in de Zwaanshoek over de Bennebroekerweg, hetgeen overigens glashard werd ontkend door de gedeputeerde op woensdag 12 september 2018. De middenvariant zorgt voor meer sluipverkeer in Zwaanshoek over de Bennebroekerweg, hetgeen overigens glashard werd ontkend door de gedeputeerde op woensdag 12 september 2018. Een toename van het sluipverkeer door deze variant geldt eveneens voor de Venneperweg in Beinsdorp. Het lijkt er steeds meer op dat 12 september 2018 als de nationale rampendag gezien kan worden en dat wij het nu moeten hebben over 9.12 in plaats van 9.11.
- De onafhankelijke adviesgroep koos na tweeënhalve jaar studie voor een zuidelijk alternatief als de beste optie. Een eventuele aanpassing van de Zuidvariant in de richting van de NOG Betervariant, de Weerlaan, wordt door de gemeente Haarlemmermeer hartelijk omarmd, zoals zojuist al is gezegd.
- Misschien wel het belangrijkste punt in deze opsomming van feiten betreft het hele proces. Dames en heren Statenleden, dat klopt van geen kanten. Nu er verkiezingen aankomen moet er ineens op stel en sprong, op zijn zachtst gezegd overhaast, een beslissing genomen worden. Het voelt als een eindeloze wandeltrap in de Tour de France, waarin opeens in de laatste kilometers veel gedemarreerd en hard gesprint gaat worden. Hier komen ze:
 - In Noord-Holland was al een besluit gevallen voor doorzetting van 7 september 2018.
 - Afgelopen maandag was er niet eens aantoonbaar een meerderheid in provinciale Staten voor dit voorstel, hetgeen gedeputeerde Post de zinsnede ontlokte 'verbijsterd te zijn'. Wij zijn dat ook, maar dan vanwege deze procedure.
 - Veel gestelde vragen zijn onbeantwoord gebleven tijdens de vergadering van 12 september 2018. Boterzachte beloftes bij de vleet, concrete toezeggingen ho maar. Hetzelfde kan gezegd worden van 17 september 2018 in Noord-Holland.

Als men zich afvraagt waarom er zo'n grote kloof is tussen de politiek en de burgers, nou dan heb ik in ieder geval het antwoord daarop op 12 september 2018 gekregen. Het nut en de noodzaak van de Duinpolderweg zijn nog steeds niet aangetoond. Is er dan, dames en heren, een verborgen agenda voor deze weg? Speelt de aanleg van een Bollenstad die op voorhand ontsloten dient te worden, misschien op de achtergrond mee? De aangepaste middenvariant is heel plotseling in beeld gekomen. Een ondemocratische overvaltechniek, louter en alleen erop gericht om het tegengeluid te minimaliseren. Er is hierdoor geen gelegenheid geweest om zienswijzen in te dienen tegen deze nieuwe vorm van de middenvariant. Maandag liet D66-Statelid Thijssen weten dat zo veel mogelijk participatie gezocht moest worden van betrokkenen, want met participatie gaat alles namelijk

gemakkelijker. Ik kan u vertellen, er is geen participatie, er komt geen participatie, er is alleen maar verzet. Wij zullen ons met hand en tand tegen deze weg verzetten. Wij laten ons niet uit onze huizen jagen. Wij laten onze bedrijven niet kapotmaken. Wij laten onze kostbare natuur niet vernielen en wij laten de rust in een open, prachtig mooie polder niet verstoren, zeker niet voor een weg die er niet behoort te komen. Die gaat binnen de grenzen van de rechtsstaat tot de laatste snik tegengehouden worden. Beste Statenleden, u bent gekozen, u vertegenwoordigt de burgers die daar op de tribune zitten en die de livestream bekijken. En wij staan hier met onze stem en onze visie en wij geven onze mening. Dit is een project dat wordt gedrukt door bestuurders. Dit is een project dat ook elke vorm van draagvlak mist. Wij vragen u om dicht bij uw gevoel van oprechtheid en medemenselijkheid te blijven en te stemmen tegen de middenvariant. Aan u de keuze of u kiest voor een geldverslindend ongewenst project of dat u de gedeputeerde vraagt om onderzoek te doen naar de variant zoals Haarlemmermeer die voorstelt. Ik dank u voor uw aandacht en wens u namens allen in de aanhef genoemd veel wijsheid toe bij het maken van uw keuze.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Knijn namens platform NOG (geen Duinpolderweg).

De heer **KNIJN**: Als voorzitter van het platform NOG wil ik ook nog een keer het woord tot u richten. Aanleiding daarvoor zijn vooral de zeer recente uitspraken van gedeputeerden Vermeulen en Post. Laat ik beginnen met het uitspreken van mijn verbazing over de nonchalance waarmee beide gedeputeerden denken de Europese regelgeving over Natura 2000 te kunnen omzeilen. En dat voor een weg waarvan de noodzaak niet eens is aangetoond. Na de toelichting van de heer Ter Haar moge duidelijk zijn dat de beoogde reservering voor de wegverbinding naar de N206 gewoon in strijd is met Europese regelgeving die zo goed als zeker binnenkort van kracht zal zijn. En daarmee is deze wegverbinding tot in lengte van jaren niet uitvoerbaar. Waar ik nu uw aandacht nog op wil vestigen, is het feit dat door het vervallen van de verbinding naar de N206 de keuze tussen de alternatieven voor het traject N205-N208 in een heel ander daglicht komt te staan, zowel bestuurlijk, politiek als inhoudelijk. Ik kan dat het beste toelichten aan de hand van het standpunt van de gemeenten van Holland Rijnland die, net als Gedeputeerde Staten, voor het middenalternatief pleiten. De keuze van Holland Rijnland voor dat alternatief is vooral ingegeven door – ik citeer uit de door hen ingediende zienswijze – "een nieuwe robuuste verbinding in het bovenregionale netwerk die de kansen vergroot op een toekomstig financieel partnerschap met het Rijk". Door het vervallen van de verbinding naar de N206 is daarvan geen sprake meer. Als infrastructurele maatregelen resteren in het Zuid-Hollandse alleen nog twee lokale wegverbindingen over de Ringvaart in Lisse en Hillegom. Het regionale belang daarvan is alleen gelegen in het feit dat de beide wegen de Ringvaart kruisen en daardoor aansluiting geven op wegen in de provincie Noord-Holland.

21996

Regeling van werkzaamheden

Knijn, Voorzitter en Van der Ploeg

Van een groot regionaal belang, laat staan van enig bovenregionaal belang in aanmerking komend voor rijkssubsidie, is er geen sprake meer. Met het vervallen van de reservering voor de weg naar de N206 verandert ook de inhoudelijke afweging tussen de alternatieven voor de verbindingen bij Hillegom. Het belangrijkste argument van Gedeputeerde Staten tegen NOG Beter 2.0, namelijk dat de weg niet kan worden doorgetrokken naar de N206, komt immers te vervallen. Mevrouw Post zei afgelopen maandag in de Statencommissie van Noord-Holland nog dat de Duinpolderweg vooral wordt aangelegd om de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid te verbeteren. Wij zouden dat graag verbreed willen zien met verkeersleefbaarheid. Maar daarin scoort een middenalternatief, als je puur kijkt naar het deeltraject tussen de N205 en N208, helemaal niet goed. De weg doet bijna niets voor het probleem in Beinsdorp en bij de Hillegommerbrug. De weg trekt alleen maar extra verkeer aan over de N208, waardoor de verkeersleefbaarheid in Hillegom, Bennebroek en Heemstede juist verslechtert. Waarin de winst van het middenalternatief nog in zit, weet ook mevrouw Post niet duidelijk te maken. Zij komt niet verder dan een tranentrekkende promofilm over verkeer en fietsers op de Vogelensangseweg. Trump zou zeggen 'nepnieuws'. Maar de actualiteit is dat de Vogelensangseweg door Vogelensang momenteel wordt vernieuwd en de fietsers aan weerszijden van deze weg 1,75 m (175 cm) ruimte krijgen, waardoor zij veilig over de vernieuwde weg kunnen rijden. De dorpsraden van de betrokken kernen zien in ieder geval, zoals u tijdens de hoorzitting heeft gehoord, alleen maar nadelen. In vergelijking daarmee heeft het alternatief NOG Beter 2.0 duidelijk meer voordelen. In onze nieuwsbrieven hebben wij eerder aangetoond dat Hillegom met NOG Beter 2.0 in totaal het minste overlast heeft van verkeer en dat de schaarse grondgebieden worden gespaard. Niet voor niets wordt NOG Beter 2.0 in de samenvatting van het MER betiteld als het meest milieuvriendelijke alternatief. Geachte Statenleden, wij roepen u op om vandaag te kiezen voor de ratio. Laat de onhaalbare ideeën van een wegverbinding in het bovenregionaal netwerk eindelijk vallen. Kies voor NOG Beter 2.0, het meest milieuvriendelijke alternatief. Ik dank u voor uw aandacht.

De **VOORZITTER**: Ik geef het woord aan mevrouw Van der Ploeg.

Mevrouw **VAN DER PLOEG**: Ik ben Jacqueline van der Ploeg en ik sta hier voor het traject Duinpolderweg in Lisse. Ik heb de brief van de heer Vermeulen met de onderbouwing voor de Duinpolderweg in Lisse gelezen. Dank hiervoor. Ik moet toegeven dat ik er eigenlijk behoorlijk verbaasd over ben. Ik had verwacht dat er heel veel nieuwe en hele goede argumenten in zouden komen te staan die alle twijfel over de Duinpolderweg in Lisse van tafel zouden vegen. Niet dus. De brief roept eerder vragen op dan dat de brief vragen beantwoordt. Ik weet niet eens waar ik moet beginnen. Het is wel verkeer weghalen uit de dorpskernen, maar dat doen de huidige besluiten ook al. Het verkeer op de Kanaalstraat in Lissebrug zou verminderd worden, maar dat is lokaal verkeer en lokaal verkeer gaat eerst 4 km of 5 km naar beneden rijden en dan weer omhoog. Het zou de Kaagbrug in de A44 ontlasten want het verkeer in de richting van Amsterdam komt nu voorbij de Kaagbrug op de A44, maar er wordt vergeten te melden dat het verkeer dat in de richting van

Den Haag gaat die Kaagbrug nu juist wel gaat tegenkomen. En zo zijn er nog heel veel andere punten in die brief die mijn verbazing wekken. Kortom, de brief kan niet als doorslaggevend argument gelden voor de aanleg van de Duinpolderweg. Nut en noodzaak worden niet aangetoond met de brief en dat is ook logisch want er is geen probleem in dit gebied. Mis ik bij de Duinpolderweg in Lisse een probleem, zo mis ik bij de N207 een oplossing. Ik wil nog een keer het knelpunt bij de N207 Lisse-Hillegom aankaarten. Dat deze niet meegenomen wordt in de plannen, is echt een gemiste kans. Het is een goede ontsluiting voor Lisse en Hillegom, maar levert met regelmaat behoorlijke vertraging op. Dit is bij uitstek de ontsluiting waar heel veel winst te behalen valt. Verbetering van het kruispunt N208-N207 en verbreding van de brug over de Ringvaart is qua ruimte en omgeving goed te realiseren. Het schaadt het landschap slechts minimaal, scheelt voor de scheepvaart een extra brug over de Ringvaart – want de Duinpolderweg Lisse is compleet overbodig – en biedt verlichting voor Lisse en Hillegom. Echt een gemiste kans. Terug naar de Duinpolderweg Lisse. Tijdens de hoorzitting op 7 september 2018 moet de wethouder van Lisse in de vragenronde toegeven dat het drukke verkeersbeeld in Lisse eigenlijk niet eens bestaat. Spreekt zij in haar vurige betoog nog over volledige stagnatie van de verkeersafhandeling – dat zijn haar een letterlijke woorden –, zo moet zij ook later toegeven dat haar uitspraak wel een beetje gekleurd was. Haar verhaal komt er uiteindelijk op neer dat, als er ergens iets gebeurt dat alleen dan het verkeer vastloopt. Maar ja, dat is overal zo, toch? Dat is niets nieuws. De wethouder vermeldt wel nog even snel dat de Duinpolderweg Lisse past binnen het mobiliteitsplan van de gemeente zelf, waarin zij graag een extra brug over de Ringvaart zien. Hoe mooi is het als de provincie deze brug op een presenteerblaadje aanreikt? Zeker als je als gemeente nog geen financiële dekking hebt voor die extra brug. Kortom, dit kan toch niet de bedoeling zijn. Ik ben er nog steeds niet van overtuigd dat de Duinpolderweg een goed plan is. Sterker nog, ik vind het een steeds slechter plan worden. De Duinpolderweg is duur en er is geen probleem. Tot slot wilde ik duidelijk aangegeven dat mijn verhaal niet voortkomt uit emoties. Ik wil duidelijk maken dat mijn verhaal voortkomt uit het gemis aan de feitelijke onderbouwing. De Rooversbroekpolder in Lisse is een glastuinbouwgebied, een van de weinigen in de regio trouwens. En als ondernemer in dit gebied wegen wij dagelijks kosten en baten tegen elkaar af. Je hebt niet veel meer nodig dan gewoon gezond boerenverstand om in te zien dat de kostenbatenverhouding van dit kleine stukje Duinpolderweg negatief is. En als na gedegen, onafhankelijk onderzoek en op basis van werkelijke feiten toch blijkt dat de Duinpolderweg toch zinvol is, dan bent u van harte welkom om bij ons aan te kloppen. Dan denken wij heel graag mee over een goede en juiste inpassing. Maar wij zien wel een gedegen, onafhankelijk onderzoek over nut en noodzaak en een kostenbatenanalyse graag tegemoet.

Regeling van werkzaamheden; Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Van der Ploeg, Voorzitter, Çelik, Van Rijnberk en Bakx

En nu zie ik dat ik aan het einde van mijn betoog nog een klein beetje tijd over heb. Ik wil heel graag nog even wijzen op de inbreng en de bijdrage van de heer Vroom bij de ingekomen stukken. Ik ken de heer Vroom niet persoonlijk, maar hij heeft een filmpje gestuurd met de dronebeelden van de polder in Lisse en aan de andere kant van de Haarlemmermeer. Het is een ontzettend mooi filmpje en ik wil jullie daar echt op wijzen. Het is de moeite waard om even te kijken. En bedenk dan even welke schade de Duinpolderweg gaat toebrengen aan dat mooie landschap. En bedenk dat dan ook even in de context dat nut en noodzaak niet zijn aangetoond en dat de kosten-batenanalyse waarschijnlijk negatief is. Denk daar heel goed aan tijdens jullie besluitvorming. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank voor uw aller inbreng. U kunt de beraadslagingen verder volgen vanaf de publieke tribune.

2 BESPREEKSTUKKEN

A STATENVOORSTEL VASTSTELLEN DEFINITIEF VOORKEURSALTERNATIEF DUINPOLDERWEG (7111)

De **VOORZITTER**: dat brengt mij bij agendapunt 2A, bespreking van het definitief voorkeursalternatief Duinpolderweg. Ik geef het woord aan beheer Çelik.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Ik wil voorstellen om bij de besluitvorming over de Duinpolderweg aan het eind de normale procedure iets aan te passen door na de amendementen te stemmen over de moties en pas daarna over het besluit. Ik wil mijn collega's vragen om, indien nodig, ook in een derde termijn een amendement dan wel een motie te kunnen indienen.

De **VOORZITTER**: Dank. Dat kan met uw instemming en ik stel voor om aan het verzoek van de heer Çelik te voldoen. Aldus is besloten.

ALDUS WORDT BESLOTEN.

De **VOORZITTER**: Aan de orde is de bespreking van het definitief voorkeursalternatief Duinpolderweg. Aan Provinciale Staten wordt gevraagd na de beraadslagingen een besluit te nemen over de voorstellen van Gedeputeerde Staten om:

- 1 het definitief Voorkeursalternatief vast te stellen, zijnde het 'samenstel op basis van gedeeltelijke Hillegomse Zienswijze – Midden', conform de in dit voorstel opgenomen beschrijving;
- 2 te starten met de ProjectMER-fase waarin onder andere specifieke aandacht is voor:
 - de aanpak inpassingsvraagstukken;
 - uitwerken wijze vastleggen ruimtelijke reservering doortrekking naar N206;
 - onderzoek naar maatregelen voor stimuleren fietsgebruik;
 - het tracéonderzoek randweg Lisse en effecten onderzoek randweg Zwaanshoek;
- 3 een voorbereidingskrediet ter grootte van 1,6 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de uitvoering van fase 2 van de planstudie (ProjectMER).

Ik geef als eerste het woord aan de heer Van Rijnberk voor D66.

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Na jarenlange onderzoeken met effectrapportages ten aanzien van milieu, landbouw en economie, maatschappelijke kosten-batenanalyses, keuzes, zienswijzen en inspraak zijn wij nu in de fase gekomen om een definitief voorkeursalternatief vast te stellen. D66 doet deze keuze in de wetenschap dat is gebleken dat alle alternatieven voor- en nadelen kennen en dat niet één alternatief afgetekend de beste is en dat in de vervolgfase van het project het voorkeursalternatief in een gedetailleerde projectMER verder wordt uitgewerkt tot een inpassingsplan dat, voordat hierover een besluit wordt genomen, opnieuw een inspraakprocedure doorloopt. In de commissievergadering hebben wij toegelicht waarom D66 van mening is dat een gebiedsgerichte en meer integrale benadering leidt tot een beter resultaat en een voorspoediger verloop van het proces dan de gehanteerde aanpak vanuit de invalshoek tracéstudies voor het autoverkeer. Wij hebben hiervoor aandacht gevraagd om het in de toekomst anders te doen en niet om stappen terug te zetten. Tevens is het de onderbouwing waarom onze bijdrage erop gericht is om nadrukkelijk ook aandacht te vragen voor het openbaar vervoer, de fiets, natuurbelangen en de landelijke inpassing. Het voorstel voor het vaststellen van een definitief voorkeursalternatief Duinpolderweg bevat vier punten, waarop ik zal ingaan: de autoverbinding A4-N208 en de inpassing hiervan in het landschap, de maatregelen voor het openbaar vervoer en de fiets weer naar onze mening aan het voorstel moeten worden toegevoegd, de randwegen bij Lisse en Zwaanshoek en de ruimtelijke reservering van de N208/N206.

A4-N208. D66 onderkent de noodzaak van een extra toekomstvaste verbinding tussen de A4 en de N208. Voor de bereikbaarheid van de Haarlemmermeer en de Bollenstreek zijn vrij oude, smalle oost-westverbindingen, onvoldoende ingericht voor het huidige auto- en vracht- en landbouwverkeer en is de afstand tussen de op het huidige verkeer ingerichte verbindingen over de Ringvaart in de N201 bij Cruquius en de N207 van hemelsbreed 8 km te groot. Daarnaast dienen de smalle bruggen bij Bennebroek, Zwaanshoek, Hillegom, Beinsdorp, Lisse en Lisserbroek ontlast te worden van doorgaand auto- en landbouwverkeer. Ten aanzien van de verbinding N205-N208 kiezen wij voor het Alternatief Midden, bestaande uit twee keer één rijstrook en een gelijkvloerse aansluiting op de N208. Onze keuze is gebaseerd op het draagvlak bij gemeenten en in de regio en inhoudelijk op het niet doorsnijden van het bedrijventerrein Horst Ten Daal, het ongemoeid laten van de Vosse- en Weerlaner polder en de woningontwikkeling in Hillegom-Noord en door de ligging buiten de kern van Hillegom, waardoor er minder negatieve effecten zijn op het leefmilieu ten aanzien van geluid en luchtkwaliteit. En zoals u weet is het aspect gezondheid voor D66 een van de belangrijkste toetsingscriteria bij de omgevingsvisie, en dus ook hier.

De heer **BAKX (50PLUS)**: Ik hoor de heer Van Rijnberk zeggen dat het de Oosteinderpolder ongemoeid laat. Dat begrijp ik niet goed of was het een verspreking?

21998

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Van Rijnberk, Potjer en Bakx

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Ik dacht dat ik gezegd had de Vosse- en Weerlanerpolder. Als ik iets anders gezegd heb, dan was dat een verspreking. Wij begrijpen de bezwaren uit Zwaanshoek, maar de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat het Alternatief Midden aanzienlijk verder van de dorpskern van Zwaanshoek af ligt dan het door Zwaanshoek gewenste Alternatief Zuid van de dorpskern van Hillegom. Terecht wordt in veel zienswijzen gewezen op de gevolgen van het Alternatief Midden voor de Oosteinderpolder. Om negatieve effecten zo veel mogelijk te voorkomen dient het tracé zeer goed in het kwetsbare landschap te worden ingepast door een ondergrondse kruising met de Ringvaart en een verdiepte ligging in het oostelijke deel van de Oosteinderpolder. Een hoge of een lage brug tast de natuur, het landschap en de cultuurhistorie te veel aan naar onze mening. Daarnaast is een brug een obstakel voor zowel autoverkeer als scheepvaart. Wij begrijpen dat dit in de projectMER kan worden uitgewerkt en dat er wordt gekeken naar het tracé, hoogte, ligging, milieueffecten en maatregelen om die effecten te beperken, maar gezien de vele ingebrachte zienswijzen op dit punt kiest D66 vanuit het oogpunt van draagvlak in deze fase al voor een tunnel of een aquaduct, waarbij alle modaliteiten (auto, openbaar vervoer fiets en landbouwverkeer) de Ringvaart kunnen passeren met bij voorkeur aansluitend een verdiepte ligging in de Oosteinderpolder.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: U geeft aan dat een verdiepte ligging en een aquaduct moeten worden gerealiseerd. Dat zit op dit moment niet in het besluit. Bent u van plan om het besluit als zodanig aan te passen? Gaat u een amendement hiervoor indienen?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Ik ga er in ieder geval een motie voor indienen. Ik verwacht dat u mij daarbij gaat helpen.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Een motie wordt geen onderdeel van het besluit. Het college kan een motie eventueel naast zich neerleggen. Als u er zo aan hecht, dan zou het voor u toch een randvoorwaarde moeten zijn? Dan zou het toch in het besluit moeten worden opgenomen, omdat u alleen kunt instemmen mits de weg verdiept wordt aangelegd en onder de Ringvaart doorgaat?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Wij zijn voor zorgvuldigheid, dus wij zien graag in de ProjectMER een ruimtelijk ontwerp uitgewerkt inclusief een kostenraming, om een goede afweging te kunnen maken. Wij zijn daar nadrukkelijk een voorstander van, dat is duidelijk, maar wij willen het besluit pas definitief nemen op het moment dat het uitvoeringsbesluit voorligt.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dank voor het antwoord. Ik begrijp dat u de mogelijkheid openlaat dat het niet gebeurt. U gaat dan pas een afweging maken, dus misschien wordt het toch een brug of komt de weg toch dwars door de polder, misschien zelfs op poten omdat dat beter is.

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Als het zo gaat als u zegt en het pakt zo slecht uit, dan hebben wij altijd nog de ruimte om een andere keuze te maken.

Aan het bestuurlijk draagvlak hechten wij grote waarde. In Zuid-Holland kiest de regio Holland Rijnland – die veertien gemeenten vertegenwoordigt – unaniem voor het Alternatief Midden. In Noord-Holland is de gemeente Heemstede voor het Alternatief Midden en pleit voor doortrekking en de gemeente Bloemendaal is voor het Alternatief NOG en tegen de doortrekking. Het merendeel van de gemeenteraad van Haarlemmermeer die nadrukkelijk pleit voor eerst bewegen en dan bouwen, heeft gezien de bezwaren uit Zwaanshoek een begrijpelijke voorkeur voor het Alternatief Zuid, maar blokkeert het Alternatief Midden niet. De gemeenteraad van Haarlemmermeer bespreekt het project, nadat de besluitvorming in Zuid-Holland is afgerond.

De heer **BAKX (50PLUS)**: Ik heb twee vragen aan de heer Van Rijnberk. Ik hoor u zeggen dat de gemeente Heemstede voor de middenvariant is. Nee, de gemeente Heemstede is alleen voor de middenvariant als die doorgetrokken wordt. Anders is de gemeente Heemstede tegen. U hebt toch net van de inspreker van Haarlemmermeer gehoord dat zij tegen de middenvariant is? Of weet u meer dan ik?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Nou ja, ik weet in die zin meer dan u misschien. Toen de heer Van der Peet van de Haarlemmermeer kwam inspreken, hebben wij de vraag gesteld of hij dan ook blokkeert. Hij heeft gezegd dat hij de bezwaren tegen de middenvariant kenbaar wilde maken, maar dat er nog geen blokkade tegen de middenvariant ligt omdat de gemeente Haarlemmermeer, nadat het besluit is gevallen, die discussie nog in de raad gaat voeren.

Wel zijn beide grondgebiedgemeenten (Hillegom en Haarlemmermeer) tegenstander van het alternatief NOG Beter 2.0 over de Weerlaan. Hillegom vanwege de eerder gegeven argumenten en de gemeente Haarlemmermeer, zoals in de sprake is verwoord, omdat het doortrekken van de Weerlaan naar de N205 door de beperkte capaciteit van de noordelijke randweg van Nieuw-Vennep en de voorziene woningbouw geen goede optie is. Aangezien de bezwaren tegen het extra belasten van de noordelijke randweg in Nieuw-Vennep vergelijkbaar zijn met die van het belasten van de Weerlaan in Hillegom, vinden wij het een logische bestuurlijke keuze van de beide Gedeputeerde Staten.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik hoor de heer Van Rijnberk zeggen dat D66 bestuurlijk draagvlak in de grondgebiedgemeenten belangrijk vindt en dat dat een reden is om de voorkeur te geven aan de middenvariant, maar aan de andere kant en heb ik vanmorgen van de insprekers gehoord dat Haarlemmermeer tegen de middenvariant is.

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: De inspreker citeert wat de heer Van der Peet vrijdag verteld heeft, maar wij hebben nadrukkelijk de vraag gesteld of dat een blokkade betekent voor de middenvariant.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Van Rijnberk, Potjer en Canton

Toen is aangegeven dat de bezwaren van Haarlemmermeer zijn, dat zij die kenbaar wilden maken, maar dat het geen blokkade betekent voor de middenvariant. Dat staat letterlijk in het verslag.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Een vervolgvraag naar aanleiding van uw antwoord. U zegt dat zij het niet blokkeren, maar hun voorkeur ligt wel bij NOG Beter, terwijl u hier zegt dat ze geen NOG Beter willen. Ik heb horen zeggen dat zij dat wel willen voor het Zuid-Hollandse grondgebied en voor het Noord-Hollandse grondgebied de zuidvariant en dat zij dat liever hebben dan de middenvariant. Ik heb Hillegom ook niet horen zeggen dat zij de middenvariant gaat blokkeren. Sowieso vraag ik mij af of dat mogelijk is want als wij met een provinciaal inpassingsplan komen, kan een gemeente het volgens mij niet blokkeren. Maar hoe weegt u dan de verschillen tussen die beide gemeenten af?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: De bezwaren van Hillegom zijn overduidelijk. Haarlemmermeer heeft in dat gesprek gezegd: Als wij nou het stukje oppakken van de Zuidvariant in de Haarlemmermeer en een tunnel naar de Weerlaan, dan zou dat voor ons een goede oplossing zijn. Ik begrijp dat helemaal als je vanuit Haarlemmermeer kijkt naar de belangen van Zwaanshoek. Wij moeten met zijn allen de afweging maken en ik schat ook nog wel in dat er bij de inpassingsvariant als je onder de Ringvaart door gaat, ook nog oplossingen zijn samen met de gemeente Haarlemmermeer voor Zwaanshoek en bij de Spieringweg.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Daarmee bevestigt u eigenlijk wat ik net zei, namelijk dat Haarlemmermeer voorkeur heeft voor de zuidvariant in combinatie met NOG Beter. Maar dat betekent dus dat de ene grondgebiedgemeente gaat voor Zuid/NOG Beter en de andere grondgebiedgemeente gaat voor de middenvariant. Het is aan ons om de afweging te maken en dan is het een beetje raar als u zegt voor de middenvariant te gaan omdat beide gemeenten dat zouden willen. Dat is namelijk niet het geval.

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Ik heb aangegeven dat er bezwaren zijn in het Zuid-Hollandse die verwoord zijn door Holland Rijnland. Ik heb in het palet geschetst hoe dat bij de verschillende gemeenten in Noord-Holland ligt en dat er in Haarlemmermeer nog over doorgepraat wordt.

Dan kom ik bij de maatregelen voor het openbaar vervoer en de fiets. Het stimuleren van het openbaar vervoer en het fietsgebruik heeft voor D66 topprioriteit. Voor de bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek is daarom het verbeteren van het openbaar vervoer van groot belang. De provincie Noord-Holland heeft de doortrekking van het Hoogwaardig Openbaar Vervoer naar Schiphol gekoppeld aan de Duinpolderweg. D66 gaat ervan uit dat, nu de vervolgstappen voor de Duinpolderweg gemaakt worden, ook de HOV-corridor voortvarend tot realisatie wordt gebracht. Wij vernemen graag de mening van de gedeputeerde hierop. En tevens zouden wij de in de inspraak naar voren gebrachte suggestie van een snelle, met het autoverkeer concurrerende fietsbusverbinding tussen ESTEC en Schiphol, die gebruikmaakt van het tracé van het Alternatief Midden,

onderzocht willen zien. Wij overwegen om hiervoor in tweede termijn een motie in te dienen. Het voorgestelde besluit om het gebruik van de fiets maximaal te faciliteren en te maximaliseren door de aanleg van ontbrekende schakels, het beperken van barrièrewerking en de opwaardering van bestaande routes en het fietsparkeren bij stations, zouden wij graag in de volgende fase vertaald zien in een concreet programma, waarvan ook een fietsverbinding langs het tracé van het Alternatief Midden deel uitmaakt. Wij gaan ervan uit dat dit een integraal onderdeel is van het projectbudget.

De randwegen bij Lisse en Zwaanshoek. Beide colleges staan positief ten opzichte van de NOG Beter-voorstellen voor de randwegen ten zuiden van Lisse en ten noorden van Zwaanshoek, zo blijkt uit de stukken. De bewoners van Lisse en Zwaanshoek zijn om verschillende redenen onaangenaam verrast. Lisse vanwege het gebrek aan communicatie en Zwaanshoek vanwege de wijziging van het voorkeursalternatief. Wij hebben de situatie in de Rooversbroekpolder in Lisse ter plekke bekeken en met bewoners en bedrijven gesproken en inspraakreacties bestudeerd. En hierbij zijn wij tot de conclusie gekomen dat het ingetekende tracé volstrekt onwenselijk is. De colleges gaan in overleg met de gemeenten Lisse en Haarlemmermeer en bewoners en bedrijven in de volgende fase een tracéstudie verrichten die moet leiden tot een goed ingepast tracé en meer draagvlak. Onze twijfels zijn nog niet weggenomen, zolang er geen voldragen plan ligt en wij zullen we de verdere uitwerking in de projectMER dan ook zeer kritisch volgen.

Tot slot de ruimtelijke reservering N208/N206. D66 kan zich vinden in de conclusie dat de verbinding tussen de N208 en de N206 op dit moment niet nodig is.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: U sprak zojuist over de randwegen. U hebt daar twijfels bij. Kunnen die twijfels opgelost worden in de volgende fase van het project of moet er nu al duidelijkheid over komen?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Het huidige tracé is slechts een streep op de kaart die dwars door bedrijven loopt. Daar is niet goed over nagedacht. Misschien is het wel mogelijk om een goed tracé ingepast te krijgen in de Rooversbroekpolder in overleg met bedrijven en bewoners. Wij begrijpen uit de stukken van Gedeputeerde Staten dat men het nut van de verbinding daar onderschrijft, maar ik denk dat het echt nodig is om met de gemeenten Lisse en Haarlemmermeer (aan de andere kant ligt ook nog een piekberging die gespaard moet worden) heel goed te praten over de kruising met de Ringvaart. Wij zijn dan ook heel benieuwd of men er in de projectMER-fase uitkomt. Op dat moment zullen wij het beoordelen, maar vooralsnog willen wij doorgaan met die studie.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Ik hoor u zeggen dat er misschien een tracé mogelijk is waarvoor wel voldoende draagvlak is en dat geen zaken doorsnijdt waarmee u nu problemen heeft.

22000

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Canton, Van Rijnberk, Bakx, Potjer en Privé

Ik hoor u ook zeggen dat Gedeputeerde Staten vooral moeten doorgaan met het uitzoeken of het tracé mogelijk is. Betekent dat dan dat dat deel van het tracé in een vervolgfase wat u betreft zou kunnen vervallen, als er geen mooie lijn te trekken is? En hoe wilt u dat dan doen? Welk technisch middel hebt u dan nog?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Volgens mij is dat niet zo ingewikkeld. Wij praten hier over de eerste fase, de planMER. Er komt nog een hele uitzoekfase achteraan in de projectfase. Wij geven nu aan hoe wij erin staan, gegeven de situatie die aan de planfase vooraf is gegaan, maar wij behouden ons natuurlijk het recht voor om bij de projectMER, als zaken meer concreet op tafel liggen, een definitief standpunt daarover te bepalen. Er komt zelfs nog een inspraakprocedure rond die tijd.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Dat betekent dus dat u in die vervolgfase nog de mogelijkheid ziet om door middel van een motie, amendement of anderszins een van de randwegen volledig te schrappen. Die optie ziet u nog, begrijp ik?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Die optie is er. Wij hebben op dit moment, gezien het materiaal dat er ligt en de inspraakreacties, een kritische houding. Wij zijn op dit moment nog niet zover dat wij vinden dat wij er niet verder op moeten studeren omdat het onbegaanbare weg is.

De heer **BAKX (50PLUS)**: Ik hoor u over de randwegen. Deelt u mijn conclusie dat het Statenvoorstel niet rijp is voor besluitvorming over de randwegen bij Lisse en Zwaanshoek en dat wij het misschien beter kunnen uitstellen?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Ik vind die twee punten wel rijp voor besluitvorming. Die zijn ingebracht door de mensen van NOG Beter in het kader van het proces. Ik vind dat wij die recht moeten doen want het is niet zomaar ingebracht. De gedeputeerden hebben die overgenomen. Ik vind wel dat er op dit moment nog de nodige vraagtekens bij te zetten zijn. Maar ik vind niet dat wij nu al moeten zeggen dat het een foute gedachte was van de mensen van NOG Beter. Wij moeten het goed onderzoeken.

De heer **BAKX (50PLUS)**: U hoort mij ook niet zeggen dat het een foute gedachte is. Als ik uw argumentatie echter hoor, dan ben ik van mening dat het niet rijp is voor besluitvorming en dat wij misschien op een later moment, als er wel duidelijkheid is, wel een goed, gedragen en zorgvuldig besluit zouden kunnen nemen.

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Naar mijn mening komt die besluitvorming nog een keer terug bij de uitwerking van de projectMER.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik begrijp dat de heer Van Rijnberk voorstander is van de middenvariant, verdiept en met de randwegen bij Lisse en Zwaanshoek. Hij wil NOG Beter niet tekortdoen. NOG Beter heeft nooit gepleit voor een middenvariant met randwegen, maar voor NOG Beter met de randwegen. Bovendien heeft NOG Beter die randwegen niet uitgewerkt. Ons beeld is dat je beter die randwegen uit het plan kunt halen en in de planfase doen en dat je de projectMER in

zou kunnen gaan met de NOG Beter-variant, als u die recht zou willen doen. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Nou, wij zijn het niet eens met de NOG Beter-oplossing voor het doortrekken van de Weerlaan. Wij staan achter het standpunt dat uitvoerig op papier is gezet door Holland Rijnland. Dus dat onderdeel niet. Zij hadden ook nog een randweg bij Rijnsburg; die is ook afgefallen, zij het om andere redenen. Deze twee varianten blijven over en wij vinden het een goed idee om die verder uit te werken. Daar hoeven wij nu nog geen nee tegen te zeggen. Wij zien voldoende mogelijkheden om dat in de projectMER-fase tot meer duidelijkheid te brengen en daarna een definitieve beslissing te nemen.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Maar denkt u niet dat u aan NOG Beter meer recht doet door juist die Weerlaan wel te doen en die randwegen niet?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Nee.

Ik kom nog even terug op de ruimtelijke reservering. D66 kan zich dus vinden in de conclusie dat de verbinding tussen de N208 en N206 op dit moment niet nodig is. Hoewel wij de redenering wel begrijpen dat de vastgestelde tracéreservering de onzekerheid verkleint, steunen wij de voorgestelde tracéreservering niet. Enerzijds omdat het procedureel pas over anderhalf jaar aan de orde komt bij het nemen van het uitvoeringsbesluit en anderzijds omdat wij grote inhoudelijke bezwaren hebben tegen het doorsnijden van het kwetsbare landschap ten noorden van het landgoed Tiltenberg. Daarnaast willen wij meer inzicht in de gevolgen van de stikstofdepositie op het duingebied bij toename van het verkeer op de N206. D66 heeft geen bezwaar tegen het in de projectMER onderzoeken van meerdere tracés tussen de N206 en het Alternatief Midden, waarbij de mogelijkheden voor een combinatie met een snelle busverbinding, bij voorkeur langs station Hillegom, worden meegenomen. Dat was het in eerste termijn.

De heer **PRIVÉ (PVV)**: Wij spreken vandaag over het aanleggen van een verbindingsweg door het cultuurhistorische hart van de Bollenstreek, bij sommigen van ons beter bekend als de Duinpolderweg. Een weg die een oplossing is voor een probleem dat nog gecreëerd moet worden. Dit college heeft het weer voor elkaar gekregen dat de PVV tegen een infrastructuurproject gaat stemmen. Voorzitter, dat komt niet omdat wij toch al per definitie tegen asphalt zijn. Sterker nog, als er vandaag een deugdelijke onderbouwing van nut en noodzaak ter bespreking gehad voor gelegen, had de gedeputeerde in de PVV een van zijn trouwste partners getroffen. Ik verwijs maar naar een dossier als de RijnlandRoute. De afgelopen jaren hebben zich gekenmerkt door wonderlijke gangen van zaken en kronkelwegen. Hiervoor is niet alleen het college van Zuid-Holland verantwoordelijk, onze noorderburen hebben wat dat betreft een eveneens bedenkelijke rol op zich genomen.

Voorzitter, ik zal u een aantal redenen geven dat mijn fractie ervan heeft overtuigd om tegen dit voorstel van het college te stemmen. In januari 2015 kwam de commissie Verkeer en Milieu tot de vaststelling dat er voor een weg zoals beoogd geen meerderheid was. Nut een noodzaak waren niet aangetoond. Je zou dan concluderen 'einde verhaal', maar niets is minder waar. Een tussenfase werd ingesteld. Het nieuwe college trad aan en er werd een verkenners, de heer Lokker, aangesteld om te onderzoeken wat er leefde bij alle betrokken partijen en hiervan een analyse te maken met aanbevelingen voor de inrichting van het verdere besluitvormingsproces. De heer Lokker concludeerde uiteindelijk dat slechts een minderheid van de ondervraagde partijen overtuigd was van nut en noodzaak en de urgentie van de aanleg van een geheel nieuwe verbindingsweg als oplossing voor de bestaande lokale verkeersproblemen. De heer Lokker adviseerde onder andere de installatie van een brede adviesgroep met daarin alle belanghebbenden. Die adviesgroep kwam er, overigens zonder inbreng van Provinciale Staten. Met de andere aanbevelingen van de heer Lokker is niets gedaan. De adviesgroep kwam uiteindelijk met een voorstel voor zeven varianten voor de beoogde weg, waarvan er in ieder geval drie al direct afvielen omdat deze buiten het oorspronkelijke plangebied lagen. Die waren alleen maar meegenomen uit coulance voor de indieners. Maar de zogenaamde nulvariant die de PVV graag meegenomen had willen hebben, dat lukte niet. De gezamenlijke vergaderingen van de desbetreffende Statenleden van Noord- en Zuid-Holland die over dit onderwerp georganiseerd werden, blonken die niet uit door daadkracht. Dat kon ook niet anders want in Noord-Holland lag het mandaat al bij de gedeputeerde. Ook het tegenwerken van de geplande HOV-verbinding tussen Noordwijk en Schiphol als drukmiddel voor Zuid-Hollandse steun aan dit project, is niet bepaald chic te noemen. De zeven varianten gingen door de MER-procedure die door de PAL als niet juist werd gekenschetst en daar kwam een voorlopige voorkeursvariant uit, namelijk de zuidelijke variant. Tot er in juni 2018 een oekaze van de gedeputeerde kwam dat men toch van mening was veranderd; het werd een middenvariant. Dit is in heel korte trekken wat ik al diverse malen in de commissie Verkeer en Milieu heb betoogd. Wij zijn zeker niet tegen een verbetering van de infrastructuur, maar niet op deze manier. Het staat voor de PVV in ieder geval niet vast dat de gekozen oplossing, de middenvariant met randwegen bij Lisse en Zwaanshoek, zal leiden tot een verbetering van de verkeerssituatie in de betrokken Zuid-Hollandse gemeenten. Ik zal nu niet op de diverse details ingaan en het kort houden.

Ik wil graag nog enige vragen aan de geachte gedeputeerde stellen:

- Hoe kan het toch zijn dat een college dat de duurzaamheid en het milieu zo hoog in het vaandel heeft, in dit geval niet kiest voor de milieuvriendelijkste variant, de NOG Beter 2.0-variant?
- Wanneer is de omslag gekomen van een breed gedragen meerderheid naar de meerderheid van de betrokken gemeentebesturen? Dat is toch iets heel anders dan de heer Lokker adviseerde?
- De beoogde ruimtelijke reservering heeft, afgezien van het feit dat het is juridisch niet uitvoerbaar is, ook nog andere nadelen. Als voorbeeld wil ik je geven de ruimtelijke

reservering in de gemeente Ridderkerk in 2011 ten behoeve van de te realiseren Ridderkerklijn. Dat project is niet doorgegaan, maar nu lukt het de gemeente Ridderkerk niet, vergezeld door de MRDH, om de reservering terug te draaien. De provincie is tegen. U legt volgens ons bij zo'n reservering wel een zware hypotheek op dit gebied.

- Hoe groot acht u de kans dat er als gevolg van de aanleg van deze weg een Bollenstad zal ontstaan die u hiermee in feite faciliteert?

Dit was het. Dank u wel, voorzitter.

De heer **SLOOTER (SP)**: Vandaag gaan wij met zijn allen een keuze maken over de vaststelling van het definitief voorkeursalternatief Duinpolderweg. Dit keer als samenstel van de gedeeltelijke Hillegomse Zienswijze – Midden. De SP heeft zich van meet af aan uitgesproken dat er in het plangebied sprake is van noodzaak tot het nemen van verkeersmaatregelen. Gekend zijn de problemen in Zwaanshoek, de kruising van het huidige verkeer met de Ringvaart en de situatie langs Hoofddorp. Ook heeft de SP vroegtijdig uiting gegeven dat zij bij de keuze van de door het college geboden alternatieven zou gaan voor de NOG Beter 2.0-variant. Die keuze is niet alleen geboekstaafd door het te lezen van de stukken, de zienswijzen en het beluisteren van een deel van de sprekers tijdens de hoorzitting; deze keuze is ook gebaseerd op ons verkiezingsprogramma 'Een beter Zuid-Holland' uit 2015. Wij kiezen voor deze variant omdat hierin optimaal gebruikgemaakt wordt van de bestaande infrastructuur. Dit plan zorgt voor behoud van het waardevolle groen, cultuurhistorie en natuur in de polders tussen Bennebroek en Hillegom. Tevens draagt dit plan het meest bij aan de leefbaarheid op de routes, de Weeresteinstraat en de Meerlaan, naar de Hillegommerbrug en voor een goede ontsluiting van de toekomstige locatie Beinsdorp. Wij zijn van zins om, en als het nodig is, een motie en een amendement in te dienen. Het amendement zou een verandering aankondigen op basis van het ontwerpbesluit. De motie zal als onderwerp hebben dat, welke keuze er vandaag ook gemaakt zal worden met betrekking tot het alternatief, er bij de uitwerking van de plannen rekening gehouden zal worden met het milieu (de aanleg van groene bermen), diervriendelijkheid (extra bijenhôtels), energie, geluidswallen, zonnepanelen en kleine windmolens.

Dan komen wij toe aan de kwestie met betrekking tot de Weerlaan. De gedeputeerde heeft aangegeven niets te voelen voor een onderzoek naar de eventuele aanleg van een verdiepte ligging met aquaduct onder de Ringvaart. Dit veroorzaakt overlast voor de in de nabijheid recent gerealiseerde woningen. Ik verzeker u dat dat best mee zal vallen, zeker als je overgaat tot de aanleg van een verdiepte ligging en een aquaduct. Daarentegen verbaast het ons dat er blijkens de middenvariant geen problemen zijn met de route over de Weeresteinstraat. Deze toch al veel gebruikte straat zal door de aanleg van de middenvariant een extra hoeveelheid verkeer te verwerken krijgen. De onveiligheid zal er alleen maar groter door worden.

22002

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Slooter, Van der Bent en Potjer

Voorzitter, ik hoop dat wij vandaag een duidelijk besluit nemen over een van de varianten en dat de partijen zich duidelijk uitspreken over een van die varianten. Het zou voor de mensen die al jaren betrokken zijn bij het tracé Duinpolderweg een kwalijke zaak zijn als wij hier aan veredeld handjeklap gaan doen. Daar horen wij als leden van Provinciale Staten boven te staan. Ik zelf klamp mij vast aan het beeld van een mooie zonnige zondagmiddag in Hillegom, staande op het pad langs de Oosteindervaart. Wat een mooi uitzicht. En wat een rust. Wat een prachtig polderlandschap. Zoiets mag niet verloren gaan. Laten wij hopen dat dat voor ons en de kinderen van de toekomst zo mag blijven. Dank u wel.

De heer **VAN DER BENT (CDA)**: Het CDA waardeert de voortgang van het project en de samenwerking met de provincie Noord-Holland. Na de tussenstap in 2015 en 2016 zijn de doelstellingen helder vastgelegd en zijn er zeven alternatieven getoetst in de MER. Het CDA is van mening dat dit uitvoerig en naar behoren is gedaan en het CDA heeft dan ook geen twijfels over nut en noodzaak. Niets doen is geen optie. In december 2017 hebben Gedeputeerde Staten het voorlopig Alternatief Zuid voorgelegd ter inzage. Aan de hand van de ingediende zienswijzen is het definitief voorkeursalternatief gewijzigd in het Alternatief Midden. Het nu door Gedeputeerde Staten gekozen definitieve voorkeursalternatief bestaat uit een aantal maatregelen. Dit zijn de verdubbeling van de Bennebroekerweg, de lokale randweg Zwaanshoek en de bijbehorende wegafsluiting, de verbinding N205-N208, het eventueel reserveren/doortrekken van de N208 naar de N206 en de randweg ten zuiden van Lisse.

Ten aanzien van de verdubbeling van de Bennebroekerweg is er veel draagvlak in de regio en het CDA staat ook achter deze maatregel. De lokale randweg in Zwaanshoek en de bijbehorende wegafsluiting lijkt ook bij te dragen aan het verlagen van de verkeersdruk in Zwaanshoek en is daarom ook een goed onderdeel van het plan. Daarom is het CDA van mening dat er in een volgende fase, samen met bewoners en betrokken overheden, goed moet worden gekeken naar de inpassing en aansluiting.

Ten aanzien van de verbinding N205-N208 ligt in het huidige definitieve voorkeursalternatief het Alternatief Midden voor. Andere alternatieven zijn het Alternatief Zuid of het alternatief NOG Beter 2.0 over de Weerlaan. Het CDA is van mening dat een regionale verbindingsweg niet kort op de bebouwing van Hillegom moet worden vormgegeven. Dit is ook het standpunt van de gemeente Hillegom en de veertien samenwerkende Zuid-Hollandse gemeenten in Holland Rijnland.

Ook aan de keuze voor de middenvariant kleven nadelen. In deze variant wordt bijvoorbeeld een polder doorsneden langs de bestaande structuur van de watergang. Het CDA is van mening dat de verbinding hier het best of het minst slecht ingepast kan worden. Het CDA zou in ieder geval goed willen onderzoeken hoe de weg hier het beste ingepast kan worden en of een aquaduct tot de mogelijkheden behoort.

Ten aanzien van het eventueel reserveren, doortrekken van de N208 naar de N206 heeft het CDA nog geen definitief standpunt.

Wij zien dat er vragen zijn over hoe nodig dit is op de korte termijn en over de vergunbaarheid in relatie tot de Programmatische Aanpak Stikstof. Het CDA is daarom van mening dat dit trajectdeel wel meegenomen moet worden naar de projectMER om deze nog verder te onderzoeken. Maar bij het uitvoeringsbesluit kan er wat ons betreft worden gekozen voor aanleggen, reserveren of het helemaal uit het project halen.

Ten aanzien van de randweg bij Lisse zien wij dat er bestuurlijk draagvlak is en ook verkeerskundig draagt het bij aan verbetering van de aansluitingen. In de polder zelf is weinig tot geen draagvlak en heeft men moeite met het doorlopen proces. Er zijn tot nu toe binnen de polder geen serieuze varianten overwogen en het CDA vindt dat dit wel moet gebeuren. Graag zien wij dat Gedeputeerde Staten toezeggen dat dit in een volgende fase plaatsvindt en dat de gedeputeerde bevestigt dat dit niet enkel het verschuiven van een paar meter van het tracé is, maar dat dit ook enkele honderden meters kunnen zijn.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: U had het over de randweg bij Lisse. U wilt dat dit eerst verder wordt uitgewerkt. Zou het niet logisch zijn om het niet uit te werken in een projectMER, maar gewoon netjes, zoals met de rest van het traject is gebeurd, eerst in een goede voorfase en het dus nu niet in het besluit mee te nemen?

De heer **VAN DER BENT (CDA)**: Dat ben ik het niet mee eens. Ik denk dat uiteindelijk de aansluiting vanuit Lisse naar Abbenes wel goed is, maar dat er alleen nog vragen zijn over waar het tracé precies moet liggen en waar hij de Ringvaart kruist. En dat kan prima in de projectMER verder uitgewerkt worden.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: U gaf eerder aan dat de verkeerskundige onderbouw goed is, maar ik heb van de insprekers gehoord dat die ontbreekt. Als ik zelf de stukken bekijk, dan zie ik die ook niet. Waar haalt u uit dat het een zinvolle bezigheid is?

Voorzitter de heer Stoop

De heer **VAN DER BENT (CDA)**: Ik denk dat het blijkt uit de MER en de resultaten van het onderzoek naar de verkeersruk op de onderliggende wegen en straten. Ik denk dat het ook bestuurlijk gedekt is. Het zat in de NOG Beter 2.0 en ook de gemeente Lisse is er voorstander van. Dat sterkt ons in de overtuiging dat het goed is om in de volgende fase dit trajectdeel verder uit te werken tot een volwaardig ingepast alternatief. En dan beslissen wij uiteindelijk of wij dat al dan niet willen uitvoeren.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Een laatste vraag aan de heer Van der Bent. U geeft aan dat het ook in NOG Beter zit. Er zaten meer zaken in NOG Beter die u niet overneemt. Dat lijkt een wat selectieve argumentatie.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Potjer, Van der Bent, Bakx en Canton

U geeft ook aan dat het opgeschoven zou kunnen worden. Lisse heeft een mobiliteitsplan, waarin hij op een heel andere plek ligt. Is dat ook waar u aan denkt? Dat die veel noordelijker wordt aangelegd en dan eigenlijk een brug wordt tussen Lisse en Lisserbroek?

De heer **VAN DER BENT (CDA)**: Ik ben ervan overtuigd dat het de verbinding is waar die nu begint bij de Tweede Poellaan tot en met Abbenes, dus dat die aan de zuidkant van Lisse ligt. Er moet breder afgewogen worden in dat gebied, in de Rooversbroekpolder, waar hij uiteindelijk komt te liggen. Uiteindelijk moeten Gedeputeerde Staten één variant voorleggen ter besluitvorming.

Het voorliggende Statenbesluit gaat ook in op zaken die in een volgende fase van het project verder onderzocht moeten worden. Dit zijn naast de inpassing ook de relatie met fietsvoorzieningen en het openbaar vervoer. Het CDA wil ook aandacht vragen voor het landbouwverkeer en dat daaraan toevoegen. Het CDA ziet de uitwerking hiervan als strenge randvoorwaarde om na een volgende fase ook tot een uitvoeringsbesluit over te kunnen gaan.

Voorzitter de heer Smit

De heer **BAKX (50PLUS)**: Ik heb van gedachten gewisseld met collega Van der Bent en ik respecteer natuurlijk zijn standpunt, maar ik heb nog een vraag over de ruimtelijke reservering. U hebt aangegeven dat je het maar één keer goed kunt doen en dat je anders in de toekomst problemen hebt. Als die ruimtelijke reservering nu niet mogelijk is, hoe kijkt u dan aan tegen een andere variant? Bijvoorbeeld een variant die niet door de natuur heen gaat, maar over bestaande infrastructuur. Bent u dan bereid om daarover na te denken of is dat voor u onbespreekbaar?

De heer **VAN DER BENT (CDA)**: Dat is voor ons in die zin onbespreekbaar dat wij graag in een volgende fase willen onderzoeken of die doortrekking nu wel of niet nodig is. Maar linksom of rechtsom, wij zijn van mening dat de tracévariant op de Middenvariant beter is dan op de Weerlaanvariant. Voor de lange termijn vinden wij het niet wenselijk dat een regionale ontsluitingsweg zo dicht bij Hillegom vormgegeven moet worden.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: De Partij voor de Dieren was, is en blijft tegen de aanleg van de Duinpolderweg. Hier veel asfalt wordt gelegd op een plek waar nu nog open landschap is. Dat niet iedereen altijd even goed kan doorrijden, is voor ons geen overtuigend argument. Dat in de toekomst eventueel nog wat meer auto's iets minder goed zouden kunnen gaan doorrijden, is voor ons een nog veel zwakker argument. Wat nu voorligt, is een plan voor de bereikbaarheid van Haarlemmermeer en de Bollenstreek met bijna uitsluitend asfaltmaatregelen. Wat onze fractie betreft is de aandacht voor het openbaar vervoer en de fiets volstrekt onvoldoende. Eerst zouden de bus- en het fietsgebruik moeten worden gestimuleerd voordat überhaupt gedacht zou kunnen worden aan nieuw asfalt. Het plan zoals het nu voorligt, omvat zeven infrastructurele maatregelen. Van deze zeven zijn er drie stroken asfalt, één ruimtelijke reservering tussen de A4 en de N206, twee

randwegen, respectievelijk bij Lisse en Zwaanshoek, en een afsluiting van de Bennebroekerdijk voor autoverkeer.

Eerst over de randwegen bij Lisse en Zwaanshoek. In het plan van het platform NOG waren deze randwegen ook ingetekend, maar zij waren ingetekend in plaats van heel veel extra asfalt tussen de A4 en de N206. Nu wordt er niet 'in plaats van', maar worden beide ingepland. Zowel de gemeente Hillegom met haar zienswijze als het platform NOG ziet geen noodzaak om het allebei te doen. Zij zien geen noodzaak voor een samengestelde variant met op drie plekken asfalt. Wat ons betreft is het onterecht dat Gedeputeerde Staten ervoor kozen de Hillegomse zienswijze uit te breiden met extra asfalt bij Lisse en Zwaanshoek uit de NOG Beter-variant. Kijken wij bijvoorbeeld naar Lisse, dan zien wij dat daar vooral lokaal verkeer is en wat ons betreft zou een lokale maatregel getroffen moeten worden, een maatregel die de gemeente zou moeten nemen en niet de provincie. De randweg zoals die nu gepland is, is bovendien geen realistisch alternatief voor automobilisten die door het centrum van Lisse rijden. Kijken wij naar de randweg bij Zwaanshoek, dan blijkt uit de verkeersanalyse van de MER dat de Bennebroekerweg al minder verkeer krijgt door een nieuwe verbinding met de N208. De randweg bij Zwaanshoek is wat ons betreft dus volstrekt overbodig. Om de zojuist genoemde reden betreurt onze fractie het dat Gedeputeerde Staten een plan aan ons aanbieden waarin deze randwegen wel zijn opgenomen.

Dan het stuk asfalt tussen de A4 en de N206, en dan specifiek het deel tussen de N205 en de N208, waar de verschillende varianten het meest verschillen. Niet geheel verrassend hebben Gedeputeerde Staten ervoor gekozen om, na een kort uitstapje naar zuid, nu naar het midden te gaan. Een variant dwars door de polder. Dat is net zo logisch als dat het cynisch is. Leg een weg aan voor mensen, maar niet te zuidelijk want dan klagen de mensen in Hillegom, maar ook niet te noordelijk want dan klagen de mensen in Bennebroek. Leg een weg aan voor mensen, maar leg die weg dan wel zo ver mogelijk van die mensen af, zover mogelijk van de grote groepen die zouden kunnen klagen, zodat die grote groepen op afstand wonen in Hillegom en in Bennebroek. Dat verkeer moet omrijden om bij deze weg te komen, zeker als de ruimtelijke reserveringen niet zouden doorgaan. Dat is blijkbaar niet zo belangrijk. Dat er ook door deze ligging van de weg veel gedupeerden zijn, is blijkbaar niet zo belangrijk. Dat het landschap en de leefomgeving van de dieren ernstig geschaad wordt, is blijkbaar niet zo belangrijk. De Oosteinder-, Vossen- en Weerlanerpolder zijn nu nog een open, groene ruimte, waar nu nog grutto's, scholeksters, tureluurs, kieviten, eekhoorns, watervleermuizen enzovoort leven. Blijkbaar is het niet belangrijk dat het leefgebied van vele dieren verpest wordt door weer nieuw asfalt. Zolang de diersoort als geheel niet op uitsterven staat, is het wettelijk toegestaan. Onze fractie kan alleen akkoord gaan met asfalt als het gaat om de veiligheid en als bestaande wegen worden aangepast of als er eventueel enkele kleinschalige lokale maatregelen getroffen worden.

22004

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Canton en Weide

Extra ruimte voor de auto is in een tijd van klimaatakkoorden niet verstandig. De CO₂-uitstoot is in het laatste jaar dat wij hebben gemeten (2017) hetzelfde als in 1990, toen we nog bezig waren met de akkoorden van Kyoto. Wij zijn geen steek vooruitgegaan wat dat betreft. Het wegverkeer is verantwoordelijk voor meer dan 10% van de landelijke uitstoot, en dan gaat het alleen nog maar over CO₂ en nog niet eens over de stikstofdepositie. Het is dus tijd voor andere keuzes.

Van de zeven infrastructurele maatregelen is er een die voldoet aan het criterium dat het niet veel extra asfalt is, namelijk de afsluiting van een dijk. Maar ook die is er niet om de verkeersveiligheid te bevorderen. Kortom, er is niet een van de zeven infrastructurele maatregelen die voldoet aan de criteria die onze fractie stelt. Daarom kan onze fractie niet instemmen met het voorstel. Tot zover in eerste termijn.

De heer **WEIDE (VVD)**: Het dossier rond de Duinpolderweg kent een lange geschiedenis. De bereikbaarheid van de Bollenstreek, Haarlemmermeer en Zuid-Kennemerland is een probleem. Goede oost-westverbindingen ontbreken en in de regio's staan de leefbaarheid, de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid onder druk, ook in verband met het realiseren van een flinke woningbouwopgave. In deze Statenperiode zijn wij in zekere zin opnieuw begonnen. Een belangrijk moment in deze periode is de start van een nieuw onderzoek naar nut en noodzaak en het aanstellen van een verkenner, de heer Lokker, die onder meer een adviesgroep noodzakelijk achtte om meer en breder draagvlak te krijgen in de regio's voor het oplossen van dit probleem. De heer Luiten, aangesteld als voorzitter van de adviesgroep, heeft samen met verschillende organisaties drie varianten ingebracht en deze zijn ook door de commissie MER onderzocht tezamen met vier andere varianten. Op basis van de adviezen en de onderzoeken hebben Gedeputeerde Staten in december 2017 een voorlopig voorkeustracé bekendgemaakt, een samenspel van verschillende varianten. De afgelopen maanden stonden in het teken van inspraak, het indienen van zienswijzen en nu na de inspraak ligt er sinds de zomer een definitief voorkeustracé voor. Op vrijdag 7 september 2018 hebben wij een gezamenlijke hoorzitting met Noord-Holland gehad en vandaag spreken en besluiten wij over het definitieve voorkeustracé.

Het definitieve voorkeustracé bestaat uit verschillende onderdelen. Je zou kunnen zeggen het beste van wat iedereen heeft ingebracht aan verschillende varianten. Ik wil er drie onderdelen van de zogenaamde meccanodoos uitlichten, waarover eerder uitgebreid in commissie gesproken is: het Alternatief Midden, de verbindingsweg van de A44 naar Lisse en de ruimtelijke reservering tussen de N208 en N206. In tegenstelling tot het voorlopig voorkeustracé uit december 2017 is na de inspraak het Alternatief Zuid gewijzigd in het Alternatief Midden, onder meer omdat de gemeente Hillegom en alle samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland het Alternatief Midden sterker bepleitten. Het Alternatief Midden voldoet het beste aan de gestelde eisen. Het verbetert de leefbaarheid en de bereikbaarheid, het heeft de beste planMER-resultaten en mkba-score. Verkeersmodellen tonen aan dat er een verbetering zal plaatsvinden als er gekozen wordt voor een oost-westverbinding aan de noordkant van de Bollenstreek. Volgens de VVD is een

robuuste oplossing nodig om de verkeersproblematiek op te lossen. De VVD vraagt aandacht voor de exacte inpassing van het Alternatief Midden. Wij hebben de insprekers uit de Noord-Hollandse dorpen Zwaanshoek en Beinsdorp zeker gehoord.

De VVD heeft herhaaldelijk aandacht gevraagd voor het waarom van het nu niet doortrekken van het Alternatief Midden of Zuid, zodat de N208 en de N206 direct met elkaar in verbinding staan. De VVD had zich kunnen voorstellen nu de N208 en de N206 aan te leggen. De gemeenten Noordwijk, Noordwijkerhout, Heemstede en het bedrijfsleven pleitten daar ook voor in hun zienswijzen en tijdens de hoorzitting. Toch meent de VVD, alles afwegende, dat doortrekken nu niet opportuun is. Er is geen dringende noodzaak en er is ook te weinig draagvlak voor in dit stadium. De VVD ziet graag dat na de besluitvorming vandaag dit stukje weg in de projectMER verder wordt onderzocht, zodat de Staten bij het Interprovinciaal Inpassingsplan (IPIP) een definitieve oordeel kunnen vellen. Tot die tijd wil de VVD de ruimtelijke reservering handhaven om rechtszekerheid te geven aan de betrokken inwoners.

Over het tracé bij Lisse zijn bij de hoorzitting veel insprekers geweest, zowel bedrijven als bewoners. Deze weg op zowel Noord-Hollands als Zuid-Hollands grondgebied verbetert de bereikbaarheid en is belangrijk in het totaalpakket aan te nemen maatregelen. De zuidelijke rondweg bij Lisse geeft verlichting voor de A44 bij Sassenheim-Noord. Deze variant is robuust en biedt ook bij calamiteiten op de A44 en bij het Keukenhofseizoen profijt.

Veel insprekers hebben aandacht gevraagd voor de Poelpolder, zowel over de variant als over de communicatie. De VVD ziet graag dat na instemming van deze Staten met het definitieve voorkeustracé gewerkt wordt aan een goede participatie van bewoners en organisaties ten behoeve van het definitieve inpassingsplan van dit deel van het tracé.

De Duinpolderweg omvat maatregelen om niet alleen het autoverkeer te verbeteren, maar ook het openbaar vervoer, waaronder de introductie van het HOV-netwerk. Niet vergeten mag worden dat er ook andere soorten vervoer zijn, zoals landbouwverkeer, fiets- en wandelverkeer en wellicht ook nog de ruitersporen. Wij zien deze aspecten in de volgende fase graag in samenhang meer uitgewerkt. Het Alternatief Midden biedt meer mogelijkheden om te kiezen voor HOV en fietsverbindingen dan bij de keuze voor NOG Beter 2.0 of de zuidvariant. Dit zijn aspecten die bij de uitwerking van het IPIP ook aan de orde komen.

Na instemming van Provinciale Staten vandaag start de projectMER en wordt het gekozen ontwerp gedetailleerd uitgewerkt en wordt het tracé van de weg vastgelegd in het IPIP. Direct belanghebbenden worden ook in deze fase nadrukkelijk bij de planuitwerking uitgenodigd om mee te denken.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Bakx, Weide, Potjer en Voorzitter

De heer **BAKX (50PLUS)**: Ik hoor u zeggen dat de middenvariant betere mogelijkheden biedt voor fietspaden ten opzichte van de NOG Beter-variant. NOG Beter maakt gebruik van bestaande infrastructuur en daar zijn dus al fietspaden aanwezig. Is dat voor u geen reden om daar anders tegenaan te kijken? U hebt ook het woord leefbaarheid gebruikt. Hoe staat uw partij tegenover een weg met verdiepte ligging die onder de Ringvaart doorgaat ter hoogte van de Weerlaan? Kunt u dat wel steunen?

De heer **WEIDE (VVD)**: Naar fietspaden moet volgens ons gekeken worden in de tweede fase. Wij verwachten daarvoor een voorstel van het college bij het IPIP. Wij zien in het Alternatief Midden een mooie kans om dat te realiseren. Op uw verdere vragen ga ik nu niet in; dat zijn echt zaken voor het IPIP en de onderzoeken die dat moeten uitwijzen.

Uit de stukken bleek dat op zijn vroegst vanaf het eerste kwartaal 2019 begonnen wordt en dat het IPIP pas eind 2020 is afgerond. De VVD vraagt zich af of deze fase, uiteraard met de nodige zorgvuldigheid, niet sneller kan en wat daarvoor nodig is.

Tot slot, voorzitter. De VVD is de colleges van Noord- en Zuid-Holland erkentelijk dat zij in goede harmonie samen optrekken. Dat zal ook in het vervolg van het traject moeten gebeuren. Die noodzaak is er. De VVD verwacht dat de beide gedeputeerden en de ambtelijke organisaties dit met hetzelfde enthousiasme uitdragen. Ook in Provinciale Staten heeft de VVD altijd nauw willen optrekken met de Staten van Noord-Holland en de VVD is dan ook verheugd dat deze samenwerking gestalte heeft gekregen in een gezamenlijke hoorzitting, een commissievergadering en een werkbezoek. De VVD wil de bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid in de drie genoemde regio's verbeteren. Derhalve zal de VVD instemmen met het besluit dat vandaag voorligt. De VVD kijkt met veel belangstelling uit naar de volgende fase. Ik dank u.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik zat te wachten totdat de heer Weide zou komen met een inhoudelijke onderbouwing waarom de VVD voorstelt, maar die heb ik een beetje gemist. U geeft aan dat het gaat om de bereikbaarheid en de woonopgave. Kunt u misschien nader toelichten welke problemen op het gebied van bereikbaarheid en de woonopgave hiermee worden opgelost?

De heer **WEIDE (VVD)**: Wij hebben hierover al heel lang met elkaar gesproken. We zijn deze periode ook begonnen met een nieuw onderzoek naar nut en noodzaak. Er is een verkeerskundig probleem in de Duin- en Bollenstreek. Goede oost-westverbindingen ontbreken en wat wij vandaag bespreken, is daarvan volgens mij de uitwerking maar ook de reden van dit project. Wij verbeteren met dit project de bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek, Haarlemmermeer en Kennemerland en wij vergroten de verkeersveiligheid. Ik steun het voorstel dat ook van harte.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik hoor de heer Weide zeggen dat wij hiermee de bereikbaarheid verbeteren. Aan de andere kant is er een analyse gemaakt, maar misschien hebt u die gemist, in het Haarlems Dagblad. Als je kijkt naar de feiten

en de onderliggende cijfers, dan blijkt het niets uit te maken qua verkeersstromen. We gaan hier heel veel belastinggeld in steken, wij verslechteren de leefbaarheid in het gebied, wij tasten de natuur aan en we verbeteren de verkeersdoorstroming niet. Ik zou van de VVD verwachten dat ze zorgvuldiger zou omgaan met belastinggeld en de schaarse natuur in Zuid-Holland. Waarom wilt u die weg dan toch aanleggen?

De heer **WEIDE (VVD)**: Ik wil even tegen de heer Potjer zeggen dat wij niet varen op een opinieartikel in de krant, maar op onderbouwde stukken die aangeleverd zijn, waar de hele periode aan gewerkt is en waarin nut en noodzaak aangetoond worden. Uw partij staat daar anders in, dat mag, maar wij vinden dat er gedegen en zeer zorgvuldig is omgegaan met de nut-en-noodzaakdiscussie. Ik ben buitengewoon content dat er breed draagvlak is. Het is duidelijk dat er iets moet gebeuren in de Duin- en Bollenstreek. Jammer dat uw partij daar niet aan meedoet, maar dat respecteer ik.

De **VOORZITTER**: Dank. Dan geef ik nu het woord aan de heer Potjer.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: In het verleden is wel eens gezegd dat GroenLinks tegen wegen is en daarom tegen dit project. Dat is eigenlijk een omkering van de feiten. GroenLinks is niet per definitie voor wegen; wij hebben geen dogma dat wegen goed zijn. Wij zijn er voor mensen en de natuur. Zoals de inspreker ook al aangaf, wij vinden het ook belangrijk dat wij zorgen voor de aarde, zodat onze nazaten ook nog een aarde hebben om op te leven. Klimaatverandering is genoemd, luchtverontreiniging, de natuur, het landschap, dat zijn allemaal zaken waar wij voor zijn en daarom zetten wij zeer stevige kanttekeningen bij dit project. Het plan wordt onderbouwd met een aantal argumenten. Een belangrijk argument dat wij vaak horen, is het historisch argument: wij zijn er al zo lang over aan het praten, nu moeten wij eens een besluit nemen. Dat is een selectief argument; het besluit is allang genomen. In 2003 is namelijk besloten om ermee te stoppen. Dat wij het er nu weer over hebben, is eigenlijk inconsistent beleid. Sterker nog, het is eigenlijk terugonderhandelen van de partijen die deze weg willen. Wij vinden dat bestuurlijk niet gewenst. Bovendien is het ook selectief in die zin dat wij ook al heel lang praten over rekeningrijden, maar toch hoor ik een partij als de VVD daarover minder hard zeuren; dat hoeft niet ingevoerd te worden omdat we er al zo lang over praten. Een ander argument dat wij hebben gehoord, is draagvlak. Ook dat vindt GroenLinks een selectief argument. Eerst moest er draagvlak zijn bij bewoners. Dat ontbreekt. Toen bedacht men dat er draagvlak moest zijn in een adviesgroep. Die adviesgroep adviseerde wat, maar daar bleek toch geen draagvlak voor te zijn. En toen moest er opeens bestuurlijk draagvlak zijn. Dus er wordt heel selectief omgegaan met het argument want er is geen draagvlak bij bewoners en ook bestuurlijk ontbreekt het draagvlak, met name in Noord-Holland. Sterker nog, wij hebben in Noord-Holland afgelopen maandag het debat gezien; Noord-Holland wil ook geen middenvariant meer.

22006

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Potjer, Weide en Van Rijnberk

Er wordt geschermd met het argument dat veertien gemeenten voor zouden zijn. Vandaag is dat gelukkig wat afgezwakt en terecht. Ik heb het nagevraagd en in alle gemeenten waar GroenLinks in de raad zit, is de Duinpolderweg nooit besproken. Er is nooit gezegd dat die gemeenten de Duinpolderweg willen. Een argument dat ook weleens wordt gebruikt, is dat wij de bewoners duidelijkheid moeten geven. Rechtszekerheid wordt genoemd, ook in het kader van de ruimtelijke reservering. Als je duidelijkheid wilt geven, dan is het beste wat je kunt doen nu stoppen met de weg want dat is voor iedereen duidelijk.

De heer **WEIDE (VVD)**: U zegt dat alle GroenLinksfracties in alle Zuid-Hollandse gemeenten het onderwerp Duinpolderweg niet hebben geagendeerd in hun gemeenteraden en dat er geen moties over aangenomen zijn door de gemeenteraden?

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: U citeert mij verkeerd. Ik heb gezegd dat ik heb nagevraagd en dat geen enkele gemeenteraad een besluit heeft genomen of voorgelegd heeft gekregen om überhaupt iets te vinden van de Duinpolderweg buiten Hillegom en Noordwijk.

De heer **WEIDE (VVD)**: U heeft het over bestuurlijk draagvlak. Over het algemeen wordt er een debat aangevraagd en een motie ingediend, als een raad vindt dat het college onjuist heeft gehandeld. Zelfs als een meerderheid van de raad het voorstel van het college niet steunt, is het wel aan de orde geweest. Ik constateer dat het niet in alle gemeenteraden aan de orde is geweest, maar in sommige wel. Recent nog in Noordwijk en Noordwijkerhout is een bepaald onderdeel van het plan aan de orde gekomen. Ik constateer dat er niet alleen bestuurlijk draagvlak is, maar ook in de verschillende Zuid-Hollandse gemeenten.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Interessant om dat te constateren. Uit het feit dat een gemeenteraad iets niet bespreekt, trekt u de conclusie dat de raad voor is. Dan zijn ze dus blijkaar ook voor het behoud van de dividendbelasting en voor rekeningrijden want die onderwerpen zijn ook niet in de raden besproken.

De heer **WEIDE (VVD)**: Met dien verstande dat sommige onderwerpen op nationaal niveau aan de orde worden gesteld. Ongetwijfeld komt vandaag bij de algemene politieke beschouwingen een onderwerp dat u er niet uitlicht, aan de orde. Maar daarover gaan wij niet in de provincie. Die gemeenten hebben toevallig wel geld ingebracht om het bereikbaarheidspakket mede te financieren. Elke gemeente op Zuid-Hollandse bodem heeft daarvoor geld gereserveerd. Gemeenteraden hebben in hun begrotingen geld toegekend om dit project mede te realiseren.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dank voor het feit dat u mijn argument eigenlijk onderstreept dat gemeenteraden over het algemeen geen besluiten nemen over zaken waarover zij niet gaan en dat je daaraan geen conclusies kunt verbinden.

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Holland Rijnland is een regio die op tal van terreinen samenwerkt, ook op het gebied van de fysieke leefomgeving waarin de sectoren verkeer en vervoer,

ruimte, wonen, natuur, landschap en cultuurhistorisch erfgoed en recreatie worden verstaan. Op het gebied van verkeer en vervoer werken zij aan een integraal, 140 miljoen euro kostend pakket van maatregelen om de bereikbaarheid van het openbaar vervoer, fietsverkeer en autoverkeer te verbeteren. En uit dit pakket kiest men unaniem voor het Alternatief Midden. En hoe wordt dat soort besluitvorming voorbereid? Dat gaat via allerlei portefeuillehoudersoverleggen, waarin alle gemeenten vertegenwoordigd zijn. Die koppelen dat terug naar hun gemeenten en daarna komt het via een voorstel van het dagelijks bestuur in het algemeen bestuur om op een democratische manier bepaalde besluiten te nemen. Dat is hier gebeurd. Dat is ook gebeurd ten aanzien van het standpunt dat zij ingebracht hebben. Dus u kunt wel verwijzen naar individuele gemeenteraden of zelfs individuele partijen in raden, maar daarmee doet u het proces van besluitvorming en de samenwerking in Holland Rijnland naar onze mening tekort.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dank voor uw mening.

Voorzitter, ik vervolg mijn bijdrage. Een derde argument is het inhoudelijke argument. Op de een of andere manier lijkt het inhoudelijke argument naar de achtergrond verdwenen. Op zich is dat niet zo raar want het ontbreekt onzes inziens ook. In 2003 was er al onderzoek en een MER-studie gedaan. Toen waren er nog verkeersprognoses die een grote groei van het verkeer verwachtten. Die groei heeft zich niet voorgedaan, dus die verwachtingen zijn neerwaarts bijgesteld. Dus je zou zeggen, als het toen niet nodig was, dan is het nu al helemaal niet nodig. Het argument dat toen kwam, is dat er verkeersoverlast en leefbaarheidsproblemen zouden zijn in Vogelensang en Bennebroek. Die worden met dit project niet opgelost. Dus dat argument is ook niet meer aan de orde. Wij horen nu ook dat er een oost-westverbinding zou moeten komen, omdat die er nog niet is. Dan hebben wij nog gehoord dat er opstopping is op de A44 en dat daar veel ongelukken gebeuren. Op het moment dat je daar meer verkeer naartoe leidt met dit project, gebeuren er alleen maar meer ongelukken en krijg je alleen maar meer problemen. Dat is dus juist een argument om dit project niet te doen. Een ander argument is de woningbouw. Maar als je kijkt naar de woningbouw, dan vindt die op een andere locatie plaats dan waaraan deze weg bijdraagt. Bij woningbouw wordt ervan uitgegaan dat al die mensen een x-aantal auto's en een x-aantal kilometer gaan rijden, alsof dat een natuurwet is. De politiek moet er juist voor zorgen dat dat bijgestuurd wordt. Bij de hoorzitting hebben wij gehoord dat je nieuwbouw juist autovrij of autoluw kan maken, waardoor je geen nieuwe wegen nodig hebt, maar juist kan inzetten op de fiets en het openbaar vervoer. Ik heb veel mensen vandaag over de fiets en het openbaar vervoer gehoord, maar het zit nu niet in de plannen. Ik vraag mij af hoe hard die eis is en waarom wij niet gewoon zeggen dat eerst de fiets en het openbaar vervoer geregeld moet worden. Ook voor de verkeersveiligheid is dat veel belangrijker want verkeersveiligheid is eigenlijk alleen in het geding voor de fietsers die langs vrachtauto's en dergelijke moeten rijden. Dat kun je goed oplossen met fietspaden en daar is dit project niet voor nodig.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Potjer, Scheurwater en Van Rijnberk

Kortom, voorzitter, voor GroenLinks zijn nut en noodzaak nog altijd niet aangetoond. Er wordt bovendien heel selectief omgegaan met de argumentatie. Wij denken dat een echt degelijke argumentatie ontbreekt. Wij zien geen enkele reden om dit project voort te zetten. Sterker nog, beter ten halve gekeerd dan ten halve gedwaald. Laten wij de mensen duidelijkheid geven en dit proces niet nog langer rekken en er nu mee stoppen.

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Er is al een hoop gesproken, niet alleen vanmorgen, maar ook in de afgelopen weken en maanden. Wij spreken al jaren over de mobiliteitsproblematiek in de Duin- en Bollenstreek in combinatie met de Haarlemmermeer. Als eerste wil onze fractie gedeputeerde Vermeulen bedanken voor de enorme betrokkenheid bij dit dossier, maar ook voor de wijze waarop hij ons heeft meegenomen in de stappen in aanloop naar het voorstel. Dat past bij de transparantie waarmee wij in de 21ste eeuw politiek bedrijven en die ook zichtbaar is voor is voor de mensen op de tribune en alle mensen die dit proces volgen, als het goed is. Onze bijdrage zal na al die vergaderingen dan ook niet al te uitgebreid zijn.

Wij zijn het van harte met het college eens dat niets doen geen optie is. Wat onze fractie betreft gaat het om een integrale benadering. Wij missen echter een integrale visie op auto, fiets en openbaar vervoer bij dit stuk. Voorstellen om hieraan tegemoet te komen, zullen wij dan ook van harte steunen.

Er is in de afgelopen periode heel veel gesproken over inpassing, structuur, landschap. Er is gesproken over de meccanodoo's, over leefomgeving, woongenot, lokale en regionale ontsluiting. Wat ons betreft is een verdiepte aanleg door middel van een aquaduct onder de Ringvaart een belangrijk aandachtspunt. Wij missen in dit stuk aandacht voor verbreding van de N207, inclusief brug, en verbetering van de aansluiting van en bij de Keukenhof, zoals wij allemaal weten, acht weken per jaar het centrum van de wereld. Dat moeten wij vooral zo houden wat onze fractie betreft. In de commissievergadering vorige week heb ik dat ook benoemd en onderstreept. Er liggen vragen in Lisse. Zijn daar wel problemen? Hoe zit het met nut en noodzaak? Hoe zit het met kosten en baten? Het verkeer komt grotendeels via de N207 en N208. Daar is wat ons betreft de nieuwe ingang van de Keukenhof op ingericht. Door het verkeer van de nieuwe randweg Lisse (optie Poellaan) naar de Keukenhof te leiden en niets te doen aan de N207 bij Lisse ontstaat meer verkeersdruk door Lisse heen. Het is ook niet onbekend dat wij sympathie hadden en hebben voor de oplossing via de Weerlaan van NOG Beter 2.0. Echter, de inspraak en ons werkbezoek hebben wel een aanvullende input geleverd op de volgende punten:

- Wij hebben geconstateerd de beperkte ruimte van de optie Weerlaan.
- Wij hebben geconstateerd de toekomstbestendigheid van de Weerlaan.
- Wij hebben geconstateerd de leefbaarheid, gezien vanuit de gemeente Lisse (zoals zojuist benoemd), maar ook kijkend naar Beinsdorp en Zwaanshoek.

- Ook de direct betrokken gemeente Hillegom is tegenstander, hebben wij mogen vernemen, vanuit het argument leefbaarheid voor de eigen bevolking.
- Het ontbreken van integraliteit van de gekozen oplossing, en dan met name op het provincie-overstijgende vlak, de regiogemeenten. Op dit laatste punt wil ik namens mijn fractie iets specifiek ingaan.

Tijdens de inspraak van 7 september 2018 zijn wij geschrokken van de gevolgen van de middenvariant aan Noord-Hollandse zijde van de Ringvaart. Ook tijdens het werkbezoek van onze fractie zijn wij met de neus op de feiten gedrukt. Beinsdorp en Zwaanshoek krijgen veel meer verkeer te verduren bij de keuze voor een middenvariant. De gemeenten en dorpen in de regio aan de Noord-Hollandse zijde van de Ringvaart gaan voor een iets zuidelijkere ligging van het tracé dan in de nu voorgestelde middenvariant wordt aangegeven. Daarmee zou men komen in een meer open gebied buiten de dorpen in de Haarlemmermeer. Wij zijn ook benaderd door onze collega's uit Noord-Holland en door raad en college van de gemeente Haarlemmermeer: fractie van SGP en ChristenUnie, doe ons dit niet aan.

Alles overwegend, voorzitter, komen wij tot de volgende conclusie. Er ontbreekt wat ons betreft een gezamenlijk standpunt, draagvlak, van de echt betrokken gemeenten: Hillegom, Lisse, Haarlemmermeer. Er ontstaat pas draagvlak als deze drie gemeenten komen met een door alle drie gedragen, evenwichtige tracékeuze, een eensluidende visie met draagvlak. Daaraan hecht onze fractie van SGP en ChristenUnie in deze Provinciale Staten van Zuid-Holland veel waarde. Wat willen wij beslist niet? Het is helder dat de regio Holland Rijnland de ruimtelijke reservering niet wil. Wel is men voor een nadere studie. Dat steunen wij. Een ruimtelijke reservering zou een objectieve studie te veel beïnvloeden. Daarom zal ik een amendement indienen, mede gesteund door de fractie van de PvdA, om de ruimtelijke reservering uit het voorstel te halen.

Samenvattend is onze fractie van mening dat er op dit moment veel haken en ogen aan de voorgestelde keuze zitten, de middenvariant zoals wij vorige week van de gedeputeerde hoorde als een van de antwoorden op mijn vragen aan het einde van de commissievergadering. Voorzitter, u begrijpt dat onze fractie er nog niet uit is. Onze aarzeling zit voornamelijk in het ontbreken van die gezamenlijke tracékeuze van de drie meest betrokken gemeenten, Hillegom, Lisse en Haarlemmermeer. Drie gemeenten die straks medeverantwoordelijk zijn voor de verdere uitwerking. Ik ga u zo het amendement overhandigen.

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: U hebt de inspreker van Haarlemmermeer gehoord op 7 september 2018. Zijn belangrijkste credo was 'beslis'. Haarlemmermeer zit echt vanwege de woningbouwontwikkeling (eerst bewegen, alvorens te bouwen) te wachten op een besluit. Wij zullen er met elkaar uit moeten komen. Horende de standpunten van Zuid-Hollandse gemeenten, waarvoor wij in eerste instantie hier zitten, denk ik dat wij er met Haarlemmermeer wel uitkomen.

22008

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Van Rijnberk, Voorzitter, Scheurwater en Canton

Ik schat in dat het feit dat men wil beslissen, nog wel eens een zwaarwegend punt kan zijn. Daarom gaat de gemeenteraad van Haarlemmermeer ook na dit besluit daarover praten. En dan zal blijken of er draagvlak is.

De **VOORZITTER**: Met een vraagteken?

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Niet met een vraagteken. Men heeft gezegd ...

De **VOORZITTER**: U hebt gelegenheid om een vraag te stellen, zodat er gereageerd kan worden. Als wij voortdurende meningen gaan verkondigen, dan schiet het niet op. U hebt een vraag of u interrumpeert niet.

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Ik vroeg of de heer Scheurwater de wens van Haarlemmermeer om tot een besluit te komen goed heeft meegenomen in zijn betoog.

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Dank voor uw interruptie en uw heldere vraag. Ik heb samen met mijn fractie nadrukkelijk afgewogen hoe de gemeente Haarlemmermeer erin staat en ik heb ook contact gehad met onze collega in Noord-Holland die afgelopen maandag in Haarlem het woord heeft gevoerd. Ik heb één ding in ieder geval niet gehoord vanuit de gemeente Haarlemmermeer, en dat is 'beslis'. Ik heb van Haarlemmermeer gehoord dat er iets moet gebeuren, maar doe het in ieder geval zorgvuldig. De voorkeur van Haarlemmermeer ligt bij de zuidvariant. Als dat niet kan, dan gaat Haarlemmermeer eerder voor NOG Beter 2.0 dan voor iets anders. Zij hebben wel gevraagd om uiteindelijk een keuze te maken want er moet wel iets gebeuren. Dat ben ik met u eens.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Ik heb heel veel fracties gehoord die zeggen dat zij dit of dat wel of niet willen. Voor zover ik beluisterd heb, bent u de eerste die zegt: "Wij zijn er nog niet uit." Op zich is dat niet onlogisch want het is een moeilijk dossier. Waarom is uw fractie niet gekomen met een ordevoorstel om de besluitvorming uit te stellen?

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: De heer Canton kan zich het debat van 31 januari 2018 natuurlijk herinneren. Toen heeft mijn fractievoorzitter dat op nadrukkelijk verzoek van ondergetekende aangegeven. Maar u weet ongetwijfeld ook dat wij echte democraten zijn. Wij vinden het verstandig om eerst alle andere fracties te horen en vervolgens maken wij de balans op, tellen wij onze knopen, en kunnen wij nog eens nadenken over de volgende stap die wij moeten doen. Ik vind als goed democraat wel dat ik de gedeputeerde namens het college de kans moet geven om met antwoorden te komen, zodat wij weten hoe Gedeputeerde Staten erover denken. Ik vind ook dat wij dat antwoord serieus moeten nemen en op basis daarvan verder moeten kijken wat ons te doen staat. Ik heb de afgelopen dagen journalisten, insprekers en wie dan ook gemeld dat er wat ons betreft vier opties zijn en dat ik rustig afwacht hoe het debat vandaag verloopt.

De **VOORZITTER**: Is dat een antwoord op uw vraag?

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Dat is zeker een antwoord op mijn vraag. Dank daarvoor. Begrijp ik goed dat een van die vier opties is dat u voorstelt om het project te faseren of op te knippen en te faseren, zodat de delen waarover u nog twijfelt, uitgesteld kunnen worden? Denk ik dan in de juiste richting?

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Een van de belangrijke dingen waar wij in ieder geval voor gaan, is een amendement voor de ruimtelijke reservering. Daar staat onze fractie als één man achter. Dat gaan wij doen. Voor de rest vinden wij het van belang om goed te kijken naar het voorstel. Ik heb vorige week woensdag nadrukkelijk aan de gedeputeerde gevraagd of hij nog van plan was om in Gedeputeerde Staten tot een ander voorstel te komen. Toen zei de gedeputeerde zonder een woord Spaans: "Nee, mijnheer Scheurwater, het voorstel is de middenvariant. Daar kunt u ja of nee tegen zeggen. En dat is ook het voorstel dat Gedeputeerde Staten komende woensdag zullen doen." En zo heb ik het de voorzitter aan het begin van dit debat ook horen voorlezen. Voorzitter, dan rest ons maar een ding, dan kunnen wij mitsen en maren, dan kunnen wij aanbevelingen en adviezen geven, maar er wordt van de fractie van de SGP en ChristenUnie maar een antwoord verwacht, mijnheer Canton, namelijk dat wij ja of nee zeggen tegen het voorstel voor de middenvariant. Zo simpel zit de politiek af en toe in elkaar.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: U zegt net dat wij voor of tegen kunnen stemmen. Dat zijn twee opties, maar in uw vorige antwoord zei u dat er vier opties zijn. U maakt mij nieuwsgierig. Bent u bereid om die te delen? En zo ja, dan hoor ik het graag.

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: De heer Canton heeft de derde optie al genoemd, namelijk dat een van de fracties om uitstel vraagt, zoals wij dat gedaan hebben voor het Bentwoud op 31 januari 2018. Een vierde optie zou zijn dat Gedeputeerde Staten, gehoord hebbende de beraadslagingen, tot een beslissing willen komen. Dat zijn politiek en juridisch gezien de vier opties die wij vandaag hebben. Dat geldt hier, dat geldt in de gemeenten en ook in de Eerste en Tweede Kamer.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik hoor de heer Scheurwater zeggen dat wij nu voor of tegen de middenvariant kunnen stemmen en dan noemt hij nog drie opties. Voor mij is er nog een vijfde optie, namelijk dat wij het besluit amenderen. U hebt daartoe al een eerste stap gezet met het wegnemen van de ruimtelijke reservering. Maar er zijn meer amendementen denkbaar. Zou u voor een verlenging tot de Weerlaan zijn?

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Als de heer Potjer mijn beantwoording in de richting van de heer Canton goed zou hebben gevolgd, dan weet hij al wat ik nu ga antwoorden. Ik ben niet zo voor de als-dan- of zou-variant.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Scheurwater, Weide, Voorzitter en Bakx

Ik hoor graag eerst het antwoord in eerste termijn van de gedeputeerde namens Gedeputeerde Staten en vervolgens ga ik met mijn fractie weer verder overleggen wat dat betekent. Zo loop ik stap voor stap het debat vandaag met u door.

De heer **WEIDE (VVD)**: In alle zorgvuldigheid; u wilt nu al een amendement indienen, terwijl u aangeeft dat u de reactie van de gedeputeerde nog wilt horen. Is het niet chiquer om het amendement in tweede termijn in te dienen?

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Nee, dat vind ik niet. Je kunt af en toe wat kaarten voor de borst houden, maar op het moment dat je eruit bent en samen met een andere fractie, in dit geval de PvdA, weet dat wij die er in ieder geval af willen hebben – daarover was onze fractie het twee weken geleden al roerend eens –, dan moet je ook klare wijn schenken. Ik ga dat amendement gewoon indienen want dan geef ik u en de andere fracties de gelegenheid om er kennis van te nemen en er in tweede termijn nog iets van te vinden. Ook dat is politiek.

De heer **WEIDE (VVD)**: Zeker, maar u hebt ook gehoord dat de fractie van de PvdA een derde termijn wenst. Ik had het alleszins logischer gevonden dat u ermee had gewacht tot de tweede termijn, zodat de gedeputeerde had kunnen aangeven waarom het zo van belang is om die ruimtelijke reservering te handhaven, zoals de VVD heeft gezegd 'wij geven dan rechtszekerheid'. Waarom wil de SGP en ChristenUnie-fractie die rechtszekerheid voor de bewoners nu opheffen?

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Omdat ik zelf een keer of zeven in het gebied ben geweest; ik heb een groot aantal mensen gesproken. Gisteren werd er van mij verwacht dat ik zou werken, maar ik ben de hele dag met politiek bezig geweest, zoals ook de afgelopen weken. Ik hoor zo ontzettend veel verzet dat ik vind dat ik dat als volksvertegenwoordiger hier in de Staten een stem moet geven. Dat doe ik liever aan de voorkant in de richting van de gedeputeerde. Dan kan hij er van alles van vinden. Ik hoor ook graag tegengeluiden. Maar ik vind nogmaals dat ik al die bewoners her en der en ook wat politieke groeperingen een stem moet geven door het aan de voorkant in het debat in te brengen.

De **VOORZITTER**: Dank u wel.

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Voorzitter, dan ben ik aan het einde van mijn betoog gekomen en dan zal ik u het amendement overhandigen over het schrappen van de ruimtelijke reservering.

INGEDIEND IS:

Amendement 633/7111 van de leden Scheurwater en Çelik over het schrappen ruimtelijke reservering N208-N206.

"Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen op 19 september 2019 ter behandeling van bovenvermeld agendapunt;

Besluiten:

Het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit te wijzigen, zodat het komt te luiden als volgt:

Het onderdeel in het besluit

'2.

- Uitwerken wijze vastleggen ruimtelijke reservering doortrekken naar N206' te schrappen.

Toelichting

De indieners van het amendement vinden het opnemen van een ruimtelijke reservering niet gewenst

- de noodzaak van deze verbinding is nog onvoldoende aangetoond;
- aan een verbinding N208-N206 zijn grote landschappelijke- en milieueffecten verbonden;
- door de gemeente Hillegom wordt deze verbinding op dit moment niet noodzakelijk geacht;
- de Regio Holland-Rijnland, de 14 gezamenlijke gemeenten, verschuift dit naar de toekomst;
- na uitvoering van de in dit Statenvoorstel voorgestelde maatregelen ligt daarna een uit te voeren uitgebreide studie voor de hand;
- bij het nu al opnemen van een ruimtelijke reservering bestaat het risico dat dit invloed heeft op een onafhankelijke studie naar nut en noodzaak en een daarbij behorende tracékeuze."

De heer **BAKX (50PLUS)**: De gedeputeerde hoopt dat wij vandaag een besluit zullen nemen over een langlopend en gevoelig dossier, de Duinpolderweg. Een project met vele gezichten. Zo was er een rapport 'Van Greenport tot Mainport' in het verleden, een grensstreekstudie, een rapport 'Haarlemmermeer groen' en ook nog een recente studie 'Parels aan de Ringvaart'. Ik heb al jaren allerlei rapporten voorbij zien komen waarmee een onderbouwing werd beoogd voor de eventuele aanleg van de Duinpolderweg. Allemaal rapporten en studies die de samenleving veel geld hebben gekost. En waar staan wij nu vandaag? De fractie van 50PLUS moet helaas constateren dat wij, ondanks al deze studies, geen stap verder zijn gekomen. De uiteindelijke hoofddoelstelling van het project – ik zeg met nadruk hoofddoelstelling – was een stroomweg – iets anders dan een gebiedsontsluitingsweg – van de A4 naar de N206. Wederom is deze doelstelling niet haalbaar omdat aan de ene kant uit de onderzoeken blijkt dat het niet nodig is en aan de andere kant dat het niet vergunbaar is door de stikstofdepositie, zoals wij net gehoord hebben. Al gedurende lange tijd dringt onze fractie er bij de gedeputeerde op aan deze doelstelling te laten vallen, want er is geen behoefte aan deze stroomweg tussen Bennebroek en Hillegom. Uit alle inspraak in de commissie en de hoorzitting blijkt dat een stroomweg tussen Bennebroek en Hillegom geen optie is en ook niet nodig is. Sterker nog, deze weg zorgt alleen maar voor extra problemen en lost geen enkel probleem op. Dit project zorgt voor grote verdeeldheid tussen de provincies Noord- en Zuid-Holland. Zoals wij maandag hebben kunnen zien in de commissie Mobiliteit en Financiën van Noord-Holland. Naar ik heb begrepen, was er geen meerderheid voor het door Gedeputeerde Staten aangeleverde Statenvoorstel, zeker wat betreft de middenvariant en de wegen bij Lisse en Zwaanshoek. Voorzitter, dit moet toch ook mijn collega's in deze Staten te denken geven.

22010

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Bakx, Voorzitter en Çelik

Waar zijn wij mee bezig? Zijn wij hier bezig met de haalbaarheid van een project of zijn wij bezig om geforceerd naar een beslissing toe te werken, waarvan ik zeg: neem die nu niet, wacht even af en kijk eerst verder naar lokale maatregelen?

Een opvallend en saignant detail is de naam van dit project, Duinpolderweg. Die geeft voor mij kernachtig weer waar het over gaat. Mocht er vandaag een meerderheid zijn voor het Statenvoorstel van Gedeputeerde Staten, dan gaat er door de aanleg van deze weg, zeker met de middenvariant, een stuk duin, maar ook een stuk historische polder weg bij Hillegom, maar ook bij Lisse.

De fractie van 50PLUS heeft grote moeite met de manier waarop de randwegen bij Lisse en Zwaanshoek in dit project zijn ingebracht. Wij zijn voorstander van het NOG Beter-alternatief in de ruimste zin van het woord, maar wij stellen daarom ook voor om vandaag geen besluit te nemen en deze onderdelen uit het voorstel te schrappen, nader te bezien en met een goede onderbouwing eventueel terug te laten komen als inzichtelijk is waar en hoe deze varianten komen te lopen. Er moet eerst een betere onderbouwing komen, een zorgvuldig onderzoek en een gekwantificeerde probleemanalyse, voordat een mogelijk tracé als Statenvoorstel ter besluitvorming door Gedeputeerde Staten ingebracht kan worden. Voorzitter, als wij vandaag in deze vergadering een besluit nemen over de twee randwegen bij Lisse en Zwaanshoek, dan voel ik mij daar niet prettig bij. Ik ben echt van mening dat de mensen die hier hebben ingesproken beter verdienen, dat het beter onderzocht dient te worden en dat wij vandaag redelijkerwijs geen besluit kunnen nemen.

Wat betreft de keuze van Gedeputeerde Staten voor de Hillegomse zienswijze met de middenvariant kan de fractie van 50PLUS kort zijn. Deze variant is onacceptabel en onbegrijpelijk, gezien de uitkomsten van de MER-studie. De gewenste doortrekking en de ruimtelijke reservering zijn onzinnig en onnodig, zo blijkt uit de MER-studie. En hoe lang blijven Gedeputeerde Staten tegen beter weten in uitkomsten van onderzoeken negeren en hoe lang blijven Gedeputeerde Staten steeds weer nieuwe onderzoeken doen om door maar door te kunnen gaan op deze heilloze weg? Onze fractie kan niet anders dan concluderen dat er hier sprake is van een bepaalde kokervisie. Ik zou dan ook tegen onze gedeputeerde willen zeggen: neem je verlies, neem een wijs besluit, stop met het nastreven van een stroomweg tussen de A4 en de N206 (Bennebroek en Hillegom), de hoofddoelstelling van dit project, laat dit mooie gebied met rust en neem de lokale maatregelen die wel noodzakelijk zijn. Ik roep daarom onze gedeputeerde op om de onzalige gedachte van de middenvariant uit de Hillegomse zienswijze te verlaten, te kiezen voor een tracé dat wel oplossend vermogen heeft, namelijk het tracé tussen de N205 en de N208 conform het alternatief NOG Beter 2.0. In deze variant zitten ook twee industrieterreinen die met vrachtverkeer al snel en via de kortste weg naar de A4 kunnen. Een keuze voor de middenvariant betekent dat de vrachtwagens van deze industrieterreinen een gigantische lus moeten maken naar de middenvariant met veel overlast voor de omwonenden aan de Weeresteinstraat en de Haarlemmerstraat. Die mensen hebben ook recht om te weten hoe het zit, want er zal wel degelijk veel overlast zijn. De omtrekkende beweging die de vrachtwagens

zullen maken, zorgt voor overlast voor de omwonenden. En dan doel ik op de leefbaarheid. Dat geldt ook voor de N208, terwijl deze vrachtwagens bij het tracé van NOG Beter via een kortere en veel snellere weg in de richting van de A4 kunnen rijden. Een punt dat nog niet aan de orde is gekomen, maar wat wel degelijk van belang is, is dat het station van Hillegom door het NOG Beter-alternatief beter bereikbaar is. Wij hebben kortgeleden geld bijgedragen aan een mooie rotonde aan het einde van de Weerlaan, mede om het station beter bereikbaar te maken. Ik vind het absoluut onbegrijpelijk dat wij nu kiezen voor een middenvariant, waardoor allerlei omtrekkende bewegingen gemaakt zullen moeten worden door mensen die naar het station willen. Als je hem daar neerlegt waar die ook nodig is, dan kunnen mensen vrij snel naar het station, het openbaar vervoer gebruiken en beter en sneller op hun plaats van bestemming komen. Wij zullen hierover dan ook een amendement indienen voor die locatie.

De fractie van 50PLUS is van mening dat door te kiezen voor een verdiepte ligging en een aquaduct onder de Ringvaart naar de N205 de hinder en de mogelijke overlast voor de omgeving, en dus ook voor de Weerlaanvariant die wij voorstaan, acceptabel is. En ik wil u erop wijzen dat waar de Weerlaan afbuigt, het tracé rechtdoor loopt over de Oude Weerlaan. Het tracé loopt dus niet helemaal over de Weerlaan langs de bebouwing. Het tracé buigt naar links af in de richting van de Oude Weerlaan, waar veel minder woonkernen zijn dan langs de doorlopende Weerlaan. Dat wil ik even gezegd hebben.

Voorzitter, onze fractie overweegt om in tweede termijn een amendement in te dienen voor een verdiepte ligging en een aquaduct, welke variant het ook zal worden. Wij zullen ook een amendement indienen om de rondwegen bij Lisse en Zwaanshoek uit het voorstel te amenderen en eventueel later, na onderzoek, terug te laten komen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank. Dan geef ik tot slot in eerste termijn het woord aan de heer Çelik en ik kondig vast aan dat wij na de laatste inbreng van de Staten een half uur gaan lunchen.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Een gevoelig dossier met heel veel emotie en ik kan u verzekeren, voorzitter, dat daarmee heel gevoelig is omgegaan, niet alleen in mijn fractie, maar in mijn partij. Goed om even een korte terugblik te doen, een beetje historie opschudden. Als wij terugkijken, dan zien wij dat mijn fractie een jaar of vijf geleden al moeite had met een stroomweg. Ik constateer dat er op deze manier geen sprake meer is van een stroomweg. De PvdA was tegen de Spoorvariant en ik constateer dat de Spoorvariant van tafel is, al een hele tijd. Wij waren voorstander van een brede, onafhankelijke adviesgroep en die is er gekomen. Ook waren wij daar voorstander van en de PvdA was een van de eerste partijen die een oproep heeft gedaan om het plangebied uit te breiden, zodat ook initiatieven van anderen die creatiever wilden omgaan met een breder gebied, de kans zouden krijgen om in dat gebied te tekenen. Ook dat is gebeurd.

Wij hebben ervoor gepleit om ook de alternatieven die feitelijk afwijken van de wenselijke situatie ook een eerlijke kans te geven bij de doorrekening. Ik constateer dat dat is gebeurd want er zijn uiteindelijk zeven varianten getoetst. Ook hebben wij van begin af aan gevraagd, juist vanwege de discussie over nut en noodzaak, of wij op basis van nieuwe cijfers van WLO opnieuw een doorrekening zouden kunnen maken. En ook dat is gebeurd. En tot slot – ik ga niet alle details benoemen – hebben wij gezegd: als er een voorkeurstracé uit de bus komt, kunt u dan ook kijken naar alle goede elementen uit allerlei andere varianten en kunt u een mix van goede elementen bij elkaar brengen, de zogenaamde meccanodoos? En ook dat is gebeurd. Dat brengt mij bij de punten waarmee de PvdA-fractie op dit moment moeite heeft. Ik zal mijn bijdrage daaraan wijden.

Ik begin met het vragen van aandacht voor fietsinfrastructuur en langzaam verkeer. Meerdere collega's hebben daarover iets gezegd. Het is eigenlijk niet meer van deze tijd om bij allerlei studies niet meer uit te gaan van het totaal aan verkeersgebruik. Wij focussen ons nog steeds te veel op autoverkeer, waardoor je eigenlijk een incompleet beeld krijgt van het geheel. Wij hebben al eerder in de commissie met elkaar gewisseld – en ik meen redelijk wat draagvlak te hebben bij mijn collega's daarvoor – dat wij er daarom voor willen pleiten om er nu al een uitspraak over te doen met een Statenamendement, omdat de aandacht daarvoor onder de maat is. Ik zal dat amendement in eerste termijn indienen. Het is gebruik om moties in tweede termijn in te dienen, maar amendementen kunnen wel degelijk in eerste termijn ingediend worden. Dan heb je maar gewoon je stelling openbaar gemaakt; zo kijken wij ernaar. Dus, voorzitter, voor fietsen en langzaam verkeer willen wij geld oormerken. Het geld moet ook goed besteed worden. Fietsers moeten ongehinderd door kunnen fietsen. Fietstunnels of viaducten, het maakt allemaal niet uit, alles moet meegenomen worden in de gedachtegang van totale infrastructuur. Wij willen daarvoor 25 miljoen euro reserveren. Ten tweede Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV). Er is al begonnen met fase 1 in de richting van Schiphol. Er is nog niet begonnen met fase 2, omdat Noord-Holland in afwachting is van besluitvorming in Zuid-Holland. Daarover hebben wij al gezegd dat het bestuurlijk gezien geen handig compromis is geweest, maar daar hebben wij nu eenmaal mee te dealen. Ik zal in mijn tweede termijn een motie indienen om zo snel mogelijk, maar in ieder geval voor 1 maart 2019, de uitvoering van het HOV bekend te laten zijn, zodat wij snel kunnen overgaan naar fase 2.

Dan de ruimtelijke reservering. Ik denk dat de woorden van de heer Scheurwater een-op-een ook mijn woorden zijn. Dat is voor ons klip-en-klaar. Daarover valt niet te onderhandelen met ons. Wij zijn op dit moment tegen een ruimtelijke reservering, juist in het licht van zo veel emotie en onbegrip. Daarom moet je dit soort dingen niet op dit moment bij de besluitvorming laten wegen. Dus, voorzitter, het amendement is voor ons ook een voorwaarde om daarover verder mee te praten. Wij zijn tegen die ruimtelijke reservering.

Dan de variant. Wij hebben de zuidelijke variant, wij hebben de middenvariant en de NOG Beter 2.0-variant. Laat ik maar beginnen met te zeggen dat mijn fractie blij is dat de zuidelijke variant van de baan is want Hillegom was echt de vuilcontainer

van dit hele project. Alle pijn en al het leed kwam terecht in Hillegom. Terecht heeft Hillegom op meerdere momenten zienswijzen ingediend en kenbaar gemaakt dat zij daar niet van gediend was. Wat de PvdA-fractie betreft de zuidelijke variant dus weglaten. Dan is er natuurlijk de keuze tussen de middenvariant en de NOG Beter-variant. Op dat punt zitten wij in een spagaat omdat wij principieel niet tegen beide zijn. Ik wil dat ook maar klip en klaar gezegd hebben. Er hangt veel af van de dynamiek van het debat vandaag, van aangenomen amendementen en moties, zodat wij nog eens concreet kunnen afwegen welke variant op dit moment in onze ogen de meest passende is. Beide varianten hebben voor- en nadelen. Wij kennen ze. Wat dat betreft hoef ik niet overhoord te worden welke elementen dat zijn. Die kunnen wij inmiddels wel dromen want wij hebben de stukken zo vaak gelezen en wij hebben al zo vaak met elkaar gedebatteerd. Ik wil wel duidelijk aangeven dat veel afhangt van de totale besluitvorming aan het eind.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Ik heb twee vragen. Wij discussiëren hier over het voorstel dat Gedeputeerde Staten hebben aangeleverd. Dat voorstel kunnen wij amenderen, maar wij kunnen niet de variant NOG Beter 2.0 amenderen. Dat is een nadeel. U zegt dat uw fractie eigenlijk nog twijfelt tussen die twee en dat uw keuze afhangt van hoe het vandaag eventueel aangepast wordt, maar een van de twee kan niet worden aangepast. Hoe weegt u dat argument mee in uw betoog?

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Met voor- of tegenstemmen. Dan hebben wij een uitspraak gedaan. Als er geen meerderheid is, dan is dat een duidelijk signaal. Dan is er geen besluitvorming. U had nog een vraag.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Mijn tweede vraag: u geeft heel duidelijk aan dat u als voorwaarde stelt dat die ruimtelijke reservering eraf moet. Een hartstikke duidelijke voorwaarde. Zijn er ook nog andere zaken die voor u een keiharde voorwaarde zijn? Bijvoorbeeld, het moet geen brug, maar een tunnel worden. Of, het moet 100 m naar links of naar rechts. Zijn er al andere harde voorwaarden die u nu al helder heeft kunnen formuleren in de voorbereiding?

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Wij willen een stevige motie indienen over het HOV. Dat is een voorwaarde voor ons. En ook een amendement over het oormerken van geld is een voorwaarde. Wel of niet een aquaduct en/of een tunnel; mijn fractie heeft daarvoor wel degelijk sympathie. Hoe meer mensen je kunt ontlasten bij welk tracé dan ook, des te beter. De vraag is natuurlijk wel of we het geld hebben en waar dat vandaan moet komen. Het is voor ons geen voorwaarde, maar wel degelijk een belangrijk punt om verder over te discussiëren, ook in het kader van de projectMER. Het houdt hier niet op. Nu leggen wij de contouren vast op hoofdlijnen, maar daarna gaan wij nog de diepte in met elkaar. Ook die randwegen, die aansluitingen waarover zo veel discussie is, ik kan mij wel aansluiten bij de gevoelens in de Staten. Hoewel wij daarmee principieel geen moeite hebben, vinden wij wel dat het zorgvuldig moet gebeuren.

22012

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Çelik en Potjer

Er moet dus nog heel veel gebeuren, wil je het draagvlak daarvoor vergroten en met elkaar de juiste inpassing vinden. De reactie van de gedeputeerde om dat expliciet mee te nemen in de projectMER-fase is wel een gedachte die ons aanspreekt. Waar wij nu al zaken kunnen borgen en expliciet kunnen meegeven wat absoluut doorgerekend en ingepast moet worden, moeten wij dat zeker doen. Dan kunnen wij in de projectMER-fase kijken wat dat betekent. Dan kunnen wij altijd nog een politiek oordeel vellen.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik hoor u zeggen dat meerdere varianten mogelijk zijn. Een variant ligt nu voor, maar een andere variant zou ook denkbaar zijn en dat het afhangt van hoe de Staten stemmen. Kunt u al aangeven hoe u er zelf tegenover zou staan als het voorgelegd zou worden?

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Het geldt niet alleen voor mij, maar voor mijn hele fractie dat wij straks kiezen tussen het hart en het verstand. Zo zien wij ook de twee varianten. Ons hart zegt dat wij moeten kiezen voor de NOG Beter-variant en het verstand zegt op basis van feiten die op tafel liggen dat wij zouden moeten kiezen voor de middenvariant. Over die twee aspecten gaat het straks wat ons betreft bij de totale afweging.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dank voor uw nadere toelichting. Ik moet zeggen dat ons verstand iets anders zegt. Op dat punt verschillen wij van mening. Ik ben benieuwd wat voor u de afwegingen zijn op basis van het verstand om wel of niet voor de middenvariant te stemmen. Wat is voor u het doorslaggevend verschil met NOG Beter?

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Voor afwegingen is het nog te vroeg, die willen wij na de tweede termijn maken op basis van harde, objectieve criteria, bijvoorbeeld dat Holland Rijnland met een mix aan gemeenten die voor en tegen zijn, de middenvariant (bestuurlijk) steunt. Ik constateer dat die gemeenten straks met het besluit aan de slag moeten. Die coalitie heeft overal een meerderheid. Die meerderheid is gekozen door de bewoners bij verkiezingen. Ik kan zo'n stevig feit niet naast mij neerleggen. Dat maakt dat het hart in een spagaat terechtkomt. Voor uw partij is die afweging misschien wat eenvoudiger, maar voor mijn partij is dat een serieuze zaak. Ten tweede constateer ik dat het bestuurlijk draagvlak voor NOG Beter 2.0 niet is gegroeid in de afgelopen anderhalf jaar. Ook Haarlemmermeer heeft duidelijk aangegeven eerst te gaan voor de zuidelijke variant en als het niet anders kan, dan voor NOG te zijn, maar niet van harte. En zo zijn er meerdere voorbeelden. Ik realiseer mij heel goed wat ik nu zeg; ik maak een deel van mijn partij hiermee in gemeenten waar het college gekozen heeft voor deze variant, heel boos. Het is voor ons dus geen gemakkelijke opgave, wat wij ook besluiten straks.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Helder, dank u wel. Ook in Noord-Holland heeft uw partij een andere afweging gemaakt, maar dat weet u natuurlijk ook. Dank voor de toelichting. U zegt in een bijzin dat het voor onze partij geen serieuze zaak is. Voor ons is het zeker ook een serieuze zaak, maar wij vinden ook dat Provinciale Staten een zelfstandige afwegingen moeten maken.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Dat heb ik niet gezegd, voorzitter. Ik zou wel graag willen antwoorden op wat u zei over Noord-Holland. Ik wil niet vervelend doen in de richting van mijn collega's in Zuid-Holland, maar wij weten dat zij niet gaan over de besluitvorming. Zij hebben dat gemandateerd aan het college. Als je iets hebt gemandateerd, dan is het wel heel gemakkelijk praten. Ik zou eigenlijk heel graag willen dat al die bewoners in de richting van Noord-Holland een statement zouden maken: als u volksvertegenwoordiging bent, het hoogste orgaan, dan zou u het laatste woord moeten hebben. Ik vind de afweging in Noord-Holland op dit moment net iets minder van belang voor mij dan de afwegingen die ik meekrijg van sprekers, bewoners en anderen.

Voorzitter, ik ben aan het einde van mijn eerste termijn. Rest mij nog te zeggen dat ik allerlei andere punten niet benoem omdat ik anders te veel tijd in beslag neem. Ik heb maar een beperkte spreektijd. Maar dat wil niet zeggen dat andere punten niet belangrijk zijn voor ons. Als daar aanleiding toe is, dan zal ik die punten in tweede termijn alsnog benoemen. Dank u wel.

INGEDIEND IS:

Amendement 634/7111 van de leden Çelik en Scheurwater over oormerken financiële middelen voor **fietsverkeer en langzaam verkeer**.

"Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen op 19 september 2018 ter behandeling van bovenvermeld agendapunt;

Besluiten:

Het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit te wijzigen, zodat het komt te luiden als volgt:

Toevoegen van een vierde punt in het besluit

Een reservering van 25 miljoen euro voor het fietsverkeer en langzaam verkeer in het plangebied Duinpolderweg.

Toelichting:

De indieners van het amendement vinden dat het project Duinpolderweg weinig tot geen rekening heeft gehouden met fiets- en langzaam verkeer in de infrastructurele studies en doorrekeningen. Daarnaast is algemeen bekend dat de ontsluiting op het niveau van fiets- en langzaam verkeer te wensen overlaat. Om er zeker van te zijn dat er integrale afwegingen worden gemaakt, is gekozen om dit bedrag te oormerken. Met deze financiële middelen moet de infrastructuur maximaal geschikt zijn voor fietsers en langzaam verkeer (voetgangers/ wandelaars) en moet de bereikbaarheid voor deze doelgroep sterk worden verbeterd."

De **VOORZITTER**: Dank. Dat brengt mij aan het einde van de eerste termijn van de Staten. Ik stel voor dat wij tot 13.30 uur schorsen voor de lunch. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan gedeputeerde Vermeulen.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Dank voor de uitgebreide bespreking van de Staten in eerste termijn. Dit is een heel belangwekkend onderwerp en ik ken geen onderwerp waarin de Staten, het college maar ook de mensen op de publieke tribune en thuis zo veel energie en tijd gestoken hebben. Dat toont het belang dat aan dit onderwerp wordt gehecht, zowel door vooral tegenstanders, maar ook van het belang van het politieke debat dat in Provinciale Staten gevoerd wordt. Ik denk dat het goed is om dat te bevestigen. De heer Çelik zei dat in Zuid-Holland Provinciale Staten erover gaan, misschien in tegenstelling tot hoe het in Noord-Holland gaat. Ik vind dat een groot goed. In hoop namens het college dat er eindelijk hier vandaag een knoop wordt doorgemaakt. Het is belangrijk dat dat niet alleen in het college gebeurt met een voorstel dat wij aan u hebben voorgelegd, maar dat dat een zo breed mogelijk draagvlak heeft in Provinciale Staten. Ik ga namens het college mijn best doen om dat draagvlak zo breed mogelijk te laten zijn. Ik hoop dat er een besluit valt want dat zijn wij aan de regio verplicht. Ik hoop natuurlijk dat het een positief besluit is over de oplossing die wij in brede zin hebben gezien voor de noodzaak om iets te doen aan het verkeer in die streek. Ik denk dat het terecht is om vandaag de stap te zetten naar een volgende fase. De heer Van Rijnberk heeft alles nog eens mooi op een rijtje gezet; dat deed hij in de commissie ook al. Wij zijn er met deze stap natuurlijk nog niet. De weg wordt nog niet definitief aangelegd. Wij bepalen het tracé en wij gaan vervolgens de projectfase in. Hiermee is dus ook niet de mogelijkheid tot participatie in dit traject afgelopen. Sterker nog, er zal nog heel veel met de omgeving gesproken moeten worden; met gemeenten, maatschappelijke organisaties, bewoners en bedrijfsleven over hoe de weg eruit gaat zien, ook als wij vandaag bepaalde tracédelen vaststellen. In die procedure zullen wij ook echt aandacht moeten hebben voor het samen optrekken van Noord- en Zuid-Holland. Ik heb dat zelf af en toe ook als moeizaam ervaren. Als er bijvoorbeeld ook naar bewoners van Zuid-Holland een brief uitging namens alle partijen op briefpapier van Noord-Holland. Ik heb dat soort fouten altijd zo goed mogelijk geprobeerd te corrigeren. Ik vind het ook mijn plicht en verantwoordelijkheid om die zorgvuldigheid bovenaan te houden in het vervolg van dit project, zowel in de richting van de inwoners van Noord- als Zuid-Holland. Ik denk dat het college van Noord-Holland daar ook heel veel aandacht voor heeft. Ik wil mijn dank uitspreken voor de vriendelijke woorden van de heer Scheurwater namens de SGP en ChristenUnie in mijn richting en in de richting van het college, maar ik wil die ook meteen doorgeven aan de ambtelijke organisaties voor hun enorme inzet. De projectorganisatie heeft enorm veel energie en tijd in dit proces gestoken en doet dat nog steeds. Dat is inderdaad een compliment waard. Dank, ik geef het graag door. Ik dat wij inderdaad in transparantie besluiten. Wij hebben heel veel vergaderingen in commissieverband gehad. Maar ik zei al dat dit niet de laatste vergadering zal zijn over dit onderwerp, maar ik hoop dat dit de laatste vergadering is over deze fase, want op een gegeven moment moet je een punt zetten achter bepaalde discussies. Er is een aantal thema's langsgelopen. Daarop kom ik terug bij mijn beantwoording van de verschillende inbrengen. Er zijn vragen gesteld over de procedure. Daarover heb ik net al

iets gezegd. Er zijn ook vragen gesteld over de inpassing, het openbaar vervoer, de fiets en langzaam verkeer. Over dat laatste zal ik ook iets zeggen in relatie tot het amendement dat al is ingediend. Er zijn vragen gesteld over de randweg Lisse en de exacte plaats waar die komt te liggen en de ruimte die er nog is om tot een nadere studie te komen van de precieze ligging. De doortrekking (de reservering) tussen de N206 en de N208 is een belangrijk onderwerp. Ik zal ook iets zeggen over woningbouw, waarover door sommigen een vraag is gesteld. En natuurlijk ook over draagvlak. Dit zijn volgens mij de belangrijkste onderwerpen die de revue passeerden. En natuurlijk ga ik ook in op de amendementen die al zijn ingediend.

Om te beginnen met de beantwoording, voorzitter, kom ik allereerst bij de heer Van Rijnberk. Ik heb al gezegd dat hij een uitstekende samenvatting heeft gegeven van het proces dat wij gaan doorlopen. Hij vroeg ook naar de inpassing, een thema dat bij meerdere sprekers is langsgelopen. Het is natuurlijk van belang om in de volgende fase goed te kijken hoe de weg er precies bij komt te liggen. Het zal bij Lisse bijvoorbeeld gaan over de vraag waar de weg precies komt te liggen, maar dat zal ook gaan over de vraag hoe wij de Ringvaart kruisen, als u vandaag kiest voor de middenvariant (het voorstel van het college). Maar het zal ook gelden voor de rest van de tracés. Wij moeten goed kijken hoe die weg erbij komt te liggen. De heer Van Rijnberk heeft in de commissie al gevraagd of een vorm van natuurinclusief bouwen mogelijk is. Ik denk dat wij in Zuid-Holland heel veel mooie projecten hebben gezien, soms vanuit de provincie, die daartoe een aanzet hebben gegeven. Ik noem de A4 Midden-Delfland. Bij de integrale ontwikkeling Delft-Schiedam hebben wij niet alleen een weg aangelegd, maar ook geïnvesteerd in de omgeving. Ik denk dat dat heel belangrijk is. Dat kan dus ook betekenen dat wij nadere maatregelen gaan nemen om de weg beter in het landschap in te passen. Ik snap ook dat de heer Van Rijnberk zegt dat hij in de volgende fase uitgewerkt wil zien wat de consequenties zijn van bijvoorbeeld een aquaduct of een aquaduct met verdiepte ligging. De heer Van Rijnberk zei dus eigenlijk dat wij niet moeten terugkomen met een voorstel met alleen een brug. Ik kan u toezeggen dat wij die aquaductvariant, zeker voor de passage van de Ringvaart, en de variant met een verdere verdiepte ligging zullen onderzoeken. Anderen vroegen daar ook naar.

Dan ten aanzien van het openbaar vervoer. Daarover hebben veel mensen vragen gesteld. Allereerst, de koppeling die aan Noord-Hollandse zijde is gemaakt, ligt mij echt als een steen op mijn maag. Ik heb het meerdere keren gezegd, ook in de commissie, dat ik het eigenlijk tegenover de bewoners rond het traject van het HOV niet verantwoord vind dat wij zolang wachten met besluitvorming omdat de inwoners in onzekerheid blijven zitten. En daarom is het van belang dat na vandaag, als u een besluit neemt, Noord-Holland zo snel mogelijk besluitvorming laat passeren over het tracé, maar ook over de financiering. Ik zal daar in ieder geval mijn best voor doen. De heer Van Rijnberk heeft ook nog een vraag gesteld over meer openbaar vervoer.

22014

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

F. Vermeulen en Potjer

Kunnen wij er bijvoorbeeld voor zorgen dat er een snellere verbinding komt tussen de Keukenhof en Haarlemmermeer? Dat is zeker iets wat wij onderzoeken. Ik heb ook in de commissie gezegd dat wij daarover überhaupt al gesprekken voeren met de huidige vervoerder, Arriva, en de Keukenhof. Het lijkt mij inderdaad belangrijk om dat in de volgende fase verder uit te werken.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik hoor de heer Vermeulen zeggen dat die koppeling hem als een steen op de maag ligt en dat Noord-Holland zo snel mogelijk een besluit moet nemen, nadat wij een besluit genomen hebben. Zou het wat u betreft aan de orde zijn dat wij dat voorwaardelijk maken? Dus dat wij in het besluit opnemen dat er geen verdere uitwerking komt van de Duinpolderweg, totdat de HOV er is?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Dat is niet de wijze waarop dit college en ik politiek bedrijven. Ik heb gezegd dat die stellingname van Noord-Holland mij als een steen op de maag ligt. Ik heb altijd gezegd dat ik vind dat wij gewoon moeten doorgaan met de eerste fase van het HOV. Ik vind nu ook dat Noord-Holland moet overgaan tot realisatie van het HOV zoals de bestuurders in Noord-Holland hebben gezegd, als hier besloten wordt tot de volgende fase in het project Duinpolderweg. Als zij dat niet zouden doen, dan ligt ook het wederzijdse vertrouwen op tafel. Ik ga ervan uit dat mensen gewoon hun woord houden.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Goed om te horen dat u daarvan uitgaat. Dat is ook logisch. Als volksvertegenwoordigers zijn wij er natuurlijk ook om te controleren en kaders te stellen. Dit zouden wij als kader kunnen stellen. Wat zou het voor u betekenen, als zij het niet doen en welke termijn koppelt u eraan? Er komen verkiezingen aan. Betekent dat dat Noord-Holland volgende maand moet hebben besloten? Weet u of er al een voorstel klaarligt? Of is het ook goed als het pas volgend jaar wordt gedaan?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Wij hebben ooit (in 2013) in deze Staten een besluit genomen over de realisatie van die HOV-verbinding, gekoppeld aan bepaalde termijnen. Realisatie van de tweede fase zou na 2020 van start moeten gaan. Ik stel voor dat u zich houdt aan de eerdere besluitvorming van de Staten. Wij zullen u op de hoogte houden en mocht Noord-Holland niet de nodige stappen zetten, dan zal het college Provinciale Staten daarvan in kennis stellen en dan kunnen we dan de discussie voeren over de vraag of wij er consequenties aan verbinden. Maar ik ga er gewoon van uit dat Noord-Holland, gelet op de bestuurlijke afspraak die daar is gemaakt, woord houdt en na vandaag, als hier een besluit wordt genomen, overgaat tot realisatie van de tweede fase. Daarvoor is nog wel een aantal besluiten nodig. Er moet nog een planprocedure worden doorlopen en er moet natuurlijk een aanbesteding worden doorlopen. Als ik het idee heb dat mensen het proces vertragen, dan zal ik u dat melden.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dank uw wel, voorzitter. Ik heb nog een vraag om het even goed scherp te krijgen. 'Na vandaag' is een redelijk ruim begrip. Wanneer moet het eerste besluit volgens u genomen worden?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Volgens mij is voorzien dat nog dit jaar tot besluitvorming wordt overgegaan. Dat zou betekenen dat in ieder geval voor de Statenverkiezingen in maart 2019 helderheid moet zijn over hoe de tracés precies gaan lopen en hoe de financiering geregeld is. Dat laatste vind ik ook belangrijk want je kunt wel hele mooie plannen maken, maar het plaatje moet wel kloppen, ook al hebben zowel Noord- als Zuid-Holland financiering klaarliggen. Er moeten dus eigenlijk financieringsafspraken liggen; die zijn ook al voorbereid en Noord-Holland heeft daar ook aan meegewerkt. Wij hebben eigenlijk alle besluitvorming zo ver voorbereid dat het in Noord-Holland een kwestie is van voorleggen aan het college.

Ik was nog niet helemaal klaar met het punt openbaar vervoer en langzaam verkeer van de heer Van Rijnberk. Ik denk inderdaad dat het heel belangrijk is om samen met de Keukenhof te kijken wat er mogelijk is op het gebied van openbaar vervoer. Wij zijn überhaupt met de Keukenhof in gesprek over meer maatregelen, bijvoorbeeld op het gebied van smart mobility, om in het piekseizoen de bereikbaarheid te verbeteren. Ten aanzien van de flitsverbinding die de heer Van Rijnberk noemde; er ligt ook een kans om die in de richting van ESA ESTEC door te trekken, ook een belangrijke campus in de regio. Het college wil de positie daarvan graag versterken.

Dan ten aanzien van de fiets. Ik ben het helemaal met de heer Van Rijnberk eens dat de fiets eigenlijk een integraal onderdeel moet zijn van de projecten. Ik denk dat dat zeker belangrijk is in de volgende fase. Daarom ligt het voorstel voor om het nader uit te werken. Dat kan bijvoorbeeld betekenen, zoals ik in de commissie heb gezegd, dat bepaalde verbindingen worden afgewaardeerd als die minder gebruikt worden voor de auto. Ik was gedurende het Keukenhofseizoen zelf in Lisse en Lisserbroek en ik heb gezien dat er een lastige situatie is met het verkeer. Als je het autoverkeer daar zou kunnen weren uit het centrum, en daarover wordt al nagedacht, dan kun je die verbindingen gebruiken voor de fiets. Wij hebben al goede ervaringen in Zuid-Holland met de aanleg van fietsstraten, waar de auto te gast is. Dat zou voor de centra van die kernen een heel goed idee zijn.

Dan ten aanzien van de tracéstudie bij Lisse. De heer Van der Bent vroeg ook al welke ruimte er nog is om daar te komen tot een nadere detaillering. Er zijn daarvoor in eerdere studies meerdere varianten gepasseerd. De nieuwe N206 die ook in de MER zat, had een ander verloop dan de variant die door NOG Beter 2.0 is ingebracht. Als u dit besluit vandaag neemt, dan is daarmee ook de ruimte vastgelegd om met het gebied, de gemeente, het hoogheemraadschap, Haarlemmermeer en Lisse te kijken welke variant het beste in te passen is. Het is dus niet alleen een opgave voor de provincies, maar de gemeenten moeten ook zelf aan de bak om draagvlak voor het tracé dat zij zelf wensen te creëren. Met dit besluit wordt ruimte geboden om tot een nadere keuze te komen in de volgende fase. En dat zullen wij dan natuurlijk aan Provinciale Staten voorleggen, als het uitvoeringsbesluit er komt.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

F. Vermeulen, Çelik en Canton

Dan ten aanzien van de ruimtelijke reservering. Daarover heeft een aantal van u het gehad. De heer Van Rijnberk begon daar als eerste over, maar er is daarna ook nog amendement 633 ingediend. Het is niet zo dat wij vandaag besluiten hoe die reservering er precies uitziet. Wij nemen alleen het principebesluit om tot een ruimtelijke reservering te komen in het kader van de rechtszekerheid. Ik heb in de commissie gezegd dat die heel belangrijk is voor inwoners, zodat er niet een grijze wolk boven het hele gebied blijft hangen, als het eventueel wel mogelijk zou zijn dat die weg er in de toekomst komt. Ik begrijp aan de andere kant ook dat er behoefte is aan een nadere studie naar hoe dat tracé er precies uit komt te zien. Ik zoek een beetje naar een middenweg. Wij kunnen de ruimtelijke reservering nu vastleggen als een strakke lijn door het landschap, maar aan de andere kant zou ik het zonde vinden dat wij de projectMER-fase niet zouden gebruiken om er nader onderzoek naar te doen. Ik lees eigenlijk in het amendement van de heer Scheurwater dat wij die studies pas zouden gaan doen na de volgende fase. Dat vind ik een gemiste kans want dan ga je dus eerst wachten totdat de projectMER is afgerond en de besluitvorming over de definitieve aanleg van de Duinpolderweg is voltooid, voordat je een studie zou gaan doen. Ik zou namens het college liever willen adviseren om die studie op dit moment te doen, die mee te nemen in de projectMER, maar er wel voor te zorgen dat de exacte tracékeuze nog niet zodanig vastligt dat er geen flexibiliteit meer in zit. Als u instemt met het besluit, dan geeft u de colleges de maximale ruimte om nog een ander tracé te kiezen voor de randweg bij Lisse. Ik kan mij voorstellen dat u die ruimte ook geeft in de volgende fase ten aanzien van de doortrekking. Dan kan het wel in de projectMER worden meegenomen en hoeven wij niet nu de scope te verkleinen, waardoor het überhaupt niet meer mogelijk is om het in de volgende fase mee te nemen. Ik zeg erbij dat u het, net als met de andere projectonderdelen, natuurlijk in de volgende fase bij besluitvorming uiteindelijk vastlegt of niet. Dat is ook nog steeds een optie.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Dan gaan wij elkaar natuurlijk vragen wat de definitie is van reserveren want dit is ook een soort voorsorteren op. Volgens mij een ander woord voor ruimtelijke reservering. Ik snap het bestuurlijk wel, maar ik vind dat wij geen woordspelletjes moeten spelen. De ruimtelijke reservering ongedaan maken betekent in onze ogen dus echt 'weg met die reservering'. Er wordt dus geen rekening meer gehouden met de aanleg van een weg, wanneer dan ook. Als het college van plan is om een studie te doen naar allerlei varianten naar de aanleg van een weg over een paar jaar, dan heeft het college de steun of de toestemming van de Staten niet nodig. Het college kan altijd een studie doen. Als wij het hier echter accepteren en vastleggen, dan verzwakt dat mijn verhaal namens mijn fractie. Dan hebben wij voor de Bühne gesproken en dat wil ik niet, voorzitter. Is de gedeputeerde dat met mij eens?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Ik ben het zeker niet met de heer Çelik eens dat hij voor de Bühne heeft gesproken. Volgens mij is het van belang om de projectMER te benutten om zo'n studie te doen. Ik sta dus even in dubio over de ruimte om dat in een projectMER mee te nemen, als wij geen ruimtelijke reservering willen toepassen. Die wens heb ik gehoord van de SGP en ChristenUnie en van de PvdA, maar toch zou ik het graag

meenemen in projectMER-studie en niet pas, zoals het amendement beoogt, daarmee beginnen nadat de projectMER is afgerond. Daar zit mijn dilemma.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Dat is ook ons dilemma. Wij willen het juist scheiden van de projectMER om mensen de duidelijkheid te geven dat die reservering niet meer van toepassing is. U bent op zoek naar een manier om dat wel te doen. En daar wringt het. Als ik goed heb geteld, dan is er geen meerderheid voor uw idee, maar wel om de ruimtelijke reservering echt weg te krijgen. Mijn advies zou zijn om dat te accepteren en de projectMER in te gaan zonder ruimtelijke reservering. Dan kunt u op zoek naar een manier om over een tijdje nog eens in de omgeving te kijken hoe u het beste een weg kunt aanleggen. Daar kunt u dan een studie naar doen, maar dan wel echt los van de Duinpolderweg. Ons krijgt u niet aan uw zijde. Kunt u begrijpen waarom wij zo stevig vasthouden aan dit standpunt?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Dat is uw goed recht. Ik begrijp uw standpunt. Als u nu al zegt dat dat voor u geen begaanbare weg is, dan kan ik mij voorstellen dat u daarover nu duidelijkheid wilt geven in de richting van de inwoners. Dat begrijp ik heel goed. De amendementen zijn in de eerste termijn ingediend om mij in de gelegenheid te stellen om daarop een reactie te geven. Ik zit dus ook met een worsteling. Als wij (het college) die optie van die ruimtelijke reservering open zouden willen laten, dan moet die meegenomen worden in de projectMER. Ik begrijp heel goed dat de heer Çelik dat niet wil. Ik ben bereid om te zoeken naar een formulering die recht doet aan beide wensen. Of, als dat niet mogelijk is, in ieder geval een formulering te kiezen die die studie op dit moment als apart onderdeel al mogelijk maakt. Dat is eigenlijk wat de heer Çelik zegt: niet mee in de projectMER en niet mee in het project Duinpolderweg. In het amendement staat echter dat er nu überhaupt geen studie gedaan mag worden. Althans, zo lees ik het amendement en dat wordt door de heer Scheurwater bevestigd met heftig knikken. Ik denk dat in ieder geval een deel van de regio een doortrekking planologisch mogelijk wil maken. En dan is het wel het sterkste om dat in de fase van de projectMER te onderzoeken.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Een van de argumenten die u noemt heeft betrekking op tijd. U zegt dat uitstel van het onderzoek tot na de projectMER en de weg zou leiden tot een tijdsprobleem. Betekent dat dat het onderzoek dat nu in het amendement staat, zinloos wordt omdat de ruimtelijke reservering onmogelijk is geworden?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Nee, onderzoek is natuurlijk nooit zinloos, maar in de projectMER wordt een uitgebreid studietraject ingezet om allerlei zaken nader te onderzoeken. U hebt zelf in de commissie gevraagd om nader onderzoek naar natuurwaarden. Dat wordt in de projectMER nog veel beter opgepakt dan in een planMER-studie of wat voor studie dan ook.

22016

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

F. Vermeulen, Canton, Scheurwater, Voorzitter en Bakx

Dus eigenlijk zou ik van de heer Canton verwachten dat hij blij zou zijn met een studie in het kader van een projectMER, omdat dan heel zorgvuldig wordt gekeken naar allerlei aspecten ten aanzien van natuur, verkeersbewegingen en de consequenties van de aanleg van zo'n route. Dat kunnen wij in een projectMER heel goed doen. Het amendement stelt voor om dat los te knippen. Ik heb respect voor dat voorstel, maar ik probeer er tegenover te zetten hoe het college daarin staat.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Nog een tweede vraag. Ik zal niet ingaan op de vraag die mij min of meer gesteld werd. Is uw bezwaar tegen het amendement dat het vertraging oplevert of het feit dat de aard van een MER procedureel anders is dan van onderzoek, zoals het amendement stelt?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Ik denk dat het eerlijk is om in deze eerste termijn van beantwoording nog niet te ver van het voorstel van het college af te wijken. Het voorstel van het college is om uiteindelijk te komen tot zo'n ruimtelijke reservering, niet nu, maar op het moment dat er over het PIP wordt besloten. De tijd die rest kun je dan gebruiken om in de projectMER tot een nadere detaillering te komen, net zoals wij dat bij Lisse doen. Ik zou mij dus heel goed kunnen voorstellen dat de Staten wel de ruimte bieden om die studie te doen en die ruimte zelfs nog te vergroten. Dat is niet wat het amendement voorstelt, laat ik daar helder over zijn. Het amendement wil het uit de scope van het project halen. Als je het in de scope van het project laat (zoals het college voorstelt), dan wordt er heel zorgvuldig onderzoek gedaan naar alle effecten van een eventuele weg in de toekomst. Dat gebeurt op een andere manier dan een studie in het gebied, wat de regio bijvoorbeeld voorstelt.

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: De intentie van ons amendement is dat het niet heel lang blijft hangen boven de hoofden van de bewoners langs het tracé. Ten tweede geeft het niet alleen in de privésituatie heel veel onrust, maar ook rond de bedrijvigheid die daar zit, zowel agrarische als aanvullende bedrijven. Wat de SGP en ChristenUnie en de PvdA uiteindelijk heeft bewogen om in het amendement in te dienen, is het overleg met de politieke vertegenwoordiging en het college van Hillegom, maar ook met Holland Rijnland die namens veertien gemeenten spreekt via de portefeuillehouder. Zij zeggen heel expliciet – en ik heb het tot drie keer toe gevraagd – dat wat hen betreft de ruimtelijke reservering eraf kan. Daar is geen woord Spaans bij. Daarom ben ik verbaasd dat de gedeputeerde er een nuance in aan wil brengen, terwijl het gebied zelf de ruimtelijke reservering eraf wil. Hoe kijkt u daar tegenaan?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Ik ken de mening van Holland Rijnland en de gemeente Hillegom zeker. Zij hebben ook gevraagd om een studie naar het vervolgotracé. De discussie gaat volgens mij over wat wij dan bedoelen met een studie. Het college zegt dat, als je studeert op een eventuele doortrekking binnen de projectMER, dan is dat een dusdanig volwaardige studie dat dat als studie door zou kunnen gaan. De regio en u willen het niet in de projectMER; u wilt een ander soort studie. Dat kan. U zegt in uw amendement iets wat ik in de regio nog niet heb gehoord, namelijk: "Na uitvoering van de in dit Statenvoorstel voorgestelde maatregelen ligt daarna een uit te

voeren uitgebreide studie voor de hand." Daar zit volgens mij het nuanceverschil. Wanneer begin je met de studie?

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Nog een laatste vraag, voorzitter. Terwijl ik zowel van het college van Hillegom als van de portefeuillehouder van de veertien gemeenten in de regio hoor dat draagvlak een van de belangrijke dingen is. Zij zeggen: ga wat ons betreft voor die middenvariant, maar haal alsjeblieft die ruimtelijke reservering eraf om rust te krijgen bij inwoners en in de regio. Ik ben een politieke vertegenwoordiger en ik vind dat ik dat heel serieus moet nemen. Anders blijft het boven de markt hangen en kunnen bewoners geen stappen zetten, maar het is nog ernstiger dat wij daarmee de agrarische bedrijven en toeleveringsbedrijven belemmeren om investeringen te doen. En die zijn juist nu broodnodig.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Die argumentatie begrijp ik heel goed, maar als u een amendement indient, waarin staat dat er na uitvoering van alle maatregelen nog een uitgebreide studie mogelijk is naar een vervolg, dan is dat ook een onzekerheid voor de toekomst. Misschien is het een kwestie van verwoording in het amendement. De heer Scheurwater ging niet in op mijn vraag waarom dat er zo staat, maar dat hoeft hij ook niet te doen. Wellicht kunnen wij straks in een schorsing dat nog even met elkaar bespreken. De verwoording is echter wel belangrijk, als de heer Scheurwater het beoogde effect wil bereiken.

De **VOORZITTER**: Met uw welnemen beëindigen wij dit punt nu. De heer Bakx.

De heer **BAKX (50PLUS)**: Dank, gedeputeerde, voor de beantwoording tot nu toe. Het is heel knap hoe u een draai maakt naar uw uiteindelijke doel, namelijk een stroomweg tussen de A4 en de N206. Ik begrijp dat u dat wenselijk vindt en daar heb ik ook respect voor, maar voor mij is het amendement van de SGP en ChristenUnie en de PvdA overduidelijk. Uit de onderzoeken blijkt dat doortrekking niet noodzakelijk is en ook niet gewenst. Ik ondersteun het amendement van de SGP en ChristenUnie en de PvdA. Dus geen doortrekking en ook geen onderzoek want hoe lang blijven wij nog onderzoeken en studies doen? Hoeveel geld moeten wij daaraan nog besteden? Wij onderzoeken wat af. Er is net een brede MER gemaakt. Daar komt uit dat het niet nodig is en dan gaan we toch weer onderzoeken. Daar moeten wij mee stoppen. Ik vraag de gedeputeerde bij dezen om te stoppen met dit onderzoek.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Volgens mij wordt er in het amendement juist gewag gemaakt van een onderzoek. Die opmerking van de heer Bakx begrijp ik niet helemaal. Volgens mij zouden wij nu, op welke manier dan ook, moeten vastleggen dat een studie/onderzoek door de regio gewenst wordt. De vraag is alleen hoe wij aan die studie vormgeven. Dat heb ik geprobeerd te zeggen.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

F. Vermeulen, Bakx, Potjer en Voorzitter

Overigens, voorzitter, de notie van de heer Bakx dat ik hier zou pleiten voor een stroomweg, dat is echt niet het geval. Hij heeft in zijn bijdrage ook gezegd dat de doelstelling van de Duinpolderweg de aanleg van een stroomweg zou zijn. Ik heb dat nog eens nagezocht. Dat staat nergens op papier in de kaders die door u zijn meegegeven voor het opstellen van de MER. Dat heb ik hier toen ook betoogd.

De heer **BAKX (50PLUS)**: Voorzitter, met uw welnemen, nu ben ik heel erg verbaasd. Ik hoor uw collega in Noord-Holland zeggen: "Ik streef nog steeds naar een stroomweg van de A4 naar de N206." Maak ik nu uit uw woorden op dat de gedeputeerde van Zuid-Holland een andere mening is toegedaan dan de gedeputeerde van Noord-Holland?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Allereerst is de vraag wat een stroomweg is. Het is nooit de doelstelling van dit project geweest om die te realiseren als een twee keer twee met ongelijkvloerse kruisingen et cetera. De doelstellingen die zijn onderzocht, zijn door uw Staten zelf vastgesteld. U kunt de verslagen erop nalezen. Volgens mij heb ik toen eens en te meer gezegd dat dat mijn doel niet zou zijn en dat doel heb ik nog steeds niet.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: U kijkt schijnbaar af van het standpunt van uw collega in Noord-Holland. Ik hoorde u iets zeggen over de ruimtelijke reservering. Volgens mij hebben mijn collega's van SGP en ChristenUnie en de PvdA betoogd dat met zo'n ruimtelijke reservering het onderzoek gestuurd wordt. Dan krijg je dus geen vrij onderzoek want dan ga je het stuk onderzoeken van de ruimtelijke reservering. Deelt u die mening of zegt u dat dat niet zo is? Mijn tweede vraag is daaraan gekoppeld. Als je wel onderzoek wilt doen naar de vraag waar je het beste de weg kunt leggen, ervan uitgaande dat het nodig zou zijn, zou dat dan wel passen bij een ruimtelijke reservering?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Ten eerste nemen wij nu een voorgenomen besluit om tot een ruimtelijke reservering te komen. Dat is tenminste wat het college voorstelt. Dat wordt dan nader onderzocht. Wij nemen nu niet het besluit om het ruimtelijk te reserveren want daarvoor is een PIP nodig. Die stap slaat de heer Potjer volgens mij over. Ik ben het met hem eens dat er in de vervolgfase wellicht meer ruimte nodig is om te bepalen waar die ruimtelijke reservering zou moeten lopen. Nu zou die precies volgens het tracé Midden gaan. Zoals het besluit nu voorligt, wordt dat heel erg beperkt. Ik kan mij goed voorstellen dat het college in dat opzicht meer ruimte wordt geboden. Laat ik nog even terugkomen – als dat mag, voorzitter – op het amendement. Ik begrijp het amendement van de SGP en ChristenUnie en PvdA. Ik begrijp heel goed wat deze partijen daarmee beogen. Ik heb er een aantal overwegingen tegenover gezet. Dat heb ik net ook nog gedaan in antwoord op de vraag van de heer Potjer. Ik denk dat het verstandig is om na de tweede termijn even te kijken of het amendement, zoals het nu voorligt, inderdaad het resultaat zal hebben wat wordt beoogd. Wij kunnen het dan nog steeds oneens zijn over wat ermee wordt beoogd, maar het lijkt mij zuiver om dat even goed te toetsen.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik hoor u ook zeggen dat u zekerheid wilt bieden. Mijn collega refereerde daar ook aan,

maar biedt u nu juist niet meer onzekerheid en zet u niet juist het gebied op slot? Als die mensen nu hun huis willen verkopen, dan zijn zij wettelijk verplicht om erbij te vertellen dat ze wel iets boven het hoofd hangt. Die mensen kunnen dus niet weg, zolang die ruimtelijke reservering daar ligt. Een onderzoek alleen heeft minder consequenties voor de waarde van woningen en bedrijven.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Dat klopt. Als je er een reservering op legt, dan zitten daar meer consequenties aan, maar daar staat dan ook de mogelijkheid tegenover dat je die mensen compenseert. En dan kan zonder reservering niet. Volgens mij is dit voor een deel een herhaling van de discussie in de commissie. Daar heb ik betoogd dat het mij verstandig lijkt om het wel te doen. Er ligt nu een amendement dat zegt: "Helemaal geen ruimtelijke reservering en een studie pas na uitvoering van de maatregelen die nu voorzien worden." Ik heb mijn argumenten nog een keer kracht bijgezet. Ik kan mij voorstellen dat wij in het vervolg van het debat kijken of wij tot elkaar kunnen komen. Uiteindelijk beslissen de Staten natuurlijk.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dit roept een vraag bij mij op. Ik hoor de gedeputeerde iets zeggen over compenseren. Ik zag geen voorstel in het besluit om compensatiegeld uit te trekken. Hoe ziet u dat voor zich?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: De financiering; er zijn budgetten beschikbaar, maar de uiteindelijk toedeling daarvan komt pas na een volgende fase, omdat wij dan pas helder hebben welke maatregelen wij precies gaan nemen. Wij kunnen niet in deze fase al een hekje zetten om bedragen voor compensatie van mensen. Dat zal in het totaalbudget worden meegenomen, zoals dat bij ieder project gebeurt.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat wij dit onderdeel afronden.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Dat lijkt mij een uitstekend voorstel, voorzitter. Ik heb al het een en ander gezegd over die ruimtelijke reservering. Overigens heeft de heer Van Rijnberk daarover nog de vraag gesteld hoe het zit met het gebruik voor openbaar vervoer van die eventuele doortrekking in de toekomst. Dat zou een van de onderwerpen kunnen zijn die in een studie, in welke fase dan ook, of in een projectMER – wat ik heb betoogd – of in een andere vorm van studie zou kunnen terugkomen. Ik denk dat die vragen zijn beantwoord.

De heer Privé heeft gevraagd waarom de nulvariant niet is meegenomen in de MER-onderzoeken. Dat is in dit geval wel gebeurd. Hij is niet alleen als referentiekader, maar als volwaardige variant in de MER-studie meegenomen. Dat neemt overigens niet weg dat ik best begrijp dat de heer Privé daarop in zijn overigens consistente bijdrage nog eens terugkomt. Het is iets waarvoor de PVV altijd heeft gepleit, dus ik begrijp dat hij ervoor pleit om een nulvariant van een aantal extra maatregelen mee te nemen. Dat is niet het voorstel van het college. Ik wil er wel bij zeggen dat die nulvariant toen wel is onderzocht.

22018

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

F. Vermeulen en Potjer

Ten aanzien van de MER-procedure heb ik in de commissie al gezegd dat de PAL daarover zeer kritisch was en dat wij die kritiek ter harte nemen in de volgende fase. De commissie MER heeft natuurlijk wel akkoord gegeven op alles wat voorlag. Het was dus wel rijp voor besluitvorming hier. Ik denk dat het belangrijk is om dat mee te geven.

Dan heeft de heer Privé nog een aantal vragen gesteld. Waarom niet kiezen voor NOG Beter? Ik ben daarop in de commissie vrij uitgebreid ingegaan. De milieubelasting wordt dan heel dicht bij Hillegom gelegd. Natuurlijk zijn er bij de andere varianten ook negatieve consequenties. Dat wil ik ook niet wegpoetsen. Ook het scheiden van verkeersstromen is een belangrijk argument. Natuurlijk het bestuurlijk draagvlak, waar dat aan bijdraagt. Dat is in verschillende bijdragen aan de orde geweest.

Dan de adviesgroep. In meerdere bijdragen kwam de adviesgroep weer terug. Dat vind ik op zich positief want in eerdere debatten in commissieverband werd er helemaal niet meer gesproken over de adviesgroep en ook niet over de variant die zij destijds heeft geadviseerd. Dat is ook de reden waarom er nu geen rekening meer wordt gehouden met het advies van die adviesgroep. U hebt in verschillende debatten gezegd dat die adviesgroep niet de vorm van draagvlak was die de Staten zochten. In een eerdere fase misschien wel, maar in deze fase niet. Dus wij hebben nu vooral gekeken naar het draagvlak bij de gemeenten. Dit voorstel heeft daar zeker draagvlak. Ten aanzien van de ruimtelijke reservering heb ik al het een en ander gezegd en op woningbouw en een Bollenstad zou ik terugkomen. U hebt van ons alle woningbouwprognoses meegekregen en ik heb ook al in de commissie gezegd dat er geen geheime agenda's zijn, ook niet van dit college, om naar aanleiding van deze weg opeens extra te gaan bouwen in de Bollenstreek. Er wordt al heel veel gebouwd in de Bollenstreek en er is in het verleden al heel veel gebouwd in de Bollenstreek. En daarom is het noodzakelijk om te investeren in infrastructuur en ons been bij te trekken ten opzichte van wat wij in het verleden niet hebben gedaan.

Dan kom ik bij de heer Slooter die een heel helder betoog held en ik wil hem daarmee complimenteren. Hij zegt:

- a. er is een probleem;
- b. dat moet opgelost worden;
- c. en daar heeft hij een voorkeur voor.

Over een onderdeel van die voorkeur zijn wij het niet eens, maar wel dat de weging van de overlast een bepaalde kant op kan gaan. Ja, ook elders, ook bij de middenvariant, hebben mensen er last van. Op de Weerlaan is de overlast kennelijk zo groot dat de gemeente Hillegom dat in ieder geval niet wil. De heer Slooter heeft aangegeven dat hij daar wel voorstander van is. Dat is zeker mogelijk. Hij heeft een amendement aangekondigd. Ik zie dat graag tegemoet. Ik ben het geheel eens met de wens voor een duidelijk besluit. Daar ben ik ook al mee begonnen.

Dan heeft de heer Van der Bent nog een aantal vragen gesteld. Allereerst heeft hij het punt aangestipt dat niets doen geen optie is. Daar ben ik het helemaal mee eens. Vervolgens heeft hij gevraagd hoe het zit met de PAS. Er was vanmorgen een zeer deskundige inspreker. Ik respecteer zeer wat hij allemaal gezegd heeft, maar ik moet er wel een kanttekening bij maken en dat

heb ik in de commissie ook al gedaan. Een advies van de advocaat-generaal is natuurlijk nog geen Europees recht; er moet eerst een besluit genomen worden door de rechter, voordat het vertaald kan worden in Nederlandse jurisprudentie. Dat is de volgorde, dus er is nu nog geen zekerheid dat het niet binnen de PAS zou kunnen. Dan zou ik heel stellig gezegd hebben dat er alternatieven zouden zijn. Die zijn er, maar die stilligheid herken ik niet helemaal. Ik zeg wel dat er eerder onderzoek is gedaan door een themagroep Stikstof in 2014. ADC-compensatie en mitigatie is wel een van de punten die toen aan de orde is geweest, maar omdat het systeem van de PAS een mogelijke weg zou zijn en nog steeds is, is daar toen geen verder onderzoek naar gedaan. Als dat noodzakelijk is, dan kan dat in een volgende fase altijd nog gebeuren.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik kan mij de zorg van de inspreker wel voorstellen. Als ik goed ben geïnformeerd, dan heeft die stikstofcommissie die speciaal is ingesteld om dit soort dingen te onderzoeken, gezegd dat de PAS overblijft omdat ADC en de mitigatie niet kunnen. De advocaat-generaal van Europa zegt nu dat de PAS ook niet kan. Bijna altijd wordt het advies van de advocaat-generaal overgenomen. De kans dat het wordt overgenomen, is vrij groot. De kans dat het wordt overgenomen, is een stuk groter dan dat wij de verkeersproblemen krijgen, waarvoor u nu maatregelen neemt en voorstelt om de Duinpolderweg aan te leggen. Waarom anticipeert u niet op dit risico, maar wel op het risico van verkeersgroei?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Volgens mij gaat die vergelijking niet op. Ik ben het met de heer Potjer eens dat een advies van de advocaat-generaal niet zomaar iets is. Dat is absoluut een gewichtig advies, maar het is een advies aan de rechter die daar uiteindelijk over gaat. Zoals in alle gevallen ga ik niet preluderen op een gerechtelijke uitspraak en ook niet op de vertaling daarvan in Nederlandse wet- en regelgeving en de bijbehorende jurisprudentie. Dat is bovendien de algemene lijn van dit college op de PAS want het speelt niet alleen voor dit project, maar ook bij een heleboel andere projecten en inwoners die ermee te maken krijgen. Dat is de lijn van het college, ook in dit dossier.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dit antwoord verontrust mij enigszins. Ik begrijp hieruit dat heel veel projecten misschien toch door kunnen gaan, als het Europese Hof de uitspraak overneemt. Misschien is het een goed idee om te onderzoeken wat het effect daarvan zou zijn. Is de gedeputeerde dat van plan of steekt het college zijn hoofd in het zand, totdat de rechter het daadwerkelijk heeft overgenomen?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: U kunt ervan op aan dat het college nooit zijn hoofd in het zand steekt, ook niet op dit dossier. Wij volgen de ontwikkelingen rond de PAS op de voet. Dat zullen wij ook in dit dossier doen. Ik ga echter niet preluderen op een gerechtelijke uitspraak, ook al ligt er een advies van de advocaat-generaal.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Potjer, F. Vermeulen en Bakx

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dank voor het antwoord. Jammer dat u niet preludeert op een juridisch risico, maar wel op een verkeerskundig risico, wat een veel kleiner risico is.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Ik zei al dat die weging voor rekening en risico van de heer Potjer is.

Dan kom ik terug bij de vragen die door de heer Van der Bent gesteld zijn. Ten aanzien van de PAS is het nog steeds een optie om alternatieven te verkennen. Ten aanzien van de studie Lisse heb ik al het een en ander gezegd en dat geldt ook voor klein verkeer, de fiets en het openbaar vervoer. Ik heb de heer Van der Bent heel goed gehoord toen hij zei dat het voor het vervolg een strenge randvoorwaarde is om tot een definitief besluit over te gaan. Dan hebben wij de beantwoording van zijn vragen ook gehad.

Dan kom ik bij de beantwoording van de vragen van de heer Canton. Hij hield een mooi doorwrocht pleidooi. Ik heb niet heel veel vragen gehoord, maar wel of er nog een nadere uitwerking plaatsvindt in de vervolgfase. Dat is dus inderdaad het geval. De conclusie om niet in te stemmen met het voorstel heb ik ook gehoord. Dat spijt mij natuurlijk zeer, maar die afweging staat de Partij voor de Dieren natuurlijk vrij.

Dan heeft de heer Weide nog een vraag gesteld over het onderzoek naar de doortrekking. Ik heb net uitvoerig de mening van het college daarover weergegeven en ook ten aanzien van Lisse. Ik ben ook al ingegaan op de Keukenhof en ook op de inpassing. En dan kennen wij de heer Weide weer toen hij vroeg of het niet sneller zou kunnen in de volgende fase. Ja, wij gaan natuurlijk kijken of het sneller kan, zolang het maar niets afdoet aan de zorgvuldigheid. Als er vandaag een besluit wordt genomen, dan gaan wij de volgende stappen verder uitwerken. Dat hebben wij grof ook al gedaan in de zin van wanneer besluitvorming ongeveer aan de orde is. Dat gaan wij natuurlijk nader detailleren, zodat wij belanghebbenden daarvan in kennis kunnen stellen.

Dan kom ik bij de heer Potjer. Hij begon daarnet al even over de hoge scenario's in het verleden die enigszins veranderd zijn. Dan kom ik terug op de terechte opmerking van de heer Çelik die zei dat wij in de onderzoeken gebruik hebben gemaakt van de nieuwste WLO-scenario's. Wij koersen overigens nu op het hoge WLO-scenario. Ikzelf ben daar voorzichtig in want wij zitten nu in een periode van economische groei, maar dat nieuwe hoge scenario lijkt wel bewaarheid te worden. Het was destijds ook een vraag van de heer Potjer en ook van andere partijen om op die scenario's door te rekenen. Dat hebben wij gedaan en dat zullen wij ook in het vervolg blijven doen. En dan heeft de heer Potjer nog een aantal opmerkingen gemaakt over fietsveiligheid. Volgens mij heb ik al omstandig gemeld dat wij daar ook wel degelijk iets aan kunnen doen door verkeer uit de kernen te halen. Ik geloof dat er ook een amendement ligt om daar veel aan te doen. Ik denk ook zeker dat dat iets is waarmee wij in de volgende fase aan de slag moeten gaan.

Dan kom ik bij de beantwoording van de vragen van de heer Scheurwater. Ik heb hem al dankgezegd voor het compliment dat hij heeft gegeven. Ik ben het helemaal met zijn fractie eens dat

een integrale visie, inclusief de maatregelen voor de fiets, openbaar vervoer en langzaam verkeer, tot nu toe nog heeft ontbroken. Het college heeft wel iets in het besluit gezet over de fiets, maar ik kan mij voorstellen dat daarvoor nadere aandacht wordt gevraagd. Ik kom daar zo bij het amendement dat is ingediend door de PvdA en de SGP en ChristenUnie nog op terug.

Dan ten aanzien van de verdiepte ligging. Ik heb volgens mij al gezegd hoe wij dat kunnen meenemen. Als wij het dan hebben over de kruising van de N207 en de N208; daar moet echt iets gebeuren. Daar zijn nu geen infrastructurele aanpassingen voorzien, maar je kunt met de inrichting van die kruising wel heel veel doen, of het nu gaat om de doorstroming van het openbaar vervoer of de doorstroming van de weg, zeker in het drukke seizoen van de Keukenhof. Hoe zorgen wij in die acht weken ervoor dat het verkeer daar beter doorstroomt? Wij gaan die kruising daar zeker aanpakken. Gecombineerd met de randweg bij Lisse – en dat zegt dat de gemeente Lisse ook – creëer je een robuuster netwerk in de richting van de Keukenhof. De Keukenhof heeft ook om een besluit gevraagd want dat is weer een stap in de verbetering van de bereikbaarheid van dat gebied. Ten aanzien van de randweg bij Lisse heb ik al gezegd dat wij nader gaan kijken hoe dat precies loopt en ik hoop ook dat wij daarvoor de ruimte krijgen. Ik hoop ook dat wij de ruimte krijgen om de maatregelen op de kruising van de N207 en N208 nader te verkennen. Er zit dus geen verbreding van de brug in, maar wij denken dat het dat wellicht niet eens de bottleneck is. Wij kunnen wellicht het openen van de brug nog optimaliseren. Die brug is niet qua breedte de bottleneck, maar het zijn vooral de kruising en stoplichten ernaartoe en de splitsing voor de weg. Dat is het knelpunt waar wij iets aan zouden moeten doen en dat gaan wij dus ook doen.

Dan heb ik van de heer Scheurwater een mooi pleidooi gehoord over de Weerlaan en de afweging die hij daarover heeft gemaakt. Ik begriep dat zijn fractie de oproepen vanuit de Haarlemmermeer heel belangrijk vindt en zwaar weegt. Tegelijkertijd is eerder aan mij gevraagd om vooral te kijken naar het Zuid-Hollandse belang. Het mag natuurlijk niet eenzijdig doorslaan naar één kant, maar ik heb in deze fase de oproep van de SGP en ChristenUnie wel ter harte genomen en gekeken wat de bestuurlijke voorkeur van de regio is. Die ligt nu op tafel, maar dat betekent natuurlijk niet dat wij in de vervolgfase maar moeten doen alsof niemand in de Haarlemmermeer woont. Sterker nog, Noord-Holland en zeker ook de gemeente Haarlemmermeer zullen goed meekijken om de belangen van hun inwoners zo goed mogelijk te behartigen.

De heer **BAKX (50PLUS)**: Ik hoor de gedeputeerde over het belang van Noord- en Zuid-Holland, maar ik heb de gedeputeerde eerder horen zeggen dat een integrale benadering essentieel en belangrijk is voor dit project. Is de gedeputeerde het met mij eens dat de wegingsfactor voor beide provincies gelijk moet zijn bij een integrale benadering en dat niet een van beide provincies anders benaderd moet worden?

22020

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

F. Vermeulen, Bakx en Scheurwater

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Wat ik gezegd heb over een integrale benadering ging over opmerking van de heer Scheurwater dat er niet alleen naar autoverkeer gekeken moet worden, maar ook naar fiets, openbaar vervoer, langzaam verkeer in de uitwerking van een project. Eigenlijk moet je dat in de initiatiefase al doen. Ten aanzien van de weging van belangen; dat is natuurlijk altijd heel ingewikkeld. Bij een eerder voorstel – de zuidelijke variant – is mij als gedeputeerde gevraagd of ik namens het college het belang van Zuid-Holland wel zwaar genoeg gewogen had omdat iedereen er eigenlijk tegen was. Vervolgens neemt het college dat ter harte en verandert het voorstel op basis van de inspraak in een andere variant die meer bestuurlijk draagvlak heeft aan Zuid-Hollandse kant, maar ook in de stuurgroep aan Noord-Hollandse zijde. Ik blijf weg van een tekstexegese. Ik ga niet in op wat er allemaal in de inspraak is gezegd door vertegenwoordigers van verschillende raden. Ik kijk wel naar wat vertegenwoordigers van gemeenten in een stuurgroep hebben gezegd en wat het bestuurlijk draagvlak is in dat gebied, maar ook bij de provincie Noord-Holland zelf. Ik denk dat het college moeilijk kan worden verweten dat wij nu de belangen van Zuid-Holland niet voldoende in het oog hebben gehouden. Wij hebben echter ook rekening gehouden met de belangen van Noord-Holland. Noord-Holland en alle gemeenten uit dat gebied zaten ook gewoon aan tafel.

De heer **BAKX (50PLUS)**: Ik kan mij niet herinneren dat mijn fractie heeft gezegd dat de gedeputeerde de belangen van Zuid-Holland niet goed zou vertegenwoordigen in dit project. Dat heb ik nooit betoogd en dat heb ik ook nooit waargenomen. Bedankt voor het beantwoorden van de vraag.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Dat heb ik ook niet geprobeerd te zeggen. De heer Bakx heeft dat ook nooit gezegd, maar de heer Scheurwater heeft wel een keer namens de SGP en ChristenUnie de vraag opgeworpen: "Weegt u de belangen van de Zuid-Hollandse gemeenten wel voldoende zwaar?" Daarop was mijn antwoord gericht. Op basis daarvan en op basis van de inspraak heeft het college nog eens goed gekeken en zijn wij naar een andere variant gegaan, waarvoor in ieder geval aan Zuid-Hollandse kant het bestuurlijk draagvlak het grootst is. Dat heeft uiteindelijk geleid tot dit voorstel. Natuurlijk moeten wij ook kijken naar wat Noord-Holland daarvan vindt, maar ik vind dat dat ook een verantwoordelijkheid van het college in Noord-Holland is en dat college heeft aangegeven hiermee te kunnen instemmen. Volgens mij ben ik al uitvoerig ingegaan op de ruimtelijke reservering en het amendement dat daarvoor voorligt. Volgens mij heb ik dan alle vragen van de heer Scheurwater beantwoord. Zo niet, dan moet hij mij even helpen, voorzitter.

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Er vinden in november 2018 door de herindeling verkiezingen plaats in Haarlemmermeer. Haarlemmermeer voelde zich in eerste instantie gesterkt door het idee dat het de zuidvariant zou worden. Vervolgens heeft het college door de beantwoording van een aantal vragen, onder andere van ondergetekende, gekozen voor de middenvariant. En met name de gemeente Haarlemmermeer voelt zich van het ene op het andere moment voor het blok gezet. Ik heb bewust vanmorgen de woorden gebruikt: 'alsjeblijft, doe ons dat niet aan'. Als ik dat hoor zeggen

door 34 van de 39 raadsleden, dan gaat het bij ons in de fractie toch ernstig knagen en vragen wij ons af of wij wel op de goede manier bezig zijn. Mijn concrete vraag aan u is of u mogelijkheden ziet om het traject te stoppen en gezamenlijk met de collega uit Noord-Holland aan dit project te gaan trekken. U hebt in relatie tot het openbaar vervoer en de briefschrijverij ook wel eens gezegd dat u zich af en toe achtergesteld voelde. Is het dan niet handig om de zaak eerst op provinciaal niveau te sluiten en vervolgens eerst in gesprek te gaan met de betrokken gemeenten – en daartoe heb ik u vanmorgen uitgenodigd – om daarna weer bij ons terug te komen?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Volgens mij is er zeker ruimte om met de gemeenten in gesprek te gaan. Dat doen wij ook al want wij zitten al heel lang samen in een project. Overigens ook over verkiezingen heen. Ik snap en deel de zorg dat de politieke situatie altijd kan veranderen bij de komende Provinciale Statenverkiezingen. Ik hoop natuurlijk dat er, ook over verkiezingen heen, consistentie zichtbaar zal zijn in de stellingname van besturen. Ik zou er niet voor willen pleiten om in deze fase een pauze in te lassen om nadere gesprekken te voeren met gemeenten. Ik zou u willen vragen om nu een besluit te nemen (dat is ook mijn pleidooi geweest aan het begin van mijn termijn) en in de volgende projectfase het gesprek met gemeenten aan te gaan om ervoor te zorgen dat het op een hele goede manier bij elkaar komt. Het tracé ligt dan wel vast, maar dan kun je vanuit die duidelijkheid verder bouwen aan een variant die straks bij het PIP voorligt en waarover dan een gewogen besluitvorming kan plaatsvinden. Het is natuurlijk altijd heel ingewikkeld bij overschrijding van een gemeente- of provinciegrens. Ik weet dat de heer Paymans wel eens heeft gezegd: "Er zijn projecten denkbaar waarbij de brug aan de ene kant van de rivier begint maar niet gelijk oploopt met waar die aan de andere kant eindigt." Dat is natuurlijk niet wat wij willen; wij willen een project met elkaar. Er is dus ruimte voor overleg, maar wat het college betreft wel op basis van een besluit vandaag. Dat heb ik eerder ook in de richting van de heer Scheurwater gezegd. Hij heeft in de commissie gevraagd welk voorstel er vandaag zou voorliggen. Dat is het voorstel van het college dat ook is afgestemd met de gemeenten in de regio.

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: De gedeputeerde vraagt mij eigenlijk om een antwoord. U wilt nu een aantal stappen vooruit zetten. Ik heb in het leven wel geleerd dat je af en toe beter even pas op de plaats kunt maken of zelfs een stap achteruit zetten en het eens even vanaf een afstand bezien. We hebben het regelmatig in dit huis over de vraag wat de meerwaarde van de provincie is. Onze fractie ziet die meerwaarde in dit geval heel duidelijk. Ik zou zowel gedeputeerde Vermeulen van Zuid-Holland als gedeputeerde Post van Noord-Holland willen oproepen om samen met de gemeenten in beide provincies in overleg te gaan. Zet daarbij uw expertise in en laat daarin de meerwaarde van de provincie voor de gemeenten zien. En pak dan gezamenlijk ook het vervolg op. Dat is de vraag die ik u zou willen stellen. Ziet u dat zitten? Het is een strategisch verhaal, waarop wij over tien of twintig jaar of zelfs over veertig jaar nog eens zullen terugkijken onder het genot van een kop koffie.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Voorzitter, F. Vermeulen en Slooter

De **VOORZITTER**: Ik heb toch de indruk dat deze vraag niet voor de eerste keer gesteld wordt. Ik geef u nog een keer de gelegenheid om er antwoord op te geven en dan houden wij dit punt voor besproken.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: In de eerste plaats, ja, dat gesprek voeren wij al heel lang en dat blijven wij ook voeren, ook bestuurlijk met de gemeenten in Noord-Holland. Wij hebben eigenlijk gedurende dit proces nooit anders gedaan. Maar het tweede punt dat ik zou willen neerleggen tegenover de vraag van de heer Scheurwater. Ja, er is bereidheid en ruimte om met die gemeenten en met de provincie Noord-Holland nader te overleggen, maar wel op basis van een definitief voorkeursbesluit dat hier ligt. Aan de andere kant vraagt de regio aan Zuid-Hollandse kant om een besluit. U hebt ook de vertegenwoordigers van Holland Rijnland en de gemeenten gehoord. Ik vind dat ik ook de verantwoordelijkheid heb om vandaag te pleiten voor besluitvorming die voor hen duidelijkheid schept over het vervolg. Dat neemt niet weg dat wij natuurlijk nog heel veel met elkaar zullen overleggen, maar ik zou ervoor willen pleiten om niet nu extra overleg of extra studie in te lassen, voordat hier een definitief voorkeursbesluit wordt genomen door de Staten.

Dan heeft de heer Bakx een aantal vragen gesteld. Ik ben al op de stroomweg ingegaan. Ik heb overigens altijd waardering voor zijn zeer inhoudelijke wijze van debatteren, ook over dit dossier. Ik weet dat dit hem zeer na aan het hart gaat. Hij heeft ook het een en ander over Noord-Holland gezegd en daarbij kwam naar voren dat daar nog niet gestemd is. De heer Çelik heeft ook al gezegd dat hier de Staten erover gaan, maar in Noord-Holland niet. Daar kunnen wij van alles van vinden, maar ik ben in ieder geval blij dat wij er hier hopelijk vandaag wel over gaan stemmen. Dan zijn vraag of een en ander nog eens inzichtelijk kan worden gemaakt; uit de rapportage van de commissie MER blijkt echt dat er al heel veel is onderzocht, ook ten aanzien van de varianten die de heer Bakx niet in de besluitvorming wil opnemen. Ik zou nu niet voor andere onderzoeken willen pleiten dan die wij nu voorstellen en ik zou daarover ook een besluit willen nemen vandaag. Dan moet mij wel van het hart dat de heer Bakx zei: "Gedeputeerde, neem uw verlies." Ik ziet dit debat en dit proces niet als een prelude naar winst of verlies, en al helemaal niet persoonlijk. Ik probeer te besturen zonder het persoonlijk te maken. Het gaat mij persoonlijk wel aan het hart, ook de belangen die er spelen. Ik heb groot respect voor alle belangen die aan de orde zijn, ook voor de mensen die daardoor geraakt worden. Dat wil echter niet zeggen dat ik het persoonlijk tot een spelletje maak. Zo heb ik nooit in dit proces gestaan en zo zal ik ook nooit in dit proces staan. Er ligt een voorstel van het college en niet van de gedeputeerde alleen. Daar sta ik voor en dat wil ik ook graag verdedigen. Volgens mij waren dat de belangrijkste punten uit het pleidooi van de heer Bakx.

Dan kom ik bij de heer Çelik van de PvdA die de geschiedenis heel mooi heeft opgehaald. Ik ga dat niet overnieuw doen, maar ik denk dat het goed is om terug te kijken naar een aantal stappen, waarbij steeds is gezocht naar het compromis en een zo breed mogelijk draagvlak. Ik hoop dat wij dat hier vandaag in de richting van de besluitvorming ook blijven doen. Laat ik maar beginnen met het amendement. Ik denk dat er echt iets moet

gebeuren aan fietsinfrastructuur en langzaam verkeer. Volgens mij is het bedrag dat de heer Çelik daarvoor voorstelt, ook becijferd op basis van de verschillende varianten die voorliggen. Weliswaar inclusief de doortrekking, maar dat is de heer Çelik bekend. Ik denk zeker dat wij met elkaar een mooi programma kunnen neerzetten, misschien wel van meer dan 25 miljoen euro, in de volgende fase om aan deze wensen tegemoet te komen. Eigenlijk zegt de heer Çelik: 'zet een hekje om dat geld', zodat het niet besteed kan worden aan allerlei extra autodringen. Wij weten allemaal hoe dat met dit soort projecten gaat. Er wordt van alles geoptimaliseerd en voordat wij het weten is de fiets of het langzame verkeer het kind van de rekening. Ik herken dat. Dat voorkomt hij door dit amendement. Ik kan mij goed voorstellen dat hij dat indient. Ik kom er misschien in tweede termijn nog op terug, maar ik sta er zeer sympathiek tegenover.

Dan ten aanzien van het HOV in de volgende fase. Daarvan heb ik al gezegd dat ik vind dat Noord-Holland er zo snel mogelijk mee moet beginnen. De heer Potjer stelde een paar vragen over wanneer dat haalbaar is. Daarop heb ik geantwoord, maar wat mij betreft kan de besluitvorming in Noord-Holland niet snel genoeg gaan. Daarmee zou Noord-Holland ook de geloofwaardigheid laten zien van de bestuurlijk koppeling die zij er zelf op heeft gelegd. Het zou een beetje raar zijn als je die eigen belofte niet inlost. Dat zou ik willen zeggen in antwoord op de vraag van de heer Çelik.

De heer **SLOOTER (SP)**: Een vraag die al een hele tijd op mijn hart brandt. Kan de gedeputeerde mij zeggen of dat HOV gekoppeld is aan een bepaalde variant? Stel dat vanmiddag, vanavond of vannacht de NOG Beter-variant gekozen wordt. Gaat Noord-Holland dan toch voort met het HOV?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Het is in ieder geval niet de variant die in Noord-Holland voorligt en ook niet de voorkeursvariant van het college daar. Ik denk dat wij dan een andere situatie krijgen. Naar analogie van die brug van de heer Paymans; als wij voor de ene variant kiezen en Noord-Holland voor een andere, dan hebben wij nog geen gezamenlijke keuze gemaakt. Dat geldt andersom natuurlijk ook. Als wij vandaag besluiten, maar het college van Noord-Holland verandert zijn besluit toch, dan zouden wij ook een andere situatie krijgen. Ik vind dat preluderen op een situatie die wat het college in Zuid-Holland betreft niet zou moeten bestaan. Volgens mij staat er niet een bepaalde variant genoemd in die bestuurlijke koppeling die men daar heeft gekozen. Dat had ook niet gekund omdat al die onderzoeken toen nog niet bekend waren. Ik vind dat een hele interessante vraag die een collega van de heer Slooter nog eens in de Staten van Noord-Holland moet stellen.

De heer **SLOOTER (SP)**: Dat gaan wij zeker doen.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Ten aanzien van het amendement over het doortrekken heb ik volgens duidelijk het standpunt van het college aangegeven, maar ik begrijp de overwegingen die de heren Çelik en Scheurwater naar voren hebben gebracht.

22022

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

F. Vermeulen, Voorzitter, Weide, Van Rijnberk, Slooter, Van der Bent en Canton

Dan ten aanzien van de varianten. Ik heb de heer Çelik eigenlijk met zoveel woorden horen zeggen dat het hart van de PvdA kiest voor de ene variant, maar de PvdA met het verstand neigt naar een andere variant. Dat is een begrijpelijke en hele lastige afweging. Ik hoop dat wij er vandaag uitkomen. Ik denk dat het voor het gebied echt heel belangrijk is, maar ik begrijp het wel. De PvdA heeft natuurlijk een lange traditie van kiezen voor bestaande infrastructuur, zorgen dat andere verkeersstromen beter worden en geen overbodige wegen aanleggen en zijn inbreng om geld te reserveren, als wij vandaag tot een besluit komen, voor het langzame verkeer en de fiets en om geen asfalt aan te leggen dat nu al als overbodig wordt gezien door de PvdA. Dat is consistent in de beide amendementen.

Volgens mij heb ik in eerste termijn zo veel mogelijk antwoorden gegeven, voorzitter. Ik kan mij voorstellen dat wij het debat nog voortzetten.

De **VOORZITTER**: Dat ligt wel in de lijn der verwachtingen. Dank u wel. Dat brengt ons bij de tweede termijn. De heer Weide.

De heer **WEIDE (VVD)**: Ik zou graag tien minuten willen schorsen.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij tien minuten schorsen.

Schorsing

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Wij zijn bij de tweede termijn van de kant van de Staten. Ik geef het woord aan de heer Van Rijnberk van D66.

De heer **VAN RIJNBEEK (D66)**: Dank aan de gedeputeerde voor de uitgebreide beantwoording van alle vragen. Ik zal het niet zo lang maken. Ik had aangekondigd misschien op een aantal punten een motie in te dienen, maar ik heb een aantal harde toezeggingen gekregen van de kant van het college en ik begrijp dat tegenwoordig al die toezeggingen strikt worden gevolgd in de voortgang. Dan hoeft ik dus geen motie in te dienen want dat betekent dan alleen maar extra papierwerk. Ik constateer dat ik de heldere toezegging heb gekregen op mijn bijdrage over de verbinding tussen de A4 en de N208 dat het voorstel voor een ondergrondse passage van de Ringvaart en een verdiepte ligging in de Oosteinderpolder zowel ruimtelijk als financieel uitgewerkt zal worden en dat het bij de besluitvorming over de projectMER voorgelegd zal worden. Wij hebben gepleit voor fietsmaatregelen. Wij hebben daarvoor een zeer interessante motie van de PvdA zien langskomen. Die zullen wij waarschijnlijk steunen. Het verhaal van het HOV, ingediend door de PvdA, ook. U hebt een toezegging gedaan over onderzoek naar de Keukenhof en de flitsverbinding. Dan zou je echt in 35 minuten van ESTEC naar Schiphol kunnen rijden en dan zouden mensen hun auto wel laten staan. Met elektrische bussen kun je volgens mij zelfs langs het duingebied rijden, als er een nieuwe verbinding zou komen. U hebt toegezegd dat u met de gemeenten Lisse en Haarlemmermeer, maar ook met burgers en belanghebbenden intensief gaat praten over de mogelijke inpassing van het tracé in Lisse. En ten slotte komt u bij de ruimtelijke reservering; dat is natuurlijk toch een beetje het springende punt in deze discussie. Wij hebben in eerste termijn

aangegeven dat wij daarvan geen voorstander zijn. Wij kunnen ons wel voorstellen dat je nog doorstudeert op de mogelijkheden. Wij hebben goed gehoord wat is ingediend door de PvdA en de SGP en ChristenUnie op dat punt. D66 gaat het amendement van de PvdA en de SGP en ChristenUnie steunen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: De heer Privé ziet ervan af. De heer Slooter van de SP.

De heer **SLOOTER (SP)**: Dank aan de gedeputeerde voor zijn woorden. Ik ben blij te weten dat de aanleg van het HOV niet gekoppeld is aan de keuze in Zuid-Holland voor een bepaalde variant.

Ik heb vanochtend gepleit voor een moment dat wij gewoon kiezen voor een variant. De SP zit er niet op te wachten dat wij vandaag gaan kiezen voor een TiTa Tovenaar-variant. Het lijkt mij van belang dat wij gaan kiezen en dan kunnen wij daarna de discussies aangaan over de diverse onderwerpen die leven. Ik stel ook voor om niet te schorsen of uitstel te gaan vragen, zoals dat in januari/februari 2018 gebeurde. Dat zou bij onze kiezers, onze achterban, niet goed overkomen. Het zou tornen aan democratische rechten en het zou de schijn van achterkamertjespolitiek alleen maar vergroten. Dat lijkt mij niet goed. Dat is wat ik wilde zeggen. Dank.

De heer **VAN DER BENT (CDA)**: Bedankt voor de beantwoording van de gedeputeerde. Wij willen nog kort reageren op de twee amendementen die zijn ingediend. Ten aanzien van de 25 miljoen euro voor het fietsverkeer en het langzame verkeer; het is een fors bedrag, maar wel redelijk, dus wij zullen dat steunen. Dan het amendement over de reservering. Wij kiezen daarbij een pragmatische insteek. Wij zouden liever zien dat er een onderzoek zou worden gedaan, ook naar dat trajectdeel. Maar, als andere partijen stellen dat dit een voorwaarde is om met de middenvariant te kunnen instemmen, dan is het voor ons geen halszaak en kunnen wij dit amendement steunen. Voor ons staat als een paal boven water dat het tracé over de middenvariant moet lopen. Wij kunnen ons ook niet voorstellen dat, gezien het bestuurlijke draagvlak in Hillegom, Lisse en Holland Rijnland er voor een andere variant wordt gekozen dan de middenvariant.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Nog twee punten in tweede termijn. Ten eerste een vraag aan de gedeputeerde over een brug, aquaduct of tunnel. Heb ik het juist begrepen dat u alle drie de mogelijkheden wilt meenemen in het vervolg van de MER en dat u nog geen van deze varianten wilt laten afvallen? Is dat de juiste samenvatting van wat u gezegd hebt?

Over het voorliggende amendement en met name over de ruimtelijke reservering; in de tekst die nu voorligt, wordt gevraagd ruimtelijke reservering uit te stellen en onderzoek te doen. Wat onze fractie betreft is uitstel niet voldoende. Wat ons betreft wordt het afstel en geen uitstel.

Onderzoek is voor ons ook niet nodig; wij weten genoeg op dit punt om de ruimtelijke reservering af te wijzen. Dat doet dit amendement niet; dit amendement gaat niet ver genoeg dus dat kunnen wij in de huidige vorm niet steunen.

De heer **WEIDE (VVD)**: Dank aan de gedeputeerde voor zijn uitgebreide beantwoording. Ik sluit mij aan bij wat het CDA net gezegd heeft: steun geven aan het HOV en de fiets. De VVD heeft altijd bepleit dat er veel draagvlak moet zijn in de regio. Dat draagvlak is er en wij steunen het middenalternatief. Wij hebben kennisgenomen van het intensieve debat tussen de PvdA en de SGP en ChristenUnie over de ruimtelijke reservering. Dat amendement zullen wij dan ook gaan steunen.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik heb een vraag aan de heer Weide. U geeft aan dat draagvlak belangrijk is. Eerder is aangegeven dat het draagvlak van de adviesgroep en de bewoners moest komen, maar dat is niet gebeurd. Hoe weegt u dat?

De heer **WEIDE (VVD)**: Daarover hebben wij al uitentreuren gediscussieerd. De adviesgroep heeft buitengewoon nuttig werk gedaan en heeft buitengewoon veel gedaan om ervoor te zorgen dat er participatie kwam en dat er varianten zijn onderzocht. Tegelijkertijd zien wij ook dat er veel draagvlak is in gemeenten. Gemeenten zijn misschien ook in actie gekomen toen zij de adviezen van de adviesgroep zagen. Wij hebben gezien dat de gemeenten in Zuid-Holland voor het Alternatief Midden gaan en dat wegen wij mee en dat prevaleren wij boven het advies van de adviesgroep. Nogmaals, de adviesgroep heeft buitengewoon nuttig werk gedaan en de adviezen zijn zeer waardevol geweest.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Maar u legt het wel naast u neer. Nog een andere vraag; u heeft het over het HOV. U vindt dat belangrijk. Wij hebben de gedeputeerde horen zeggen dat wij erop moeten vertrouwen dat Noord-Holland op dat punt het goede doet. In hoeverre zou u ervoor zijn om daarover wat hardere afspraken te maken?

De heer **WEIDE (VVD)**: Ik ben het niet eens met uw constatering dat ik het werk van de adviesgroep naast mij neer heb gelegd. Er zijn heel veel onderdelen van het advies van de adviesgroep wel meegenomen in de verdere uitwerking. Wat betreft uw vraag over het HOV; uiteraard is het van belang dat het gerealiseerd gaat worden. Ik heb er het volste vertrouwen in dat deze gedeputeerde en dit college van Gedeputeerde Staten ervoor zorgt dat het HOV ook geïntroduceerd gaat worden, als wij vandaag het besluit nemen. Dus nee, de woorden van de gedeputeerde daarover zijn glashelder geweest. Ik heb daar geen enkele twijfel bij.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Wij hebben alle overwegingen gehoord en GroenLinks is niet overtuigd van nut en noodzaak en wij denken ook dat er voor Zwaanshoek en Lisse een onderbouwing ontbreekt. Voor de rest zien wij nut en noodzaak niet. Wij hebben erover getwijfeld of wij dan toch nog ons best gaan doen om het besluit te verbeteren – eigenlijk willen wij dit besluit überhaupt niet –, maar wij hebben uiteindelijk gemeend dat het toch zinvol is om te kijken of wij een aantal zaken dat vandaag gewisseld is, hard in het besluit kunnen

opnemen. Daarvoor hebben wij een amendement opgesteld. Het dictum luidt: "Het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit als volgt te wijzigen: Het volgende artikel toe te voegen aan het besluit: 'Voor elke nieuwe oversteek die in dit project wordt gecreëerd, wordt een andere oversteek opgeheven of autovrij gemaakt'." Daarmee beogen wij te ondervangen dat er voor langzaam verkeer onvoldoende mogelijkheden zijn en dat er te veel bruggen zijn over de Ringvaart. Wij krijgen wel extra oversteken voor de auto's, terwijl die eigenlijk voor de fiets nodig zijn en blokkades opwerpen voor de scheepvaart. Dus, of de blokkades voor de scheepvaart moeten weg of wij moeten ervoor zorgen dat het voor fiets en openbaar vervoer aantrekkelijk wordt.

Dan hebben wij nog een motie, waarbij wij eigenlijk gaan realiseren wat veel collega's al hebben voorgesteld, namelijk om bij de verdere uitwerking het project zo te faseren dat de fiets en OV-verbindingen het eerst worden gerealiseerd om te voorkomen dat iedereen eerst in de auto stapt en wij daarna nog een fietspad aanleggen en iedereen al een auto heeft moeten kopen, omdat zij niet met de fiets en het openbaar vervoer konden gaan. Het gaat met name over nieuwbouwprojecten, dus dan is het belangrijk dat die eerst ontsloten worden door middel van fiets en openbaar vervoer.

Ten slotte hebben wij nog een motie waarin wij voorstellen om verstandig om te gaan met belastinggeld. Wij steken veel geld in dit project. Zuid-Holland heeft eerder gezegd maximaal 20 miljoen euro te willen uitgeven. Inmiddels is het al 47,5 miljoen euro geworden. Zeker nu Noord-Holland en de gemeenten wat kritischer worden, wordt het bedrag voordat wij het weten nog veel groter en komt het allemaal op ons bordje terecht. Dus wij verzoeken het college een voorstel aan de Staten voor te leggen om de financiële bijdrage en de risico's van Zuid-Holland in dit project te maximeren en een voorstel voor te leggen aan welk minimum qua omgevingseisen het project moet voldoen. Door het projectbudget te maximeren willen wij voorkomen dat anderen het misbruiken en zeggen: dan moet je maar accepteren dat alles dwars door je huis gaat.

INGEDIEND ZIJN:

Amendement 635/7111 van het lid Potjer over **geen overbodige bruggen**.

"Provinciale Staten van Zuid-Holland in vergadering bijeen op 19 september 2018 ter behandeling van bovenvermeld agendapunt;

Besluiten:

Het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit als volgt te wijzigen:

Het volgende artikel toe te voegen aan het besluit: 'Voor elke nieuwe oversteek die in dit project wordt gecreëerd, wordt een andere oversteek opgeheven of autovrij gemaakt'.

22024

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Scheurwater

Toelichting:

Er zijn op korte afstand van elkaar veel bruggen over de ringvaart, die allen voor autoverkeer bestemd zijn. Dat past niet in het provinciale beleid voor de modal shift, met dit amendement wordt de situatie ter plaatse meer in lijn met dit beleid."

Motie 834/7111 van het lid Potjer over **integrale aanpak**.

"Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen ter behandeling van bovenvermeld onderwerp;

Constateerend dat:

- er een sterke wens leeft om het project integraal vanuit de verschillende modaliteiten te benaderen;
- voorgesteld wordt om fietsmaatregelen te onderzoeken.

Overwegend dat:

- met alleen het onderzoeken van fietsmaatregelen een integrale en evenwichtige aanpak niet is geborgd;
- het provinciaal beleid is om het aandeel fiets in het verkeer te vergroten;
- het dus wenselijk is om fietsmaatregelen te treffen voor er automaatregelen worden getroffen.

Verzoeken het college:

1. Bij de verdere uitwerking het project zo te faseren dat de fiets- en OV-verbindingen het eerst worden gerealiseerd.

En gaan over tot de orde van de dag!"

Motie 835/7111 van het lid Potjer over **zorgvuldig omgaan met belastinggeld**.

"Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen ter behandeling van bovenvermeld onderwerp;

Constateerend dat:

- Zuid-Holland haar bijdrage aan de Duinpolderweg had gemaximeerd op 20 miljoen euro;
- Zuid-Holland inmiddels 47,5 miljoen euro heeft gereserveerd voor de Duinpolderweg.

Overwegend dat:

- de Duinpolderweg vooral een Noord-Hollandse wens was;
- in Noord-Holland de kritiek op de Duinpolderweg toeneemt;
- dit soort projecten de neiging hebben duurder uit te vallen;
- het risico bestaat dat de financiële risico's bij Zuid-Holland worden neergelegd;
- het risico bestaat dat het project minder goed wordt ingepast dan gedacht;
- het niet de bedoeling kan zijn dat meer belastinggeld wordt uitgegeven voor een minder resultaat.

Verzoeken het college:

- 1 een voorstel aan de Staten voor te leggen om de financiële bijdrage en risico's van Zuid-Holland in dit project te maximeren;
- 2 een voorstel aan de Staten voor te leggen aan welke minimumomgevingseisen het project moet voldoen.

En gaan over tot de orde van de dag!"

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Ik bedank de heer Vermeulen voor zijn uitgebreide beantwoording en de punten die hij daarin heeft gemaakt. Ik wil namens onze fractie nog een keer aangeven hoeveel belang wij hechten aan zorgvuldigheid. Ik heb het net ook in de interruptie aangegeven. Juist de keuze die je nu zou kunnen maken door Noord-Holland en Zuid-Holland samen vanuit twee gedeputeerden nog eens een keer naar het verhaal te laten kijken – bezint, eer ge begint – , is voor onze fractie toch wel een hele belangrijke om op te pakken. Dat wil ik nog een keer met nadruk in de tweede termijn aangeven.

De fractie van SGP en ChristenUnie is blij met de toezegging rondom het onderzoek naar het verdiept aanleggen onder de Ringvaart. Dat waarderen wij zeer. Ik was ook heel blij met het antwoord van de heer Vermeulen rondom het openbaar vervoer en de koppeling tussen Noord-Holland en Zuid-Holland. De steen die de gedeputeerde zwaar op de maag ligt. Het is heel vervelend als een aantal zaken zo met elkaar vermengd en verknoopt worden, waardoor je bijna geen kant meer op kan. Ik voel nadrukkelijk met hem mee. Een en andermaal heb ik ook aangegeven dat ik dat een hele onnatuurlijke manier van politiek bedrijven vind. Je hebt bijna het gevoel gegijzeld te worden als politicus in een andere omgeving, een andere provincie.

Wij zijn ook zeer content met de antwoorden over de fiets in relatie tot de integrale aanpak. Het antwoord van de gedeputeerde met betrekking tot de N207 en N208; dank voor de toezegging. Wij denken dat er inderdaad voordeel uit te behalen valt, maar wij hebben wel het gevoel dat je de corridor weer elders legt als je het stukje brug enkelbaans laat. Wij hebben elders in de provincie gezien wat het betekent als je een corridor hebt van breed, smal en dan weer breed. Ik zou hem toch nog een keer willen verzoeken om na te denken over die brug in de N207 en de N208 op de grens van beide provincies. Ik denk dat dat juist een klein stukje tot de oplossing van de puzzel (of de meccanodoos) zou kunnen zijn.

Wij hoorden afgelopen week van onze eigen fractie in Noord-Holland dat Noord-Holland verrast is door de keuze voor de middenvariant die nu hier voorligt. En ook dat de gemeente Haarlemmermeer verrast is. Als wij horen hoeveel moeite de raad en het college hebben met de middenvariant met als gevolg dat zij roepen: "Dan maar de Weerlaan op een bepaalde manier", dan vraag ik u nogmaals om dat serieus te nemen en erover na te denken. Wat hebben wij straks aan een weg die ergens onder de Ringvaart eindigt en die geen eindbestemming heeft? Dan krijgen wij toestanden die in andere landen misschien gebruikelijk zijn, maar ik denk dat wij die hier moeten voorkomen. Juist het zoeken van de verbinding, letterlijk en figuurlijk, juist het bestuurlijk overleg, is wat onze fractie betreft agrarisch van belang.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Scheurwater, Canton en Bakx

Een aanvullende vraag die ik dan nog heb, kijkend naar de middenvariant. Klopt het dat het gebied in handen is van een projectontwikkelaar en dat er woningbouw is gepland? Ik heb er behoefte aan om van u te horen welke informatie u daarover heeft, want ons bereiken daarover tegengestelde berichten.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Ik was aan het twifelen over het moment waarop ik een interruptie zou plegen. Ik wil iets vragen over iets waarover u nog niets gezegd hebt, namelijk over uw eigen amendement. Er was zojuist een interruptiedebatje tussen u, een aantal anderen en de gedeputeerde over de precieze invulling en de betekenis van het amendement. Het is niet gewijzigd. Het lijkt erop dat er een meerderheid voor zal zijn – wat gelukkig voor enige duidelijkheid zorgt –, maar dan moet die duidelijkheid er ook echt zijn. Het onderzoek dat u bepleit in het amendement, wanneer moet dat onderzoek wat u betreft plaatsvinden en hoe moet het eruit zien? Moet het een onderzoek zijn vergelijkbaar met een onderzoek in een MER, zoals dat gepland staat in het oorspronkelijke voorstel?

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Het lijkt alsof de heer Canton op mijn blaadje heeft kunnen kijken want ik was precies bij dat punt aangeland. Dat is ook mijn laatste punt. Laat ik klip en klaar zijn, ook in de richting van de andere fracties die er net wat over hebben gezegd. Wat ons betreft is heel nadrukkelijk dit punt onderdeel in het besluit: uitwerken, wijze vastleggen, ruimtelijke reservering doortrekken naar de N206. Wat ons betreft staat daarin een heel belangrijk woord, laat daar geen enkel misverstand over bestaan, namelijk 'schrappen'. Het enige voorstel dat wij doen met het amendement, samen met de PvdA, is 'schrappen'. Wat ons betreft geen onderzoek, nu niet, in de toekomst niet en zoals onze fractie er nu tegenaan kijkt 'nooit niet'. Voorzitter, daarmee kan ik mijn tweede termijn beëindigen.

De heer **BAKX (50PLUS)**: In de eerste plaats wil ik de gedeputeerde bedanken voor zijn beantwoording. Ten tweede wil ik in zijn richting aangeven dat ik mijn woorden 'neem je verlies' niet persoonlijk bedoeld heb, maar meer in de richting van het college. Dit was geen aanval op u persoonlijk, maar mijn woorden waren gericht aan het college. Mijn woordkeuze had misschien iets anders kunnen zijn, maar dat was de intentie van de opmerking.

Verder zou ik aan de gedeputeerde willen meegeven dat met name bij de keuze die nu voorligt, de middenvariant, het openbaar vervoer in de knel komt. Er ligt in het verlengde van de Weerlaan/Pastoorlaan een station. Als wij zouden kiezen voor de Weerlaan, dan zou dus ook het openbaar vervoer beter bediend worden. Anders zou de bus namelijk een heel eind moeten omrijden door de polder, wat alleen maar leidt tot meer overlast.

Ten tweede ben ik een beetje in verwarring en ik zal uitleggen waarom. Ik ken dit project al heel lang. Ik ken behoorlijk wat stukken. Ik heb altijd gelezen dat de hoofdstelling was een verbinding tussen de A4 en de N206. Het was ooit de intentie van Noord-Holland en ook van onze provincie om robuuste verbindingen aan te leggen, maar ik hoor nu van onze gedeputeerde dat dit nooit de intentie is geweest en dat het de bedoeling is om op een andere manier een oplossing te zoeken.

Hebben wij het dan over een lokale oplossing met een gebiedontsluitingsweg en niet over een stroomweg? Dat zou ik graag nog een keer bevestigd krijgen want ik ben een beetje in verwarring daarover.

Tot slot heb ik nog een inhoudelijke opmerking over de bouwopgave. Ik hoor Gedeputeerde Staten Noord-Holland regelmatig zeggen dat zij 230.000 of zelfs 300.000 woningen moeten bouwen, omdat de economie aantrekt en al die mensen ergens moeten wonen. Dat begrijp ik en ik denk dat het goed is dat een land daarnaar kijkt, maar ik begrijp echt niet wat de relatie is met de Duinpolderweg. Ik weet echt niet waar die woningbouwlocaties zouden moeten liggen om zo'n weg te rechtvaardigen. Ik heb er al eerder naar gevraagd. Ik zie geen bouwlocaties op de kaart waardoor deze weg zou moeten worden aangelegd. Er is geen woningbouwopgave die deze weg rechtvaardigt.

Ik wil drie amendementen indienen. Ten eerste een die gaat over de fasering van de randwegen bij Lisse en Zwaanshoek. Ik heb daarover in mijn eerste termijn al iets gezegd. Het dictum luidt: "Het besluit te schrappen betreffende de nieuwe verbinding tussen de Bennebroekerdijk en Spieringweg bij Zwaanshoek conform alternatief NOG Beter 2.0 en een nieuw Statenbesluit voor te leggen na aanleg en evaluatie van het tracé tussen de N205 en de N208 en het besluit te schrappen betreffende het tracé A44 - Lisse inclusief ruimtelijke reservering, maar eerst een mogelijk nieuw Statenbesluit voor te leggen naar een gedegen onderzoek inclusief een gekwalificeerde probleemanalyse in dit gebied."

Mijn tweede amendement gaat over de wijziging van de tracékeuze. Het dictum luidt: "Achter artikel 1 van het besluit toe te voegen: 'met dien verstande dat in de omschrijving het derde lid (een nieuwe verbinding met 2x1 rijstroken tussen de N205 en N208, conform de ligging van het alternatief Hillegomse Zienswijze - Midden, met een ongelijkvloerse aansluiting op de N205 en een gelijkvloerse aansluiting op de N208) wordt vervangen door: 'een nieuwe verbinding met 2x1 rijstroken tussen de N205 en N208, conform de ligging van het alternatief NOG beter 2.0' en de navolgende leden in de omschrijving vervallen.'"

En tot slot zou 50PLUS graag een amendement aangenomen zien over een ondertunneling, een aquaduct en een verdiepte ligging. Dit amendement schrijft voor: "Toevoegen aan het besluit dat: Tot welke variant ook besloten wordt het tracé door de Oosteinderpolder verdiept wordt aangelegd en er geen brug, maar een aquaduct onder de ringvaart aangelegd wordt in de verbinding naar de N205."

Tot zover onze tweede termijn. Dank u wel.

22026

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Voorzitter en Çelik

*INGEDIEND ZIJN:***Amendement 636/7111** van het lid Bakx over **wijziging tracékeuze**.

“Provinciale Staten van Zuid-Holland in vergadering bijeen op 19 september 2018 ter behandeling van bovenvermeld agendapunt;

Besluiten:

Het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit als volgt te wijzigen:

Achter artikel 1 van het besluit toe te voegen, met dien verstande dat in de omschrijving

- a. het derde lid (een nieuwe verbinding met 2x1 rijstroken tussen de N205 en N208, conform de ligging van het alternatief Hillegomse Zienswijze - Midden, met een ongelijkvloerse aansluiting op de N205 en een gelijkvloerse aansluiting op de N208) wordt vervangen door: ‘een nieuwe verbinding met 2x1 rijstroken tussen de N205 en N208, conform de ligging van het alternatief NOG beter 2.0’;
- b. en de navolgende leden in de omschrijving vervallen;
- c. en artikel 2 van het besluit conform aan te passen (lid 2 en 4 vervallen).

Bij artikel 2 van het besluit de toevoeging ‘onderzoek naar’ te schrappen.

Toelichting:

Dit amendement voorziet erin dat voor de verbinding tussen de N205 en N208 een minder kostbaar en ingrijpend tracé wordt gekozen, dat de ruimtelijke reservering vervalt en dat de wegen bij Zwaanshoek en Lisse buiten de projectMER uitgewerkt kunnen worden en dat fietsmaatregelen getroffen kunnen worden.”

Amendement 637/7111 van het lid Bakx over **fasering randwegen Lisse en Zwaanshoek**.

“Provinciale Staten van Zuid-Holland in vergadering bijeen op 19 september 2018 ter behandeling van bovenvermeld agendapunt;

Besluiten:

Het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit als volgt te wijzigen:

- het besluit te schrappen betreffende de nieuwe verbinding tussen de Bennebroekerdijk en Spieringweg bij Zwaanshoek conform alternatief NOG Beter 2.0 en een nieuw Statenbesluit voor te leggen na aanleg en evaluatie van het tracé tussen de N205 en de N208;
- het besluit te schrappen betreffende het tracé A44 - Lisse inclusief ruimtelijke reservering, maar eerst een mogelijk nieuw Statenbesluit voor te leggen naar een gedegen onderzoek inclusief een gekwalificeerde probleemanalyse in dit gebied.

Toelichting:

Dit amendement heeft tot doel de aangegeven maatregelen te ontkoppelen en te faseren. Meer specifiek beoogt dit amendement het besluit over de aanleg van de randweg Lisse en Zwaanshoek te faseren. De afsluiting van de Bennebroekerdijk plaats te laten vinden na een gedegen onderzoek en opstelling van een probleemanalyse van het gebied en na realisatie van de aanleg en evaluatie van het tracé tussen de N205 en de N208.”

Amendement 638/7111 van het lid Bakx over **aquaduct c.q. tunnel en verdiepte ligging**.

“Provinciale Staten van Zuid-Holland in vergadering bijeen op 19 september 2018 ter behandeling van bovenvermeld agendapunt;

Besluiten:

Het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit als volgt te wijzigen:

- Toevoegen aan het besluit dat: Tot welke variant ook besloten wordt het tracé door de Oosteinderpolder verdiept wordt aangelegd en er **geen brug**, maar een aquaduct onder de ringvaart aangelegd wordt in de verbinding naar de N205.

Toelichting:

- Een tracé boven maaiveld geeft te veel hinder en overlast en tast tevens de gewenste openheid aan in dit gebied.
- Een brug geeft veel te veel vertraging voor het doorgaande bestemmingsverkeer
- Op zeer korte afstand liggen er veel te veel bruggen die onnodige overlast geven voor zowel het verkeer over water alsmede het verkeer over de weg.”

De **VOORZITTER**: En tot slot de heer Çelik.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Ik wil graag beginnen met de toezeggingen die ik heb opgeschreven op basis van de interactie met de gedeputeerde. Ik ga niet in op alle toezeggingen, maar wel op de vier die wij van belang achten.

Ik heb de gedeputeerde horen zeggen dat hij warm staat tegenover het idee om in de projectMER-fase een eventueel aquaduct en een tunnel bij de Ringvaart bij het onderzoek te betrekken. Klopt die toezegging? Heb ik dat goed gehoord? Ten tweede heeft de gedeputeerde toegezegd dat in de volgende fase niet alleen het HOV onderzocht zal worden, maar dat ook onderzocht zal worden of het openbaar vervoer in de breedte versterkt kan worden in de omgeving. Daarbij werd de Keukenhof als voorbeeld genoemd. Ik zou graag willen weten of dat juist is. Ik heb de gedeputeerde ook horen zeggen – en dat was ook een belangrijk punt voor ons – dat de twee randwegen bij Lisse en Zwaanshoek voorlopig maar nog niet exact ingetekend zijn en dat die nog opgeschoven kunnen worden en dat er nog een nadere studie naar wordt gedaan. Als dat betekent dat ze bijvoorbeeld een paar honderd meter verderop zouden moeten komen, dan kan dat dus ook gebeuren.

En, als achteraf blijkt dat ze toch niet nodig zijn, dat oordeel ook meegenomen wordt in de projectMER-fase. Heb ik dat goed begrepen? En tot slot heb ik gehoord dat de gedeputeerde het een prima idee vindt om wat HOV fase 2 betreft toch een stevig signaal af te geven vanuit de Staten en dat hij zijn best zal doen om daarover in gesprek te gaan met Noord-Holland. Ik heb een motie om de gedeputeerde daarbij te helpen. Het dictum luidt: "Verzoekt het college om Provinciale Staten voor het einde van dit jaar te informeren over de planning van de aanleg van HOV fase 2, waarbij het uitgangspunt is dat besluitvorming door Noord-Holland over financiering en realisatie van fase 2 voor 1 maart 2019 is afgerond."

Dan onze algehele afweging. In de schorsing heeft mijn fractie bij elkaar gezeten en wij willen graag klare taal spreken op basis van de interactie die wij zojuist met elkaar hebben gehad en de toezeggingen die ik zojuist heb opgesomd. Wij hebben drie stevige voorwaarden gesteld, naast deze toezeggingen:

- Wij willen dat de ruimtelijke reservering definitief foetsie is en niet meer terugkomt in de projectMER-fase, dat het echt van dit project wordt verwijderd. Daarover heeft de heer Scheurwater net ook iets gezegd. Dat staat als een paal boven water wat ons betreft. Wij verwachten dat het amendement ook een meerderheid haalt.
- Ons amendement over het oormerken van 25 miljoen euro voor langzaam verkeer en fietsverkeer dient gehonoreerd te worden door de Staten.
- De motie waarvan ik net het dictum heb voorgelezen, vinden wij heel zwaarwegend.

Deze drie voorwaarden hebben in combinatie met de toezeggingen geleid tot een standpunt.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Een duidelijk betoog van de PvdA-fractie. Er is nog een punt waarover ik meer duidelijkheid wil hebben conform mijn vraag aan de mede-indiener van uw amendement. In het amendement staat nog altijd 'onderzoek'. De andere indiener zei 'nooit'. Zegt u dat ook? En als u dat zegt, zou het amendement dan niet gewijzigd moeten worden? Of vindt u een onderzoek op termijn wel goed?

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Ik vind dat u met deze vraag het amendement bagatelliseert. Dat staat er namelijk niet in. Ik heb in mijn bijdrage in eerste termijn gezegd dat een bestuurder, gezien de bevoegdheid en de verdeling van taken tussen de volksvertegenwoordigers en de bestuurders, altijd onderzoek kan doen of een studie kan laten verrichten naar wat dan ook. Daarvoor is geen toestemming van de Staten nodig. Wij pleiten er hier voor dat het verdwijnt uit het project en dat het niet terugkomt in het kader van de projectMER. Als de gedeputeerde over een paar jaar een algemene studie wil laten verrichten naar allerlei tracés, dan kan dat zonder onze toestemming. Maar het moet wel duidelijk zijn dat het geen deel meer uitmaakt van het geheel van de Duinpolderweg. Het is dus weg. Zolang wij in de Staten zitten, praten wij niet meer over een Duinpolderweg inclusief die ruimtelijke reservering. Die is wat ons betreft met het amendement verdwenen.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Dat laat onverlet dat het woord 'onderzoek' wel in het amendement staat in de toelichting. Dat betekent dus dat, als het amendement wordt

aangenomen, er een Statenuitspraak is dat de Staten bij meerderheid dat onderzoek een goed idee vinden. Ik heb zojuist een indiener horen zeggen dat dat onderzoek niet hoeft en dat de ruimtelijke reservering niet hoeft, maar dat hij wel het amendement laat zoals het is, inclusief een onderzoek. Blijkbaar staat hij er dus voor dat er een Statenuitspraak komt, waarnaar de gedeputeerde in de toekomst kan verwijzen en de gedeputeerde kan zeggen dat de meerderheid van de Staten een onderzoek wilde. Blijkbaar accepteert u dat ook. Is mijn conclusie juist?

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Nee, voorzitter, ik ben het volledig oneens met de heer Canton. Zo interpreteer ik het amendement niet. Bij stemmingen tellen ook de handelingen. Dus alles wat wij hier zeggen, dus ook onze interpretatie van het amendement, is rechtsgeldig. De gedeputeerde neemt daar kennis van. Hij probeerde zelfs om op een andere manier te amenderen en het te vereenvoudigen. Daarmee zijn wij niet akkoord gegaan. Als ik het amendement zuiver lees, dan staat er eigenlijk 'u kunt wel onderzoek doen, maar niet meer in dit traject, niet meer in het geheel passend'. Maar, zoals ik al zei, studie doen kan altijd. Daarvoor hebben Gedeputeerde Staten geen toestemming van de Staten nodig. Maar het kan niet meer in deze besluitvorming.

Dan wil ik graag klare taal spreken over onze voorkeur. Als wordt voldaan aan al onze wensen, zoals ik die zojuist heb geformuleerd, dan zullen wij op basis van de feiten die ik in eerste termijn heb opgesomd een besluit nemen en een daarvan is dat ruim bestuurlijk draagvlak niet zo maar opzijgeschoven kan worden, omdat zij de legitieme vertegenwoordigers zijn van de gemeenten. Zij moeten maar uitleggen waarom zij daarvoor hebben gekozen, omdat zij nu eenmaal door de bewoners aan een meerderheid zijn geholpen. Wij vinden daarom dat wij niet anders kunnen dan voor de middenvariant te stemmen. Daar wil ik het bij laten. Dank u wel.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Daar hebben wij toch een vraag bij. Het is toch zo dat de Staten een eigenstandige afweging maken? Volgens mij staat er straks nog een punt op de agenda, waarover de gemeente een eigenstandige afweging heeft gemaakt en waar uw partij juist tegenin gaat. Terwijl dit besluit unaniem is genomen door de gemeenteraad en niet door een bestuurlijk samenwerkingsorgaan, waarin onderling wat is geregeld. Hoe moeten wij dat wegen?

De heer **ÇELIK (PvdA)**: De heer Potjer is mijn vervanger in de commissie Ruimte en Leefomgeving, waar ik voorzitter ben. Als voorzitter ken ik dat dossier echt van A tot en met Z. Dit is een vreemde vergelijking. Dit kunt u niet menen, zou ik bijna willen zeggen. De provincie heeft kaders gesteld en die gemeente heeft willens en wetens niet gehandeld volgens die kaders. Mogen wij dan als hoogste orgaan in de provincie de gemeente daarop wijzen?

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat we deze discussie bij het volgende agendapunt voeren.

22028

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Potjer, Çelik, Voorzitter en Slooter

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dank voor deze verheldering want daarmee zegt u feitelijk dat de Provinciale Staten een eigen bevoegdheid hebben en een eigen afwegingskader. Ik zou het jammer vinden als u zich bij dit besluit zou verschuilen achter wat de gemeenten hebben besloten. Het gaat erom wat de PvdA Zuid-Holland hierover besluit en niet wat een of andere gemeente of een of andere bestuurder in een gemeente heeft besloten.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Bij dit soort projecten kun je niet om medewerking en draagvlak van lokaal bestuur heen. Wij kunnen top-down van alles willen, maar als er geen draagvlak voor is, dan kun je niets betekenen. Ik heb tot nu toe geen enkel project meegemaakt, waarbij top-down iets is aangegeven. Dat kan niet. Dat bestaat niet. Wij moeten rekening houden met het grondgebied van die gemeenten. Natuurlijk kunnen wij wel degelijk op basis van alle kennis een eigenstandig standpunt innemen, maar ik vind het onsportief om in een meervoudige casus voor een andere keuze te gaan, ondanks het feit dat niemand het wil en ondanks alle feiten. Het staat u vrij om dat te doen met GroenLinks, maar mijn partij kiest, ondanks verzet van meerdere partijgenoten bij gemeenten – het is dus ook geen gemakkelijke afweging voor ons – toch voor het verstand en gaan wij uiteindelijk voor de middenvariant met dien verstande dat de ruimtelijke reservering is verdwenen, dat er voldoende aandacht en geld komt voor de fiets en langzaam verkeer, dat er tempo wordt gemaakt met de aanleg van het HOV fase 2, dat in de projectMER Lisse en Zwaanshoek maximaal worden meegenomen en dat ook een aquaduct- en tunnelvariant wordt meegenomen in de afwegingen. Dan staan wij achter het standpunt dat ik zojuist heb verwoord.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik hoor de Çelik zeggen dat wij niet kunnen ingaan tegen de wens van de grondgebiedgemeenten. Haarlemmermeer wil de middenvariant niet, dus dan kunt u daar niet voor kiezen, als ik u goed beluister.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: De politieke arena vraagt om politieke keuzes. Ik heb eerder gezegd dat het onmogelijk is om iedereen blij te maken en dat ook wij, net als de heer Potjer, een keuze moeten maken. Wij leggen de nadruk op een ander terrein dan de heer Potjer. Dat is het mooie van politiek bedrijven. Wij hebben op basis van de objectieve criteria die ik net heb genoemd, een keuze gemaakt. Daar staan wij achter en die keuze kan ik verantwoorden en uitleggen. De voorwaarde is wel dat onze inzet ook daadwerkelijk wordt gesteund door de stemming. Het is dus nog even afwachten.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik hoor de heer Çelik zeggen dat de PvdA een afweging maakt op basis van objectieve criteria. Steun van de grondgebiedgemeenten is er echter niet. Ik vraag mij af aan welke criteria u getoetst hebt.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Veertien gemeenten nemen deel aan Holland Rijnland, waaronder Lisse, Hillegom, Noordwijk, Noordwijkerhout enzovoorts. Heel de omgeving aan de kust maakt daar deel van uit. Dat is een bestuurlijk orgaan en legitiem als het gaat om keuzes maken. Die zijn bindend. Ik constateer dat die gemeenten erachter staan. Ik constateer ook dat, hoewel in Noord-Holland enkele gemeenten ertegen zijn, ook de

stuurgroep in Noord-Holland achter die keuze staat. Ik constateer dat er op beide fronten bestuurlijk draagvlak is. Daar kunnen wij niet omheen. Dat is wat ik zeg, voorzitter.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Ik ga niet meer interrumperen, maar ik ben wel benieuwd waarop de heer Çelik baseert dat de stuurgroep in Noord-Holland voor is. Voor zover ons bekend is alles wat daar besproken wordt, geheim. Wij hebben daarover in ieder geval nooit stukken gehad. Waarop baseert u zich?

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Ik heb geen krantenartikel gelezen waarin staat dat de stuurgroep tegen is. Dan neem ik dus aan dat het geaccepteerd is.

De heer **SLOOTER (SP)**: Misschien toch even heel snel op de poëtische manier. Vanochtend gaf ik de beschrijving: "Ik sta op een zonnige zondag bij de Oosteindervaart en kijk naar het uitzicht."

De **VOORZITTER**: Een gedicht van Achterberg.

De heer **SLOOTER (SP)**: Ik vind het raar dat u zegt dat financiële middelen voor de fiets en het langzame verkeer een van de punten is die er echt door moet komen, wil u gaan voor de middenvariant. U beseft dat met de keuze voor de middenvariant dat prachtige uitzicht op de Oosteindervaart weg is? De PvdA is voor mij toch ook de partij van Milieudefensie en Natuurmonumenten, maar blijkbaar kunt u er wel mee leven dat wij straks alleen nog herinneringen kunnen ophalen over dat mooie uitzicht, terwijl wij fietsen of wandelen langs die weg. Wat is uw reactie daarop? Ik kan uw keuze niet rijmen met het beeld dat ik van de PvdA heb.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Ik dank de heer Slooter voor zijn terecht vraag. Ik wil er dan ook even de tijd voor nemen om die te beantwoorden. Volgens onze informatie was 10 ha grond in de Oosteinderpolder, gemeente Hillegom, eigendom van de gemeente Bloemendaal. Die grond is verkocht aan een projectontwikkelaar. Die informatie kunt u vinden op de website. De plannen van de projectontwikkelaar voor de Oosteinderpolder behelzen een haven, woningen, recreatiegebied en nog allerlei andere bebouwing. Ik zou via de heer Slooter dan ook de vraag aan de gedeputeerde willen stellen of deze informatie op het internet klopt. Daar komt nog bij dat wij die afweging om uiteindelijk te kiezen niet zomaar gemaakt hebben. Ik heb in de commissie aangegeven, niet hier, dat het nadeel van NOG Beter 2.0 niet alleen is dat bestuurlijk draagvlak ontbreekt, maar ook dat deze variant volgens de cijfers in de MER niet goed uit de bus komt op het vlak van geluidshinder en luchtkwaliteit voor de directe omgeving. Dat kan ook niet anders want het is bebouwd gebied met bedrijven en woningen. Als je daar meer verkeer trekt, dan krijg je ook een slechtere luchtkwaliteit. Dat hebben wij laten meewegen, ondanks het feit dat wij het liefst minder asfalt willen, maar dit soort afwegingen moet je soms maken om een goed alternatief te kiezen.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Slooter, Çelik, Bakx en Voorzitter

De heer **SLOOTER (SP)**: U hebt het nu weer over draagvlak. Ik heb bij de inspraak toch duidelijk bespeurd dat er misschien een hele brede gedachtegang is over hoe verder te gaan, maar bij de kleine veertig insprekers was er weinig tot geen draagvlak voor de middenvariant.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Dat is helder en dat maakt het ook lastig om een keuze maken. Ik ben mijn bijdrage begonnen met veel emotie. Ik heb ook mensen in Hillegom gesproken die dat wel een prima idee vinden. Daarover ga ik de discussie niet aan want dat is gevoelig. Dat begrijp ik en ik respecteer de mening van iedereen. Het zal je maar gebeuren dat er bij jou in de buurt zo'n weg komt. Dat bagatelliseren wij ook helemaal niet, maar er moet wel een besluit worden genomen. En uiteindelijk moet je je knopen tellen. Als je het besluit effectiever maakt, beter maakt, mooier maakt, dan moet je jezelf de vraag stellen of je nog steeds tegen gaat stemmen of dat je uiteindelijk toch meegaat omdat het voorstel veel beter is geworden dan het voorstel van jaren terug. Die mening zijn wij toegedaan als PvdA.

De heer **BAKX (50PLUS)**: In aanvulling op de heer Çelik met betrekking tot het grondeigendom. De grond is niet van een ontwikkelaar, maar van een boer. Het stuk grond waarover u het hebt, ligt aan de andere kant en daar komt het tracé niet te liggen. Ik hoor u zeggen dat de PvdA minder asfalt wil. Dat kan ik niet goed rijmen met de keuze voor de middenvariant. Ik begrijp niets van de PvdA, eerlijk gezegd.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Ik wil het graag nog een keer uitleggen. Wij wegen altijd in eerste instantie het aantal kilometers asfalt. Met andere woorden; als er nieuw asfalt wordt aangelegd, staan wij daar in principe niet positief tegenover. Maar dat laat onverlet dat wij ook ons verstand gebruiken en kennisnemen van de dynamiek in de omgeving, de bestuurlijke steun, inpasbaarheid en noem maar op. Alles tegen elkaar afwegende, inclusief de amenderingen die wij hopelijk voor elkaar krijgen, komen wij tot de conclusie dat wij, ondanks het feit dat er extra asfalt wordt aangelegd, in dit geval met een klein stukje pijn in het hart kunnen instemmen met de middenvariant.

INGEDIEND IS:

Motie 836/7111 van het lid Çelik over **HOV**.

"Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen ter behandeling van bovenvermeld onderwerp;

Constaterende:

- dat er bestuurlijke afspraken zijn gemaakt tussen de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland omtrent de aanleg van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) om de bereikbaarheid tussen de twee provincies te verbeteren;
- dat inmiddels is begonnen met de aanleg van het HOV tussen de N207 en Schiphol (fase 1).

Voorts constaterende:

- dat de provincie Noord-Holland de aanleg van fase 2 heeft gekoppeld aan de besluitvorming van het definitief voorkeurs-tracé en daarmee vaststaat dat er geen aanstalten

zal worden gemaakt door de provincie Noord-Holland voor de aanleg van fase 2 zonder besluitvorming over de DPW.

Van mening:

- dat direct na besluitvorming over het definitief voorkeurs-tracé en zonder dat de project-MER wordt afgewacht, wordt begonnen met planvorming en aanleg van HOV fase 2.

Verzoekt het college:

om de Provinciale Staten voor het einde van dit jaar te informeren over de planning van de aanleg van HOV fase 2 waarbij het uitgangspunt is dat besluitvorming door Noord-Holland over financiering en realisatie van fase 2 voor 1 maart 2019 is afgerond.

En gaat over tot de orde van de dag."

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dat brengt ons aan het einde van de tweede termijn van de Staten. Ik schors de vergadering voor enkele minuten.

Schorsing

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de heer Slooter.

De heer **SLOOTER (SP)**: Ik was net vergeten om een motie van de SP in te dienen. U heeft gezegd dat ik dat nog even mocht doen aan het einde van de tweede termijn. Ik zal de motie even heel kort duiden. Hij heeft als onderwerp dat, welke keuze er vandaag ook gemaakt zal worden met betrekking tot het alternatief, bij de uitwerking van de plannen rekening gehouden zal worden met het milieu, te weten groene bermen, diervriendelijkheid, extra bijenhôtels, energie, geluidswallen, zonnepanelen en kleine windmolens.

INGEDIEND IS:

Motie 838/7111 van het lid Slooter over **aandacht voor het milieu na keuze van een van de voorkeursvarianten met betrekking tot de Duinpolderweg**.

"Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen ter behandeling van bovenvermeld onderwerp;

Constaterende:

dat er vandaag een keuze zal worden gemaakt voor het definitieve Voorkeursalternatief m.b.t. de Duinpolderweg.

Van mening:

dat na de besluitvorming over het definitieve voorkeurs-tracé (welke dat ook moge zijn) er extra aandacht, binnen het bestek, zal komen voor het milieu. Daarbij valt te denken aan:

- a. gebruik van milieuvriendelijk asfalt,
- b. aanleg van groene bermen,

22030

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Voorzitter, F. Vermeulen en Çelik

- c. aandacht voor de dieren in dit gebied,
- d. aanleg van geluidswallen,
- e. gebruik van zonnepanelen,
- f. aanleg van bijenhotels.

Verzoekt het college:

binnen dit gebied een zo groen mogelijke inpassing te zoeken en de Staten hierover te informeren

En gaat over tot de orde van de dag.”

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Die motie moet nog wel verspreid worden. Daar gaan wij nu voor zorgen. Ik geef het woord aan gedeputeerde Vermeulen.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Er is in tweede termijn van de kant van de Staten nog een aantal vragen gesteld en er zijn veel voorstellen ingediend. Ik zal met de gestelde vragen beginnen.

Ik begin met de heer Çelik en de door hem ingediende voorstellen, waarover wij in eerste termijn al uitgebreid met elkaar gesproken hebben. Hij heeft mij gevraagd of de toezeggingen, zoals hij die verwoord heeft, correct zijn. Allereerst ten aanzien van de verdiepte ligging; ik heb inderdaad toegezegd dat nader uit te werken, ook een aquaduct of een verlengd aquaduct. Ik heb niet gesproken over een tunnel, omdat je dan in allerlei tunnelveiligheidsdiscussies terechtkomt. Bovendien zou je dan een boor moeten inzetten of iets in die richting. Een aquaduct kun je ook verbreden en een langere verdiepte ligging aanleggen. Dat onderzoek zullen wij zeker doen. Dat is correct genoteerd door de heer Çelik.

Ten tweede het HOV. Ik zal zo iets zeggen over de motie die de heer Çelik daarover heeft ingediend. Ik heb inderdaad toegezegd dat wij verder zullen kijken naar het openbaar vervoer, ook in relatie tot de Keukenhof en ESA ESTEC, zoals de heer Van Rijnberk in eerste termijn vroeg.

Dan ten aanzien van de uitwerking bij Lisse en Zwaanshoek; daar nemen wij inderdaad de ruimte om nader te onderzoeken. De consequentie kan zijn dat die nadere onderzoeken ertoe leiden dat er uiteindelijk een ander besluit wordt genomen dan nu wellicht wordt voorzien. Dat geldt overigens voor het hele project, maar zeker voor die onderdelen.

Dan ten aanzien van HOV fase 2; daarover heeft de PvdA een motie (nummer 836) ingediend. Die vraagt eigenlijk waar wij het eerder in het debat over gehad hebben en waarover wij het ook eens zijn, namelijk dat Noord-Holland moet waarmaken wat zij zelf met de bestuurlijke koppeling heeft aangegeven. Anders is die bestuurlijke koppeling wat het college betreft ook niet geloofwaardig. Dat is wat in deze motie wordt gezegd. Deze motie is zeker voor het college een steun in de rug.

Dan ten aanzien van de beide amendementen die de heer Çelik heeft ingediend; daar moeten wij even wat verder bij stilstaan. In de eerste plaats amendement 633. Ik heb heel duidelijk gehoord wat de Staten beogen, namelijk die ruimtelijke reservering er niet op te leggen. “Dat is zo klaar als een klontje.” Het is wel duidelijk dat het de intentie van de Staten is dat die eraf moet. Dan ga ik u

nu helpen want dit amendement leidt daar niet toe. Dit amendement leidt er alleen toe dat de uitwerking van die ruimtelijke reservering wordt geschrapt, maar onder 1 wordt nog steeds ingestemd met het nemen van die ruimtelijke reservering. Ik heb net met de griffier en de voorzitter overlegd en ik zou u willen voorstellen om het amendement zo te wijzigen dat na de woorden ‘te schrappen’ de zin verdergaat en luidt: “... en het voorstel onder 1 hierop aan te passen”. Ik hoop dat de indieners zich daarin kunnen vinden.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: De gedeputeerde is bij ons geweest voorafgaand aan deze termijn. Hij heeft het uitgelegd en wij hebben het zelf ook bekeken. Het klopt dat het een technische wijziging is die het amendement niet minder belangrijk, maar juist scherper en juridisch kloppend maakt. Wij hebben er ook samen met de heer Scheurwater, mede-indiener, naar gekeken. Wij zijn ermee akkoord dat de mondelinge amendering opgenomen wordt in het amendement, omdat het het amendement sterker maakt en het dan ook juridisch klopt.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Ik heb de meerderheid van de Staten luid en duidelijk gehoord. Ik begrijp de overwegingen ook. Ik heb dat ook in eerste termijn gezegd. Als de Staten nu zeggen dat zij het nu niet als mogelijkheid zien om die ruimtelijke reservering erop te leggen, dan wil je nu ook duidelijkheid bieden aan de inwoners en bedrijven in Zuid-Holland. Dat beoogt dit amendement. Het college heeft dat gehoord. Ik stel voor dat het college het amendement overneemt.

De **VOORZITTER**: Nog een keer voor alle duidelijkheid want het is een belangrijk punt. Nog een keer de formulering zoals u voorstelt voor amendement 633.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: De formulering luidt dan: “Het onderdeel in het besluit ‘2. Uitwerken wijze vastleggen ruimtelijke reservering doortrekken naar N206’ te schrappen en het voorstel onder 1 hierop aan te passen.”

De **VOORZITTER**: En daaraan verbonden dat u het amendement overneemt.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Als de Staten daartegen geen bezwaar hebben.

De **VOORZITTER**: Dat ga ik dus nu vragen want dan hoeft het dus niet meer in stemming gebracht te worden. Heeft iemand er bezwaar tegen dat wij dit amendement niet in stemming brengen omdat het is overgenomen? Ik zie dat dat niet het geval is. Dan is dat bij dezen rond.

ALDUS WORDT BESLOTEN.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Dan amendement 634 over het reserveren van 25 miljoen euro voor fietsverkeer en langzaam verkeer conform wat wij daarover in eerste termijn hebben besproken. college kan zich daarin vinden.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

F. Vermeulen, Potjer, Voorzitter en Scheurwater

Dat heb ik in eerste termijn ook al met zoveel woorden gezegd. Ik proef ook brede ondersteuning daarvoor in de Staten.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Waar komt die 25 miljoen euro uiteindelijk vandaan? Komt die uit het budget voor de Duinpolderweg?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Ja, dat is zeker een optie. Nu is er budget gereserveerd. Volgens mij is het de bedoeling dat dit budget daarvandaan komt. En als het daar niet vandaan komt, dan moet het volgens mij ergens anders vandaan komen. Het amendement zegt dat het geld er moet zijn. Wij kennen hier de procedure dat als de Staten zeggen dat ergens geld voor gereserveerd moet worden, het college daarvoor een voorstel doet. Ik zou willen voorstellen dat het college dit amendement overneemt, als daartegen geen bezwaar is.

De **VOORZITTER**: Ook voor amendement 634 weer de vraag aan u of u akkoord kunt gaan met dit voorstel want dan hoeven wij het niet in stemming te brengen. Aldus is besloten.

ALDUS WORDT BESLOTEN.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Dan rest er nog een vraag van de heer Çelik over grondposities. Ik heb het nog even nagevraagd, maar mij is alleen bekend dat er ooit plannen waren om een bungalowpark in de polder aan te leggen. Dat is toen niet doorgegaan. Voor zover bekend zijn er, behalve bij de kruising van N208, geen grondposities ingenomen anders dan dat grond in Nederland over het algemeen in het bezit is van iemand. De heer Bakx heeft dat zeer accuraat uitgelegd, maar in dit geval niet van projectontwikkelaars. Er zijn misschien wel plannen, maar er zijn geen ontwikkelovereenkomsten ondertekend. Ik vind het wel iets om alert op te zijn en dat geldt überhaupt voor de ruimtelijke ontwikkelingen daar en plannen die gemeenten eventueel indienen. Ik weet dat de Staten er ook alert op zijn, maar dat is zeker in dit gebied een punt van aandacht.

Dan zijn er nog vragen gesteld door de heer Canton over een verdiepte ligging en een aquaduct. De SGP en ChristenUnie heeft gevraagd om vooral te blijven nadenken; ik heb in eerste termijn al gezegd dat wij dat zullen doen. Die uitgestoken hand over de Ringvaart heen naar Haarlemmermeer en andere gemeenten is en blijft er, overigens ook naar de gemeenten die na het vervallen van het streven naar ruimtelijke reservering zeggen dat er voor hen niet zo veel meer in dat project zit. Die zijn er ook in Noord-Holland. Maar ook met die gemeenten moeten wij in contact blijven en ik hoop ook van harte dat zij wel blijven meedenken. Ten aanzien van het HOV en het openbaar vervoer heb ik al het een en ander gezegd. Dat signaal van die gemeenten nemen wij heel serieus. Dank aan de heer Bakx voor de aanvulling op zijn eerdere woorden.

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Er lag nog een vraag over de N207/N208 in relatie tot de verbreding van de brug.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Ik geloof dat de heer Çelik heel uitgebreid heeft betoogd welke ruimte colleges hebben om onderzoeken te doen. Die verbreding zit niet in dit project, maar

dat wil niet zeggen dat er nooit over nagedacht zou kunnen worden. Ik zeg er wel bij dat verbreding van een weg niet altijd tot een betere doorstroming leidt. Dat geldt ook voor de verbreding van een brug. Drie jaar geleden zou u mij nog iets anders hebben horen zeggen, maar inmiddels ben ik door mijn zeer deskundige mensen ervan overtuigd dat het gaat over hoeveel verkeer er op zo'n weg kan komen. Zo'n kruising is dan toch heel maatgevend want daar regelt de verkeersregelinstallatie (stoplicht) hoeveel verkeer er kan komen. Als je het op een goede manier op elkaar afstemt, dan kan het verkeer soms met een wat smallere doorgang beter afgehandeld worden dan met een hele brede. Maar dat gaan wij dus onderzoeken.

Dank dus aan de heer Bakx voor zijn correctie. De opmerking die ik net maakte over het openbaar vervoer was bedoeld als antwoord op de vraag van de heer Bakx en niet voor de heer Scheurwater, hoewel hij dat punt in eerste termijn ook had gemaakt. Wij zullen er dus naar blijven kijken, ook naar de bereikbaarheid van het station. Ik begrijp dat hij dat als argument aanvoert voor de variant die hij voorstaat. Maar los van welke variant ook, moeten wij ervoor zorgen dat de stations optimaal worden benut en optimaal worden bediend door trein en bus.

De hoofddoelstellingen van het project; ik ga nu niet het debat overdoen dat wij hier twee jaar geleden hebben gevoerd. Ik verwijs de heer Bakx naar de verslagen van toen en wat ik daarover toen heb gezegd. Daar sta ik nog steeds achter. Als wij die discussie nu opnieuw gaan voeren, dan zou dat afbreuk doen aan de discussie en de intentie die ik in ieder geval altijd heb gehad en die het project heeft.

Ten aanzien van de bouwopgave heb ik volgens mij al betoogd dat het niet alleen gaat om nieuwe bouwopgaven die er natuurlijk ook zijn, zij het in geringe mate, maar ook over nieuwbouw die in het verleden heeft plaatsgevonden en, zoals ik in de commissie heb gezegd, de pendel tussen de Bollenstreek en Haarlemmermeer.

En dan kom ik terug op de amendementen en de voorstellen die de heer Potjer heeft ingediend. Ik begin met amendement 635. De heer Potjer wil voor iedere extra oversteek een bestaande oversteek opheffen of autovrij maken. Dat is precies iets wat wij in de volgende fase gaan onderzoeken. Ik zou dit amendement in deze fase willen ontraden. Een wijziging van de tracékeuze (amendement 636) van de heer Bakx; ik begrijp zijn voorstel gezien zijn betoog, maar ik hoop dat de heer Bakx ook begrijpt dat het college dit amendement zal ontraden. Dan het amendement over de fasering bij Lisse en Zwaanshoek van de heer Bakx; ik heb daarover al aangegeven dat het college de ruimte zoekt, maar dat wij het amendement in deze fase om eerdergenoemde redenen zullen ontraden. Het is ons belang om het nu wel mee te nemen. Dan heeft de heer Bakx ook nog gepleit voor een verdiepte ligging of een verlengd aquaduct c.q. tunnel in iedere variant. Dat gaan wij dus verder uitwerken. Ik heb daar een toezegging over gedaan.

22032

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

F. Vermeulen, Potjer, Voorzitter en Oosterop-van Leussen

Ik zou dat niet in deze fase willen vastleggen, maar een voorstel daarvoor komt in de volgende fase. Dat amendement moet ik dus ontraden.

Dan is er nog een aantal moties ingediend. Over de motie van de heer Çelik heb ik al gezegd dat wij dat een goed idee vinden. Dan heb ik nog motie 834 over het faseren, dus eerst fiets en openbaar vervoer en dan pas andere verbindingen. Het moet integraal. Ik heb daarvan al eerder gezegd dat fietsverbindingen meestal eerder klaar zijn, maar niet in alle gevallen. Wij gaan het project daarop natuurlijk niet laten wachten. Dit is echt een motie die ik niet zou aanraden. Dan motie 835 over zorgvuldig omgaan met belastinggeld. Dat doen wij altijd. Wij zullen altijd financiële voorstellen voorleggen, maar deze motie gaat het college te ver.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Toch een vraag aan de gedeputeerde. Hij zegt dat deze motie te ver gaat. Waarom gaat deze motie voor u te ver? De motie vraagt u om een voorstel te doen ten aanzien van het maximumbudget dat u ervoor over hebt. Hoezo gaat dat te ver?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Wij doen op basis van de uitwerking van een project altijd voorstellen over de hoogte van het budget dat wij ervoor over hebben. U kent mij als een gedeputeerde die realistisch raamt, maar een project kan om begrijpelijke redenen duurder of goedkoper worden. Dus ik ben er niet voor om in deze fase een maximumbudget af te spreken, terwijl wij weten dat wij nog een aantal dingen willen uitwerken. U hebt zelf ook net een voorstel ingediend om een aantal dingen wel of niet te doen. Dat zal in de volgende fase moeten worden uitgewerkt. Dus dan gaan wij niet in deze fase al een voorstel doen om te maximeren.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dit antwoord bevreedt mij in zekere zin. Volgens mij is zelfs voor de tussenfase al gezegd dat wij ons budget limiteren. Inmiddels is dat gaandeweg opgeschoven. Toen was het schijnbaar wel mogelijk. Die afspraak hebben wij min of meer losgelaten. U zegt anderzijds zelf dat het project aan bepaalde minimumcriteria moet voldoen; mensen moeten niet in de stank zitten, de CO₂-uitstoot moet beperkt worden et cetera. Waarom zou u er dan niet voor zijn om daarvoor aan de voorkant heldere kaders neer te zetten? Dat maakt het voor iedereen helder. U zei net zelf dat u helderheid wilt bieden aan de bewoners. Waarom wilt u dat dan niet op dit gebied? Waarom wilt u de belastingbetaler geen helderheid bieden over de minimumkwaliteit en over het bedrag dat u er maximaal aan wilt uitgeven?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Wij gaan dat in een volgende fase nader detailleren wat wij minimaal willen. U hebt zelf nog een aantal eisen en wensen meegegeven in deze fase. Wij doen u altijd voorstellen voor de budgettering bij het kaderbesluit en bij het PZI. En ik zou niet willen afwijken van die reguliere cyclus in dit stadium.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Oké, voorzitter, nog een laatste vraag. Er speelt ook iets tussen Leiden, Alphen en Woerden over een dubbelspoor dat elke keer niet doorgaat, omdat het te duur is. Er wordt meer van ons gevraagd. Daar zit u

dus blijkbaar wel aan een maximumbudget. Waarom is het daar wel mogelijk en hier niet?

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Op zich vind ik het plezierig om dit project vaak met u te bediscussiëren want u weet dat het voor mij ook een heel belangrijk project is. Als de heer Potjer goed naar mij had geluisterd in eerdere debatten, dan had hij geweten dat ik nooit heb gezegd dat daar een maximumbedrag tegenover staat. Ik heb altijd gezegd dat, als er een goed voorstel ligt om een project een stap verder te helpen, daar ook geld voor over is. Dat is een afweging die ik bij de Staten laat, maar ik zal er een voorstel voor doen. Dat geldt ook voor Leiden-Utrecht en ook voor dit project.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Dank u wel. Ik zie het voorstel voor Leiden-Utrecht graag tegemoet.

Gedeputeerde **VERMEULEN**: Daarover wordt al enige tijd hard nagedacht. Helaas hebben zich af en toe nieuwe feiten voorgedaan.

Dan kom ik bij motie 838. Eigenlijk heb ik op dit punt al een toezegging gedaan aan de heer Van Rijnberk. Die motie van de heer Slooter is dus feitelijk overbodig, maar wel heel sympathiek.

De **VOORZITTER**: Dat brengt ons aan het eind van de tweede termijn van de kant van Gedeputeerde Staten. Ik zie een schorsingsgebaar.

Mevrouw **OOSTEROP-VAN LEUSSEN (D66)**: Ja dat klopt, vijf minuten graag, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dan schors ik de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Wij zijn dit debat begonnen met een dubbele vraag. Ten eerste of het mogelijk is om een derde termijn toe te staan. De steller van die vraag gebaart mij dat hij er geen behoefte aan heeft. Ik kijk nog even de zaal rond. Dan ga ik ervan uit dat er geen derde termijn nodig is. Ten tweede is de volgorde van stemming aan de orde geweest. Die wil ik wel volgen. Wij brengen eerst de amendementen in stemming, dan de moties en dan het voorstel, omdat het voor een aantal partijen van belang is om te weten hoe daarover gedacht wordt. Met uw welnemen gaan wij het zo doen. Er is voor amendement 636 hoofdelijke stemming aangevraagd door de heer Bakx. Ook dat zal ik honoreren. De heer Potjer.

De heer **POTJER (GROENLINKS)**: Gehoord hebbende de beantwoording van de gedeputeerde verwachten wij dat onze voorstellen het niet zullen halen en daarom trekken wij die bij dezen in. Het gaat om amendement 635, motie 834 en motie 835.

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg

Voorzitter, Canton, Potjer, Çelik, Van Rijnberk, Van der Bent en Weide

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik ga nu iedereen de gelegenheid geven om een stemverklaring af te leggen. Ik geef de heer Canton het eerste het woord.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Amendement 636; volgens mij is die nog niet geschrapt. Het amendement stelt voor om een deel van het project te schrappen en te vervangen door nieuw asfalt. Dat schrappen spreekt ons zeer aan, maar dat nieuwe asfalt niet. Daarom kunnen wij het amendement niet steunen. Dan amendement 637; daarmee wordt voorgesteld om een deel te schrappen en dan een gedegen onderzoek te doen. Het zal geen verbazing wekken dat dat gedegen onderzoek voor ons volledig overbodig is. Dat is voor ons reden om tegen dit amendement te stemmen. Dan hebben wij nog motie 836; die kunnen wij steunen. Er is een vergelijkbare motie over HOV die wij niet kunnen steunen. Het verschil zit in de bewoording. Het gaat erom dat hier slechts wordt gesproken over wat wij met HOV gaan doen, terwijl in de andere motie ook iets staat over het project, waarvan de infrastructuur deel uitmaakt. Daarom kunnen wij motie 836 als enige motie op dit onderwerp steunen. En dan hebben wij tot slot nog een stemverklaring over motie 838 over aandacht voor milieu et cetera. Een zeer sympathieke motie, maar wij neigen in dit geval de gedeputeerde te volgen en te zeggen dat deze overbodig is. Dat is voor ons reden om deze motie niet te steunen.

De heer **POTJER (GroenLinks)**: Het zal geen verbazing wekken dat GroenLinks niet enthousiast wordt van het hele project. Wij denken dat niemand er uiteindelijk bij gebaat is. Wat dat betreft hebben wij dubbele gevoelens bij de moties en amendementen die wij zelf hebben ingediend. Die hebben wij daarom ook teruggetrokken. Wij zien een aantal voorstellen om een slecht plan net iets minder slecht te maken, dus wij zullen die wel steunen.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: Wij zullen uiteraard onze eigen moties en amendementen steunen en ook die waar onze handtekening onder staat. Ik heb twee stemverklaringen. Allereerst over amendement 638 over aquaduct c.q. tunnel en verdiepte ligging. Dat amendement zullen wij niet steunen omdat de gedeputeerde duidelijk heeft aangegeven dat die ruimte er is in de projectMER. Die wachten wij af om daarna een definitief oordeel te vellen. Motie 838 van de heer Slooter vinden wij sympathiek en terecht en die zullen wij dan ook steunen.

De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Het gaat ook over motie 838. Dat is op zich een sympathieke motie over natuurinclusief bouwen en wegenbouw. Bij de kadernota in juni 2018 hebben wij daarvoor zelf al een motie ingediend. Het college heeft ons toen toegezegd die te omarmen. Dus deze motie achten wij op dit moment overbodig.

De heer **VAN DER BENT (CDA)**: Ik wil een stemverklaring afleggen over motie 838. Het is inderdaad een sympathieke motie, maar wat ons betreft al toegezegd door de gedeputeerde en daarom zullen wij deze niet steunen.

De heer **WEIDE (VVD)**: Daar sluit de VVD-fractie zich bij aan.

De **VOORZITTER**: Dan hebben wij de stemverklaringen gehad en gaan wij over tot stemming. De hoofdelijke stemming begint bij nummer 35, de heer Potjer. De stemming gaat over amendement 636 over vaststelling definitief voorkeursalternatief.

De heer **POTJER (GroenLinks)**: Voor.
 De heer **PRIVÉ (PVV)**: Voor.
 De heer **J.J. RIJKEN (PVV)**: Voor.
 De heer **P.J. RIJKEN (CDA)**: Tegen.
 De heer **VAN RIJNBERK (D66)**: Tegen.
 De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Tegen.
 De heer **SCHONEWILLE (SGP en ChristenUnie)**: Tegen.
 De heer **SLOOTER (SP)**: Voor.
 De heer **VAN STAALDUINEN (VVD)**: Tegen.
 De heer **STOLK (CDA)**: Tegen.
 De heer **STOOP (SGP en ChristenUnie)**: Tegen.
 De heer **STRUIJLAARD (50PLUS)**: Tegen.
 Mevrouw **VERKOELEN (Groep Verkoelen)**: Voor.
 De heer **P.L. VERMEULEN (SP)**: Voor.
 Mevrouw **VAN VIEGEN (Partij voor de Dieren)**: Tegen.
 De heer **DE VREE (PVV)**: Voor.
 De heer **DE VRIES (VVD)**: Tegen.
 De heer **WEIDE (VVD)**: Tegen.
 Mevrouw **WIJBENGA (D66)**: Tegen.
 De heer **ZWERUS (PVV)**: Voor.
 Mevrouw **VAN AELST (SP)**: Voor.
 Mevrouw **BADE (D66)**: Tegen.
 De heer **BAKX (50PLUS)**: Voor.
 Mevrouw **BALOOTJE (SGP en ChristenUnie)**: Tegen.
 De heer **VAN DER BENT (CDA)**: Tegen.
 Mevrouw **BONNEWITS-DE JONG (VVD)**: Tegen.
 De heer **BRAAM (PVV)**: Voor.
 De heer **BREITBARTH (D66)**: Tegen.
 De heer **BRILL (VVD)**: Tegen.
 De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Tegen.
 De heer **ÇELIK (PvdA)**: Tegen.
 De heer **ÇETIN (CDA)**: Tegen.
 De heer **VAN DIEREN (SGP en ChristenUnie)**: Tegen.
 Mevrouw **VAN DOBBEN DE BRUIJN (VVD)**: Tegen.
 Mevrouw **DULFER (PVV)**: Voor.
 De heer **GROENENDIJK (PVV)**: Voor.
 De heer **DE HAAN (CDA)**: Tegen.
 De heer **HILLEBRAND (PvdA)**: Tegen.
 De heer **HOOGENDAM (SP)**: Voor.
 Mevrouw **HOSSEINI (VVD)**: Tegen.
 Mevrouw **VAN HUNNIK (GroenLinks)**: Voor.
 Mevrouw **KIP (CDA)**: Tegen.
 De heer **KLUMPES (GroenLinks)**: Voor.
 Mevrouw **KONING (PvdA)**: Tegen.
 De heer **LUDEMA (VVD)**: Tegen.
 Mevrouw **MATIL (PvdA)**: Tegen.
 De heer **METSelaar (SP)**: Voor.
 Mevrouw **MEURS (D66)**: Tegen.
 De heer **MINDERHOUT (PvdA)**: Tegen.
 De heer **MOOIMAN (PVV)**: Voor.
 Mevrouw **NELISSE (VVD)**: Tegen.
 Mevrouw **OOSTEROP-VAN LEUSSEN (D66)**: Tegen.

22034

Definitief Voorkeursalternatief Duinpolderweg; Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

Voorzitter, Çelik, Scheurwater en Van Dieren

Mevrouw **VAN OUDENHOVEN (D66)**: Tegen.
De heer **PAYMANS (VVD)**: Tegen.

De uitslag is 18 voor en 36 stemmen tegen. Dat betekent dat het amendement is verworpen.

AMENDEMENT 636/7111 WORDT BIJ HOOFDELIJKE STEMMING VERWORPEN MET 18 STEMMEN VOOR EN 36 STEMMEN TEGEN.

Amendement 637. Wie is daarvoor? Daarvoor zijn de leden van de fracties van GroenLinks, SP, Groep Verkoelen, Groep Leefbaar Zuid-Holland, 50PLUS en de PVV. Het amendement is verworpen.

AMENDEMENT 637/7111 WORDT ZONDER HOOFDELIJKE STEMMING VERWORPEN.

Amendement 638. Wie is daarvoor? Daarvoor zijn de leden van de fracties van GroenLinks, 50PLUS, Groep Leefbaar Zuid-Holland, Groep Verkoelen en de PVV. Het amendement is verworpen.

AMENDEMENT 638/7111 WORDT ZONDER HOOFDELIJKE STEMMING VERWORPEN.

Dan zijn wij bij de moties. Motie 836. Wie is daarvoor? Daarvoor zijn alle fracties behalve die van de Groep Leefbaar Zuid-Holland en 50PLUS. Die motie is aangenomen.

MOTIE 836/7111 WORDT ZONDER HOOFDELIJKE STEMMING AANGENOMEN.

Motie 838. Wie is daarvoor? Daarvoor zijn de leden van de fracties van SP, GroenLinks, PvdA, Groep Verkoelen, 50PLUS en de SGP en ChristenUnie. Die motie is verworpen.

MOTIE 838/7111 WORDT ZONDER HOOFDELIJKE STEMMING VERWORPEN.

De **VOORZITTER**: Dan zijn wij bij het voorstel zelf. Wat wil de heer Stoop? U wilt schorsen. Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Dan zijn wij nu toe aan de stemming over het definitief voorkeursalternatief Duinpolderweg, zoals ik dat heb ingeleid bij aanvang van deze bespreking. Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen. Als wij het in stemming brengen, dan is dat inclusief alle overgenomen amendementen en toezeggingen die gedaan zijn. Ik geef het woord aan de heer Çelik.

De heer **ÇELIK (PvdA)**: De PvdA-fractie constateert dat het een veel beter voorstel is geworden en dat de amendementen die wij hebben ingediend klip en klaar en eigenlijk met algemene stemmen zijn aanvaard en dat ook de motie groot draagvlak heeft gecreëerd. Dat betekent dat wij voor het besluit zullen stemmen.

De heer **SCHEURWATER (SGP en ChristenUnie)**: Voor ons is het een hele lastige afweging. Er liggen wat ons betreft nog een hoop vragen. Onze fractie heeft er heel goed over nagedacht. Er ligt een aantal aangenomen amendementen en wij vertrouwen erop dat dat voordelen gaat bieden voor de regio, als die worden overgenomen in het voorstel. Daarom zullen wij voorstemmen.

De **VOORZITTER**: Dank. Zijn er nog anderen die behoefte hebben aan een stemverklaring? Zo niet, dan breng ik in stemming het definitief voorkeursalternatief Duinpolderweg. Wie is daarvoor? Daarvoor zijn de leden van de fracties van PvdA, Groep Verkoelen, D66, VVD, CDA, SGP en ChristenUnie, Groep Leefbaar Zuid-Holland. Het voorstel is aangenomen.

HET VOORSTEL WORDT ZONDER HOOFDELIJKE STEMMING AANGENOMEN.

Hulde aan de mensen op de publieke tribune die dit debat hebben bijgewoond. Misschien had u af en toe het gevoel dat u het moest uitzitten, maar dat hoort bij het politieke bedrijf. Ik heb er respect voor dat u dit debat vandaag hebt gevolgd. Het gaat u met name aan. U hebt net de stemming bijgewoond. Daarmee is dit punt afgerond.

B. BESTEMMINGSPLAN ZWETHOF 2018, GEMEENTE ZOETERWOUDE

De **VOORZITTER**: Aan de orde is het toegevoegde agendapunt over de Zwethof. Er vindt geen besluitvorming plaats over een Statenvoorstel, maar u kunt desgewenst moties indienen waarover uiteraard wel gestemd zal worden. Ik geef het woord aan de heer Van Dieren.

De heer **VAN DIJEN (SGP en ChristenUnie)**: Ik heb met overtuiging mede het voorstel gedaan om dit onderwerp voor vandaag te agenderen. Het verloop van het aanleidende onderwerp, de Zwethof, in de Provinciale Statenvergadering van mei 2018 en in de commissies van juni en september 2018 heeft ons teleurgesteld en zorgen gegeven. Daar kwam bovenop de persoonlijke brief van de gedeputeerde van donderdag na de commissievergadering aan de betreffende gemeente. Gelukkig hebben wij daarop van Gedeputeerde Staten een correctie en een verontschuldiging ontvangen. Vorige week woensdag hebben wij de gedeputeerde gevraagd voor het einde van de week de juridische mogelijkheden in kaart te brengen met als doel uitvoering van het besluit van Provinciale Staten, omdat Provinciale Staten over de Zwethof in de afgelopen tien jaar meerdere keren op inhoudelijke en beleidsmatige gronden steeds eenzelfde besluit hebben genomen: woningbouw in Zoeterwoude prima, maar niet in dat gebied. Hooguit beperkt onder bepaalde voorwaarden.

Daarmee is ook de zorg ontstaan over de historische kennis in de organisatie en of die wel voldoende in de systemen is geborgd, zodat deze ook ieder moment naar boven kan worden gehaald. Het gaat ook over de verhouding en de samenwerking tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten en de positie van Provinciale Staten in het bijzonder.

Deze is onder druk komen te staan want een besluit van Provinciale Staten is het provinciaal beleid en wanneer er aanleiding is om het provinciaal beleid te wijzigen, dan is de geëigende weg dat Gedeputeerde Staten met een voorstel komen, waarin beschreven staat het bestaande provinciaal beleid is en wat van daaruit gemotiveerd wordt welke verandering wordt voorgesteld. Waarom is deze situatie enigszins risicovol? Er komen de komende vergaderingen nog twee onderwerpen aan waarover ook onduidelijkheid heerst, maar er is nog meer. Wij hebben bij de laatste wijziging van de VRM besloten tot meer flexibiliteit in de verordening en wij staan aan de vooravond van besluiten voor meer afwegingsruimte voor initiatieven van onderop. Ik ben voor wijzigingen voor flexibiliteit en ruimte voor initiatieven van onderop, maar die staan nu, zoals ik al zei, onder druk want er moet duidelijkheid zijn over de relatie tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten. Wij willen dan ook dat er gewerkt wordt aan verduidelijking en verheldering van de positie van Provinciale Staten. Omdat dit onderwerp al meerdere keren besproken is, wil ik de bespreking nu niet onnodig uitgebreid maken. Daarom beperk ik mij tot deze, wat zakelijke toelichting.

Ik ben voornemens om twee moties in te dienen. Die dien ik in mede namens collega Hillebrand. De eerste gaat over het specifieke onderwerp. Wij stellen voor om een reactieve aanwijzing te doen en een voorbereidingsbesluit voor te bereiden voor een stap daarna. Ik treed verder niet in details want er zijn twee mogelijkheden die zowel intern als extern juridisch getoetst zijn. Ten tweede dien ik een motie in die beoogt de positie van Provinciale Staten opnieuw te verduidelijken en op een juiste en voor iedereen duidelijke wijze hun rol te positioneren als het hoogste orgaan van de provincie. Ik beveel beide moties bij mijn collega's aan en ik dien deze hierbij in. Ik heb het dictum samengevat gegeven; daar ga ik dus niet meer uitgebreid op in. Bovendien is het reeds gecommuniceerd met de collega's, dus zij kennen de inhoud. Dank u wel.

INGEDIEND ZIJN:

Motie 839 van de leden Van Dieren en Hillebrand over **uitvoering provinciale verordening**.

“Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen ter behandeling van bovenvermeld onderwerp;

Constateerend dat:

- Zoeterwoude op 6 september het bestemmingsplan Zwethof heeft vastgesteld;
- dit bestemmingsplan in strijd is met artikel 2.1.1 lid 1 sub b. van de verordening Ruimte.

Overwegende dat:

- de gemeente in zijn overleggen met de provincie in het voortraject van de planontwikkeling over Zwethof abusievelijk heeft aangegeven dat de bouwlocatie Zwethof kleiner is dan 3 hectare;
- de provincie zich daardoor te laat heeft gerealiseerd dat de rechten van Provinciale Staten geborgd dienden te worden met het indienen van een zienswijze.

Verzoeken het college:

- binnen de daarvoor geldende wettelijke termijn de gemeente Zoeterwoude een reactieve aanwijzing te geven waarmee voorkomen wordt dat het bestemmingsplan Zwethof juridische werking krijgt;
- zo spoedig mogelijk een voorbereidingsbesluit voor de locatie Zwethof aan Provinciale Staten voor te leggen dan wel zelf te nemen als voorbereiding op een provinciaal inpassingsplan dan wel een proactieve aanwijzing voor de genoemde locatie.

En gaan over tot de orde van de dag!”

Motie 840 van de leden Van Dieren en Hillebrand over **verduidelijking positie Provinciale Staten in het omgevingsbeleid**.

“Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen ter behandeling van bovenvermeld onderwerp;

Constateerend dat:

- Gedeputeerde Staten Provinciale Staten te laat bij het dossier Zwethof betrokken heeft waardoor de termijn voor een zienswijze was verlopen;
- de gemeente Zoeterwoude een bestemmingsplan heeft vastgesteld in strijd met het door Provinciale Staten vastgestelde beleid.

Overwegende dat:

- de verdergaande flexibilisering van het omgevingsbeleid de kans vergroot dat nieuwe situaties ontstaan waarin de rechten van Provinciale Staten worden geschonden

Verzoeken het college:

Uiterlijk in november een voorstel ter besluitvorming aan Provinciale Staten aan te bieden waarin afdoende maatregelen staan om herhaling van bovengenoemde situatie te voorkomen. In dit voorstel in ieder geval de volgende maatregelen te betrekken:

- a de toetsing van (voorontwerp-)bestemmingsplannen op strijdigheid met belangrijke provinciale beleidsvoorschriften (zoals bijvoorbeeld de 3 hectarekaart en de ladder voor duurzame verstedelijking);
- b een betere borging van de actieve informatieplicht aan Provinciale Staten, bijvoorbeeld door standaard de voorgeschiedenis van de behandeling in Provinciale Staten toe te voegen aan Statenvoorstellen;
- c een toezichtstelsel waarbij gemeenten die hun eigen plannen onjuist toetsen op strijdigheid met provinciaal beleid een verzaamd toezichtregime wordt opgelegd (vergelijkbaar met de gangbare praktijk bij de horizontalisering van toezicht in het milieurecht).

En gaan over tot de orde van de dag!”

22036

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

Hillebrand

De heer **HILLEBRAND (PvdA)**: De Zwethof is een dossier met een lange geschiedenis, waarin in het laatste jaar ook behoorlijk wat fouten zijn gemaakt. Je zou het een blunderput kunnen noemen. Ik vind het belangrijk om even kort aan te geven welke fouten er volgens ons zijn gemaakt.

Het eerste gebeurde toen Zoeterwoude aanklopte bij de provincie en vroeg om medewerking voor dit bouwplan. Op dat moment is niet bedacht dat Provinciale Staten hierover in 2012 heel uitdrukkelijk uitspraken hadden gedaan. Wij vinden dat, zelfs als Gedeputeerde Staten medewerking verlenen, de geschiedenis, de uitspraken van Provinciale Staten een rol zouden moeten spelen.

De tweede fout is dat Zoeterwoude heel lang heeft gezegd dat dit een locatie was kleiner dan 3 ha. En eigenlijk is dat de grootste fout want daar is het echt misgegaan. De derde fout is dat de provincie zelf niet heeft getoetst of dat klopte. De provincie had zelf moeten constateren dat de locatie strijdig was met de provinciale verordening. En toen die fout werd ontdekt, is de vierde fout gemaakt. Toen is niet besloten om met een notitie naar Provinciale Staten te komen om te zeggen dat er een fout was gemaakt, dat de zienswijzetermin was gesloten – ik neem tenminste aan dat dat het geval is – en dat het een juridisch complexe situatie was geworden.

Wat is er toen gebeurd? Toen is in het voorjaar geprobeerd om in de laatste fase van de herziening van de VRM de plaatsing op de 3 ha-kaart als een technische wijziging door te voeren. Een beetje zoals bij 'Yes, Minister', waar minister Hacker altijd onder in zijn koffertje keek want daar zaten dan de besluiten die echt politiek relevant waren. Nou, zo vonden wij de Zwethof op pagina 29 van de toelichting op de nota van wijzigingen bij de VRM. Zo moeten wij niet met elkaar omgaan. Als geconstateerd wordt dat Provinciale Staten in het verleden een uitspraak hebben gedaan over een locatie die bovendien groter is dan 3 ha en de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze is reeds gepasseerd, dan moet dat gewoon gesignaleerd worden en moet er aan ons een notitie gestuurd worden, waarin staat dat er een fout is gemaakt met de vraag hoe dat rechtgezet kan worden.

Sommige mensen hebben 'Yes, Minister' gekeken, dus die haalden dat wel uit die bijlage en die zeiden dat dat niet kon omdat het in strijd was met de uitspraken die Provinciale Staten in 2012 hadden gedaan. En dus hebben SGP en ChristenUnie en de PvdA een amendement ingediend, dat breed gesteund werd, om het toch uit de wijziging van de VRM te halen. Met dat besluit op 30 mei 2018 was in feite het pleit beslecht. Wij hebben er daarna nog een hele commissievergadering over gedaan, maar dat was eigenlijk niet relevant meer want toen was al helder dat het bestemmingsplan Zwethof in strijd was met de verordening en dus met het provinciaal beleid.

De vijfde fout, en dat is misschien wel de meest laakbare, is het besluit dat Zoeterwoude vervolgens nam op voorstel van het college om toch een bestemmingsplan Zwethof vast te stellen, wat in strijd is met het provinciaal beleid. Men wist dat, maar men heeft dat besluit toch onrechtmatig genomen. Daar zijn twee redenen bij gegeven:

Provinciale Staten hebben niet eens kennisgenomen van het plan. Dat is logisch want dat kon niet omdat de gemeente had verzuimd dat het plan groter was dan 3 ha, waardoor het nooit aan ons was voorgelegd en het in een technische wijziging tussen de stukken is geschoven. Maar men zei ook nog iets anders, namelijk dat zij het bestemmingsplan toch hadden vastgesteld omdat de provincie geen zienswijze had ingediend. Dit doet een beetje denken aan die man die voor de rechter staat. De rechter zegt: "U hebt gestolen. Waarom hebt u dat gedaan?" En dan zegt die man: "Ja, ik moest wel want de pakkans was zo klein." Dit dossier lijkt daar een beetje op. En waar een kleine kruimeldief daarmee nog wegkomt bij de rechter, kan een edelachtbare rechter natuurlijk niet zeggen: "Ik weet wel dat het in strijd is met een algemeen verbindend voorschrift van een hoger bestuur, maar ja, ze hebben de mogelijkheid om in beroep te gaan, laten passeren, dus ik neem het lekker toch." Wij hebben natuurlijk afgewogen of wij echt vernietiging bij de Kroon zouden moeten vragen. Dat staat ook in de notitie. Wij hebben uiteindelijk geconcludeerd dat dat te zwaar is, maar het is bestuurlijk bepaald onbehoorlijk en ik doe een beroep op de voorzitter van deze Staten om in een goed gesprek met het college van Zoeterwoude nog eens duidelijk te maken dat wij zo niet met elkaar om moeten gaan. Het is niet netjes. En ik voeg er nog aan toe dat, mocht deze kwestie ooit nog rond een schadevergoeding bij de civiele rechter komen, ik graag zou willen, en hierbij een beroep doe, dat er dan ook een schadeclaim vanuit de provincie wordt opgelegd of ingevoegd in het dossier want het kost allemaal tijd en energie, juridisch advies enzovoorts.

En toen dachten wij dat wij alle mogelijke fouten en blunders gehad hadden en toen kwam de mea-culpabrief van de gedeputeerde. Dat was geen excuus aan ons omdat het allemaal zo mis was gegaan, maar dat leek een soort excuus aan de gemeente omdat de Staten niet het gewenste besluit hadden genomen. Ik kan er heel veel over zeggen. Maar laat ik het beperken. Ik heb tegen een journalist geroepen dat dit echt een brief was in de categorie 'eens maar nooit weer'. Laat ik hier dan ook maar een tegeltjeswijsheid weggeven: "Een bestuurder die zijn eigen nest bevuilt, belandt uiteindelijk onvermijdelijk zelf in de shit."

Er is nog een ding waarover wij ons zorgen maken en wat wij ook als een fout zien. Zowel in de brief van de gedeputeerde als in de brief van afgelopen vrijdag wordt telkens gezegd dat het wel voldoet aan het provinciaal beleid, behalve de plaatsing op de 3 ha-kaart. Maar dat Provinciale Staten sinds 2012 niet hebben ingestemd met die locatie is omdat de Staten vanaf 2012 hebben gezegd het cultuurhistorisch niet verantwoord te vinden om dat buurtschap vast te bouwen aan Zoeterwoude-Dorp en de zichtlijnen te willen beschermen. Kortom, er waren allerlei overwegingen van ruimtelijke aard, waaruit je mag afleiden dat Provinciale Staten vanaf die datum hebben gezegd dat zij het vorige plan, maar ook dit plan niet vinden getuigen van goede ruimtelijke kwaliteit, in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

Hillebrand, Hosseini, Voorzitter en Van Viegen

Als wij dat oordeel hebben, dan vinden wij dat Gedeputeerde Staten zeer terughoudend moeten zijn met een zelfstandig oordeel, als het onze bevoegdheid is. Wij verwachten dat Gedeputeerde Staten dan ons standpunt uitdragen. Dat gezegd hebbende, kunnen wij zeggen dat er heel veel is misgegaan, maar ik heb eerder in verband met het Warmtebedrijf gezegd dat er nu eenmaal fouten worden gemaakt en dat je het kunt opbouwen, zolang je er maar van leert. Daarom zeggen wij:

- 1 De provincie moet alles doen om ervoor te zorgen dat dit besluit, dat in strijd is met het provinciaal beleid, van tafel gaat. De brief van vrijdag stemde ons niet blij, maar de brief van gisteren wel. En daarom ons voorstel om een reactieve aanwijzing te doen, gevolgd door een voorbereidingsbesluit in combinatie met of een proactieve aanwijzing of een inpassingsplan, is ook volgens ons de te volgen procedure om dit plan tegen te houden.
- 2 Wij moeten echt met elkaar bespreken hoe wij er in het nieuwe ruimtelijk beleid dat meer flexibiliteit geeft, voor zorgen dat dit niet opnieuw gebeurt. In de brief van vrijdag staat nog: "Wij zullen u daarbij betrekken." Wij draaien het om want het is aan ons om aan te geven welke regels of afspraken wij daarvoor willen hebben. Vandaar het verzoek of u ons een voorstel wilt doen, zodat wij over een aantal zaken uitspraken kunnen doen en kunnen zeggen hoe wij het graag zouden zien. Dat heeft dan betrekking op zaken als:
 - a Hoe toets je de plannen van decentrale overheden?
 - b Hoe zorg je ervoor dat historisch besef ontwikkeld wordt, waardoor uitspraken van de Staten ook in de toekomst gelding hebben?
 - c Hoe ga je om met gemeenten die het vertrouwen beschamen? Komen die onder een verzwaaard toezichtsregime of wat dan ook?

Dat zijn onze wensen. En daar laat ik het voor dit moment bij. Dank u wel.

Mevrouw **HOSSEINI (VVD)**: Mijn fractie heeft tijdens de behandeling in de commissie met het voorstel van Gedeputeerde Staten ingestemd. Echter, een meerderheid van de Staten kon zich niet vinden in het voorstel. Dat lag vooral aan de lange historie die aan dit dossier voorafging, maar ook aan de minder handige manier waarop de gedeputeerde het voorstel heeft ingebracht. Ik denk dat als het goed was aangeboden en niet als wijziging van de VRM, maar als een volwaardig discussiepunt aan de orde was gesteld in de commissie, een meerderheid voor het voorstel van Gedeputeerde Staten was geweest. Het is immers een plan waarbij de zichtlijnen en het landschap zo veel mogelijke worden gehandhaafd en en passant ook een stuk sociale woningbouw wordt gerealiseerd. Maar het is anders gelopen. Daarbij heeft de brief van de gedeputeerde aan de gemeente Zoeterwoude van 6 september 2018 de hakken verder in het zand gedreven. Wij betreuren deze gang van zaken. Inmiddels heeft het college in zijn brief van afgelopen maandag afstand genomen van de eerdere brief aan de gemeente en is een deel van de kou uit de lucht.

Gezien deze situatie is mijn fractie van mening dat het democratische besluit van de Staten moet worden gevolgd en dat u zich dus bij die uitslag neerlegt. Wij zijn van mening dat maximaal moet worden ingezet om via de juridische weg de

wens van de gemeente te blokkeren. Wij verzoeken de gedeputeerde om hierover een toezegging te doen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: U had het al begrepen. Dit was de maidenspeech van mevrouw Hosseini. Dank u wel en gefeliciteerd. Mevrouw Van Viegen voor de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **VAN VIEGEN (Partij voor de Dieren)**: Provinciale Staten hebben niet ingestemd met de plannen voor de Zwethof vanwege de niet-wenselijkheid ingevolge de ruimtelijke ordening. Het past niet binnen het provinciaal beleid, zoals de ligging in het Groene Hart, het is een weidevogelgebied en er zijn unieke en open zichtlijnen die bewaard moeten blijven. Oorspronkelijk hebben Provinciale Staten alleen ingestemd met Swetterhage met een groenblauwe inpassing. De Partij voor de Dieren is in tegenstelling tot de gedeputeerde van mening dat het plan niet in overeenstemming is met het ruimtelijk beleid. Provinciale Staten worden nu geconfronteerd met een lastige juridische situatie en de Partij voor de Dieren wil evenals andere fracties, juridische bijstand via de griffie om de mogelijkheden voor Provinciale Staten nader te laten onderzoeken. Wat mij het meeste stoort, is dat Provinciale Staten door Gedeputeerde Staten buitenspel worden gezet, terwijl Provinciale Staten wel degelijk zeggenschap hebben. De heer Hillebrand gaf dat ook al aan. Hoe kan het gebeuren dat Gedeputeerde Staten dit als technische wijziging hebben willen doorvoeren? Wij vinden dit een miskenning van de democratische rechten en positie van Provinciale Staten. Ik krijg het gevoel dat de besluitvorming van Provinciale Staten volledig genegeerd is en Gedeputeerde Staten een deal gesloten hebben met de gemeente Zoeterwoude in de veronderstelling dat het er met een technische wijziging wel door zou komen. Dank aan de PvdA voor het amendement waardoor Provinciale Staten zich hierover kunnen uitspreken. Gedeputeerde Staten geven in hun brief van 6 september aan de gemeenteraad van Zoeterwoude het volgende aan: "Gedeputeerde Staten zijn van mening dat het plan voor de locatie Zwethof zorgt voor een verbeterde ruimtelijke kwaliteit van de dorpsrand aan de kant van Zoeterwoude-Dorp. Deze verandert van een front met een matige kwaliteit in een zachte overgang naar de groene buffer met een hoge kwaliteit." En woningbouw in het Groene Hart vinden Gedeputeerde Staten positief omdat het voldoet aan een behoefte. Wij vragen ons af hoe Gedeputeerde Staten dit kunnen zeggen, terwijl de open groene ruimte in het Groene Hart, de zichtlijnen en de natuur worden aangetast. Met een dergelijke visie kun je het hele Groene Hart volbouwen. Dit kunnen en mogen wij niet laten gebeuren. De Partij voor de Dieren is van mening dat dit absoluut anders moet; niet bouwen in de groene ruimte, maar via herstructurering en via bestaand stad- en dorpsgebied. Eventueel is herstructurering van de agrarische bebouwing een optie, maar niet bouwen in de groene, open ruimte, en zeker niet in het Groene Hart. Dat moeten wij juist koesteren en wij moeten daar zuinig op zijn. Daarover is een meerderheid van Provinciale Staten duidelijk geweest.

22038

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

Van Viegen, Van Aelst, Van Hunnik en Kip

Wij hebben nog een aantal vragen aan de gedeputeerde:

- Is de berichtgeving in de media juist dat Gedeputeerde Staten de gemeente Zoeterwoude steunen bij de plannen voor de Zwethof? Is die berichtgeving juist geweest en kunt u daarop een toelichting geven?
- Hebben Gedeputeerde Staten afspraken gemaakt met de gemeente Zoeterwoude over de Zwethof en zo ja, wat zijn deze afspraken? Wij willen graag een eerlijk en volledig antwoord. Misschien hebt u kortgeleden de gemeente of het college gesproken. Wij willen graag dat u ons informeert over wat er verder besproken is.

Dat was het. Dank u wel. Vanzelfsprekend steunen wij de twee moties van de PvdA en de SGP en ChristenUnie.

Mevrouw **VAN AELST (SP)**: Ik denk dat wij het allemaal met elkaar eens zijn dat dit proces niet de schoonheidsprijs verdient. Ik zal niet de historische uiteenzetting van de heer Hillebrand herhalen, hoewel ik mij daartoe als historica wel een beetje verleid voel. Wat ons betreft staan er nu twee dingen centraal. Ten eerste de vraag hoe wij voorkomen dat dit nog een keer gebeurt in de toekomst. Dus wat moeten wij in ons systeem inbouwen om ervoor te zorgen dat dit niet nog een keer gebeurt? En anderzijds hebben de Staten een uitspraak gedaan. Hoe gaan wij ervoor zorgen dat deze uitspraak daadwerkelijk wordt uitgevoerd? Dus hoe zorgen wij ervoor dat dit plan niet ten uitvoer wordt gebracht?

Voorkomen in de toekomst. Het punt dat wij het gemakkelijkst kunnen veranderen, is het webformulier. De brief van de gedeputeerde was vrij duidelijk; het webformulier was blijkbaar niet helder. De gemeente wist kennelijk niet wat zij moest invullen om wel of niet aan die 3 ha te komen. Dat lijkt mij iets wat veranderd kan worden. Dat lijkt mij de eerste stap.

Het tweede punt, en daarover is ook de heer Van Dieren in de commissie heel boos geweest, is de vraag hoe wij ervoor zorgen dat historische informatie over de besluiten die Provinciale Staten eerder hebben genomen ook in de voorstellen terugkomt. Hoe zorgen wij er met elkaar voor dat wij weten wat Provinciale Staten bijvoorbeeld vier, acht of twaalf jaar geleden over een onderwerp hebben gezegd en besloten? Wij kunnen natuurlijk een ander besluit nemen, maar wij kunnen een betere afweging maken als wij weten wat er eerder gebeurd is. Mijn vraag aan de gedeputeerde is dan ook hoe wij ervoor kunnen zorgen dat Provinciale Staten voortaan in het Statenstuk te zien krijgen wat onze voorgangers hierover gezegd hebben. Hieraan gelieerd is de volgende vraag. Er zijn veel andere preciaire onderwerpen in de provincie. Er zijn onderwerpen waarover wij al tien keer boos zijn geworden of waarover wij al veertig jaar praten. Hoe zorgen wij ervoor dat die onderwerpen bij Gedeputeerde Staten of bij het ambtenarenapparaat een rode vlag doen opstaan, zodat duidelijk is dat Provinciale Staten daarover tijdig geïnformeerd moeten worden, zelfs al is het een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten? Hoe voorkomen wij dat Provinciale Staten achteraf pas ontdekken dat zij over een onderwerp al eerder een mening hebben geuit?

Mevrouw **VAN HUNNIK (GROENLINKS)**: Ik werd wakker geschud door de historica in mevrouw Van Aelst toen zij zei dat er meer informatie moet komen in de stukken die wij krijgen over

wat er in het verleden is besloten. Wat GroenLinks betreft is het ook een taak van Gedeputeerde Staten om te waarborgen dat wat besloten is door Provinciale Staten, wordt uitgevoerd. Begrijp ik nu goed dat mevrouw Van Aelst vindt dat dat een taak van Provinciale Staten is?

Mevrouw **VAN AELST (SP)**: Nee, ik heb het duidelijk niet goed uitgelegd. Provinciale Staten nemen regelmatig besluiten die strijdig zijn met eerder genomen besluiten. Wij bedenken ons en er ontstaan andere meerderheden; dat gebeurt. Maar wij moeten wel weten dat wij dat doen. Dus de SP vindt het een taak van Gedeputeerde Staten om aan Provinciale Staten te laten zien wat zij eerder hebben gevonden, wat zij eerder hebben besloten en misschien zelfs wel waarom dat gebeurd is. Daarmee geven zij ons de historische kennis. Nu ontbreekt dat. Er zijn misschien drie Statenleden in deze zaal die wel het archief induiken als wij een besluit gaan nemen over een onderwerp dat misschien eerder aan de orde is geweest. Met twee derdedeel nieuwe Statenleden is de historische kennis zeer beperkt.

Ik was gebleven bij mijn opmerking dat preciaire onderwerpen net even iets beter in beeld moeten zijn. Ik hoor graag van de gedeputeerde wat en hoe Gedeputeerde Staten ervoor gaan zorgen dat er iets eerder een rode vlag omhooggaat als een onderwerp aan de orde komt waarover wij al eerder ruzie met elkaar hebben gehad.

Wat ons betreft zijn dat de belangrijkste punten. Wij zijn blij met de laatste brief van Gedeputeerde Staten, waarin duidelijk werd dat wij er alles aan gaan doen om ervoor te zorgen dat de uitspraak van onze Staten geëerbiedigd wordt.

Mevrouw **KIP (CDA)**: In mei van dit jaar stonden wij hier ook en ook toen stond de Zwethof op de agenda. Toen hebben wij besloten om de Zwethof (op de 3 ha-kaart) er op procedurele gronden uit te halen om er nog eens over te kunnen spreken. Dat hebben wij in juni 2018 gedaan in de commissievergadering en vervolgens in september 2018 opnieuw. Mijn fractie heeft in de septembervergadering aangegeven dat wij inhoudelijk voor het plan voor de Zwethof zijn. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat wij aanvankelijk bij eerdere besluitvorming tegen het plan waren. De tweede keer waren wij echter voor. En ook nu kunnen wij instemmen met het plan dat er was. Wij vinden dat er sprake is van een gewijzigd plan en gewijzigde regelgeving en dat het tegemoetkomt aan een behoefte in de Leidse regio. En, in tegenstelling tot vorige plannen, waren er ook geen bezwaren tegen het plan op zich. Dat doet niets af aan het feit dat wij hebben moeten constateren dat uiteindelijk een meerderheid in de Statencommissie anders heeft beslist en dat Zoeterwoude vervolgens heeft besloten om het bestemmingsplan toch aan te nemen. De CDA-fractie kan zich niet vinden in de kwalificatie van Zoeterwoude, zoals die door de heer Hillebrand namens de PvdA is gedaan. Wij vinden dat daarmee de houding van Zoeterwoude geen recht wordt gedaan en ik wil graag uitleggen waarom.

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

Kip, Hillebrand en J.J. Rijken

Ten eerste is Zoeterwoude in een vroeg stadium naar de provincie gekomen om te zeggen dat zij verder wilde met dit plan en de provincie te vragen mee te denken. Vervolgens hebben Gedeputeerde Staten de gemeente gevraagd een aantal aanpassingen te doen. Dat heeft de gemeente gedaan. Toen de gemeente erachter kwam dat er problemen waren in de Staten, heeft de gemeente besloten de besluitvorming van de Staten af te wachten. Ik vind dat de gemeente zich in die zin wel netjes gedragen heeft. Ik vind daarom dat de kwalificatie van de heer Hillebrand Zoeterwoude geen recht doet.

De heer **HILLEBRAND (PvdA)**: Kwalificatie? Ik heb gewoon een paar feiten gegeven.

Mevrouw **KIP (CDA)**: Ik wil verduidelijken wat ik bedoel met uw kwalificatie. U noemde Zoeterwoude een soort kruimeldief. Daaraan refereer ik.

De heer **HILLEBRAND (PvdA)**: Ik heb aangegeven dat veel van de ellende is begonnen omdat Zoeterwoude zelf heeft gezegd dat de locatie kleiner was dan 3 ha, ook op het moment dat die al 4 ha was. En vervolgens heeft Zoeterwoude het bestemmingsplan toch vastgesteld, terwijl zij wist dat het niet in het provinciaal beleid paste, omdat er geen zienswijze meer ingediend kon worden. Ik heb gezegd dat het een bestuurder niet past om een besluit te nemen dat onwettig is, alleen omdat er geen beroep meer openstaat. Laat ik een ander voorbeeld geven. Toen de strandhuisjes bij Kijkduin in discussie waren heeft de PvdA gezegd dat zij tegen die strandhuisjes was, maar dat het staatsrechtelijk niet meer zuiver zou zijn om die weg te halen omdat de overheid betrouwbaar moet zijn. Als u een andere kwalificatie wilt, dan zou ik willen zeggen dat Zoeterwoude zich een onbetrouwbare overheid heeft getoond. Bent u het daarmee eens?

Mevrouw **KIP (CDA)**: Volgens mij is over het punt dat zij in eerste instantie heeft aangegeven dat het plan niet groter was dan 3 ha, aangegeven dat vanuit provinciale zijde ook niet altijd evenveel duidelijkheid is gegeven over wanneer iets wel of niet meegerekend moet worden. Ik weet dus niet of wij Zoeterwoude die onduidelijkheid kunnen verwijten. Ik denk dat het ingewikkeld is omdat de berekening onduidelijk was.

De heer **HILLEBRAND (PvdA)**: Vindt mevrouw Kip nu dat de provincie de gemeenten moet leren hoe zij een locatie moeten opmeten of vindt zij dat wij mogen verwachten dat elke gemeente ambtenaren in dienst heeft die weten dat je niet alleen een kaal bouwoppervlak telt, maar ook de infrastructuur, het groen en het water meetelt voor een te ontwikkelen locatie? Zo is het altijd geweest en zo zal het altijd blijven. Als een gemeente dat niet kan, dan moeten wij nog een kijken naar de bestuurskracht van die gemeente. Bent u het daarmee eens?

Mevrouw **KIP (CDA)**: Nee, dat ben ik niet met u eens. Als Gedeputeerde Staten zouden hebben gezegd dat zij ook niet snapten waarom Zoeterwoude niet heeft aangegeven dat de locatie groter was dan 3 ha, dan zou ik misschien in uw lijn meegaan. Maar Gedeputeerde Staten hebben aangegeven dat zij wel begrijpen waarom Zoeterwoude op dat punt een ander standpunt heeft ingenomen. Vervolgens hebben Gedeputeerde

Staten gezegd dat het anders was. Ik denk niet dat wij het Zoeterwoude in dit geval kwalijk kunnen nemen.

De heer **HILLEBRAND (PvdA)**: Ik geef het op, voorzitter. Ik constateer dat mevrouw Kip vindt dat je standpunten mag hebben over de grootte van een locatie, terwijl de fractie van de PvdA denkt dat de grootte van een locatie vastligt en dat je die correct hoort te meten.

Mevrouw **KIP (CDA)**: Die constatering laat ik aan u. Ik geef alleen aan dat er volgens mij sprake was van een verschil in interpretatie over wat wel en niet meegeteld moet worden en dat Zoeterwoude een andere interpretatie had dan Gedeputeerde Staten achteraf wensten. Dat doet niets af aan het feit dat vervolgens een meerderheid in deze Staten uiteindelijk tegen het plan was. En dan is het ook logisch dat Gedeputeerde Staten vervolgens uitvoering geven aan wat een meerderheid van de Staten wil.

Dat leidt volgens mij tot twee dingen:

- 1 De heer Van Dieren heeft terecht aangegeven dat de vraag is hoe wij verdergaan in dit traject. Ik constateer dat de gedeputeerde op vrijdag een brief heeft gezonden met een aantal juridische mogelijkheden en daarbij een voorkeur heeft uitgesproken. Wij hebben vervolgens dinsdag een brief ontvangen, waarin staat dat er wellicht ook nog een andere mogelijkheid is, maar daarin stond geen expliciete voorkeur. Ik ben benieuwd wat de voorkeur van de gedeputeerde heeft.
- 2 Mevrouw Van Aelst heeft ook al gezegd dat het goed zou zijn dat historische kennis in de organisatie aanwezig is en dat die ook met Provinciale Staten wordt gedeeld.

Ik constateer dat Gedeputeerde Staten in hun brief hebben aangegeven dat zij een evaluatie gaan uitvoeren. Ik heb daarover twee vragen aan de gedeputeerde:

- 1 Welke punten gaat de gedeputeerde in de evaluatie meenemen en is zij voornemens om met een voorstel naar de Staten te komen?
- 2 Wanneer kunnen wij de uitkomst van de evaluatie tegemoetzien?

Tot zover, voorzitter.

De heer **J.J. RIJKEN (PVV)**: Het gaat allang niet meer over het plan zelf. Het gaat nu over de procedure. Hoe zijn Provinciale Staten geïnformeerd door de gedeputeerde? Hoe zijn wij aan de hand meegenomen? Ik kan net als de andere collega's wel concluderen dat dit niet de juiste manier was; de manier waarop deze plannen opnieuw de VRM zijn ingeschoven en hoe deze 'per ongeluk' ontdekt zijn door een paar oplettende collega's en de brieven die na de besluitvorming door het college aan de gemeente zijn gestuurd. Ik vind dat het college de bevoegdheden van Provinciale Staten ernstig heeft aangetast. Ik voel mij als Statenlid en partijlid niet serieus genomen door het college.

22040

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

J.J. Rijken, Verkoelen en Van Hunnik

Het enige wat ik het college wil meegeven, is: doe dit alsjeblieft nooit meer, ga zorgvuldig om met onze besluitvorming, ook al is dat tegen het zere been en tegen uw eigen voorkeur in. Wij hebben een duidelijk signaal afgegeven en ik hoop dat u dat begrepen hebt.

Mevrouw **VERKOELLEN (GROEP VERKOELLEN)**: Het plan Zwethof kent al een behoorlijk lange voorgeschiedenis. Zelfs ik zit te kort in Provinciale Staten om het hele proces te kunnen benoemen. Ik kreeg slechts de besluitvorming over de Zwethof in mijn tweede jaar als Statenlid voorgelegd. Het standpunt van Provinciale Staten is altijd duidelijk geweest. Cultuurhistorisch is het onwenselijk dat de Zwethof ontwikkeld wordt. De kerkpaden, de schuilkerk, het zijn allemaal elementen van grote cultuurhistorische waarde. De zichtlijnen van oost naar west, van Zoeterwoude-Dorp naar Zuidbuurt, zijn zeldzaam en dienen behouden te blijven. De conclusie voor de afwijzing van de ontwikkeling van de Zwethof was zeer duidelijk; het ging om het niet toestaan van bebouwing in dit toch al sterk verstedelijkte gebied en de oost-westzichtlijn diende te worden gehandhaafd. Sinds deze besluitvorming is wet- en regelgeving niet veranderd. Wel is de wet- en regelgeving in een ander jasje, namelijk die van de Visie Ruimte en Mobiliteit, gehesen. Desalniettemin is door Zoeterwoude sinds medio 2016 toch weer een nieuw ontwerp voor de locatie Zwethof, in samenspraak met de gedeputeerde, ontwikkeld. Ondanks het feit dat de gemeente Zoeterwoude en de gedeputeerde de leden van de Staten wilden doen geloven dat deze ontwikkeling nu wel binnen de kaders van het provinciaal beleid past, is dat nog steeds niet het geval. Qua ruimtelijke inpassing zal het wederom op dezelfde locatie de zichtlijnen aantasten. Het jammerlijke aan deze situatie is dat Provinciale Staten nooit gevraagd zijn om hun mening hierover te ventileren. Het feit dat het gaat om een project dat groter is dan 3 ha, was blijkbaar onvoldoende waarborg om Provinciale Staten erbij te betrekken. Door de alertheid van enkele Statenleden is aan het licht gekomen dat hier een ontwikkeling dreigde plaats te vinden die in het kader van de VRM aan Provinciale Staten voorgelegd had dienen te worden. Terwijl Gedeputeerde Staten al lang nauw betrokken waren bij het ontwikkelen van het plan, is door het college van Gedeputeerde Staten niet bedacht dat Provinciale Staten erbij betrokken hadden moeten worden. In mei 2018 is daarom het proces bevroren middels een door de Staten aangenomen amendement. Op woensdag 5 september 2018 is in de commissie Ruimte en Leefomgeving duidelijk geworden dat het college van Gedeputeerde Staten geen meerderheid van Provinciale Staten achter de ontwikkeling van de Zwethof kregen. De voorzitter van de commissie Ruimte en Leefomgeving constateerde zeer terecht dat een meerderheid van Provinciale Staten er niet mee instemt dat de ontwikkeling van de Zwethof in de volgende herziening van de VRM wordt ingebracht. Vervolgens stuurde gedeputeerde Bom-Lemstra op 6 september 2018 een brief naar de raad van Zoeterwoude, waarin zij stelt dat deze ontwikkeling wel degelijk past in het ruimtelijk beleid van de provincie, ook al zijn Provinciale Staten niet akkoord gegaan met de ontwikkeling van de Zwethof. Daarmee gaat een tweetal zaken cruciaal fout.

Ten eerste treedt de gedeputeerde wederom in de bevoegdheid van Provinciale Staten die de dag daarvoor nog geconstateerd

hebben dat de ontwikkeling van de Zwethof niet past binnen het ruimtelijke beleid van de provincie. Ik ben het in dezen volledig eens met mevrouw Kip want daarmee zette de gedeputeerde ook de gemeente op het verkeerde been. En dat is toch een vervelende situatie voor de gemeente. De heer Hillebrand geeft aan hoe de gemeente had moeten reageren, maar ik zou hetzelfde gedaan hebben als Zoeterwoude in dit geval.

Ten tweede zet de reactie van de gedeputeerde de relatie van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten als het gaat om de flexibiliteit van het omgevingsbeleid, behoorlijk op scherp. Voor beide aspecten zal de heer Van Dieren van de SGP en ChristenUnie een motie indienen. De Groep Verkoelen steun beide moties. De gemeente Zoeterwoude handelt met het vaststellen van het bestemmingsplan Zwethof in strijd met artikel 2.1.1 lid 1 sub b van de VRM. De motie verzoekt de gedeputeerde een reactieve aanwijzing te geven, waarmee voorkomen wordt dat de bestemming Zwethof juridische werking krijgt. En dat is inhoudelijk ook een goede zaak, omdat het nog steeds niet past in het inhoudelijke provinciale beleid.

De tweede motie betreft het vertrouwen tussen het college van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten. Gedeputeerde Staten zijn in het dossier Zwethof in de bevoegdheden van Provinciale Staten getreden. Via de motie pogen Provinciale Staten door middel van een aantal voorwaarden de kans te verkleinen dat nieuwe situaties ontstaan, waarin de rechten van Provinciale Staten worden geschonden. Ik hoop dat wij daarmee verder kunnen. Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw **VAN HUNNIK (GROENLINKS)**: De discussie over de Zwethoflocatie hebben wij al gevoerd in de commissie Ruimte en Leefomgeving, dus die gaan wij hier ook niet herhalen. Uiteraard heeft een aantal collega's steekhoudende argumenten aangedragen waarom ook GroenLinks niet kon instemmen met de locatie. Het gaat wat ons betreft vooral over het vertrouwen in Gedeputeerde Staten. De brief die de gedeputeerde heeft gestuurd de dag na de commissievergadering was voor ons tegen het zere been. Wij maken ons daarover grote zorgen en wij zijn dan ook blij met de brief die in voorbereiding op deze vergadering naar Provinciale Staten is gegaan. Maar dat betekent niet dat wij ons geen zorgen maken.

Om met mijn grootste zorg te beginnen; in de brief staat dat Gedeputeerde Staten graag Provinciale Staten betrekken bij de evaluatie. Provinciale Staten zijn het hoogste orgaan van de provincie. Ons betrekken bij de evaluatie lijkt ons dan ook wat mager. Wij zouden graag willen horen hoe dat eruit zou zien volgens de gedeputeerde en welke rol Provinciale Staten krijgen in die evaluatie. Ons alleen erbij betrekken, ons bedanken voor onze input en weer verdergaan met de orde van de dag, dat is voor ons te gemakkelijk. Ook zouden wij graag van de gedeputeerde willen weten wat er geëvalueerd gaat worden want het gaat eigenlijk over twee zaken naast elkaar.

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

Van Hunnik, Bade, Voorzitter en Van Aelst

Aan de ene kant de inhoudelijke situatie rond de Zwethof in Zoeterwoude en aan de andere kant het proces tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.

De brief van de gedeputeerde lijkt bijna te duiden op een soort willekeur waarom Provinciale Staten tegen de Zwethof gestemd hebben. Ik hoop dat de gedeputeerde snapt dat wij een visie hebben en dat wij vanuit die visie locaties wel of niet toevoegen. Ik ga er ook geen vraag over stellen want ik ga ervan uit dat het duidelijk is.

Ik heb nog een punt en dan ga ik het daarbij laten. Dat is namelijk de vraag die meteen bij ons opkwam toen wij lazen dat het ging over de invulling van een E-formulier. Betekent dit dat het risico bestaat dat er nog veel meer van dit soort dossiers zijn, waarvan wij niet op de hoogte zijn? Betekent het dat wij dus zelf de archieven in moeten duiken, moeten gaan toetsen en dat wij toegang zouden moeten vragen tot de E-formulieren om te controleren of het allemaal wel goed gaat? Ik mag toch hopen dat dat niet het geval is maar wij horen wel graag hoe groot het risico is dat er nog andere, vergelijkbare dossiers zijn en of dat wellicht nog geïnventariseerd moet worden. Ook dat horen wij graag van de gedeputeerde.

Wat betreft de moties die zijn ingediend door de SGP en ChristenUnie en de PvdA kan ik zeggen dat GroenLinks die zal steunen. Dank u wel.

Voorzitter de heer Stoop

Mevrouw **BADE (D66)**: Collega Hillebrand heeft net de tijdlijn uiteengezet. Hoewel mijn fractie zich niet per definitie aansluit bij alle inkleuringen, gaan wij ervan uit dat de tijdlijn klopt. Collega Verkoelen heeft de tijdlijn nog een keer overgedaan. Ik ga dat niet doen. Ik denk dat wij met zijn allen kunnen zeggen dat wij van dit proces moeten leren, dat er iets is misgegaan en dat dat niet zo mooi is. Wij gaan ervan uit dat er geen kwade opzet in het spel was. Wij zullen het college daarover straks nog horen. Je kunt in zo'n geval naar elkaar gaan wijzen, en sommige collega's gebruiken daar al allerlei kleuringen bij, of je kunt een constructief gesprek voeren met elkaar over de vraag hoe wij dit in de toekomst kunnen voorkomen. Dat lijkt mijn fractie heel belangrijk en dat willen wij dan ook graag doen. De heer Van Dieren heeft aangekondigd daarvoor een motie in te dienen. Ik ben heel benieuwd wat het college daarvan vindt. Wat ons betreft is het goed om er op die manier mee aan de slag te gaan.

Dan het plan zelf. Het is al een paar keer genoemd; door deze ongelukkige samenloop van omstandigheden en de hele voorgaande geschiedenis is een eerlijke beoordeling van het plan, zoals het nu voorligt anno 2018, eigenlijk onmogelijk geworden. Dat is heel jammer want mijn fractie denkt dat het een goed plan is met de kennis van nu, de manier waarop wij omgaan met gemeenten en de toenemende flexibiliteit in de VRM en straks in de Omgevingswet. Maar helaas is het niet zo gelopen.

Dan nog even over de toekomst. Het college heeft een brief gestuurd met juridische stappen die wij kunnen ondernemen. Een meerderheid in de Staten heeft zich helaas uitgesproken

tegen dit plan. Het is volkomen duidelijk dat daar een vervolproces bij hoort. Wij willen nog wel even opmerken dat dit heel jammer is, gezien de verhoudingen met de gemeente en het effect van juridische stappen, afgewogen tegen alle energie die wij erin moeten stoppen. En daarbij wil ik het laten.

Voorzitter de heer Smit

De **VOORZITTER**: Mevrouw Van Hunnik heeft nog een vraag aan mevrouw Bade.

Mevrouw **VAN HUNNIK (GROENLINKS)**: Begrijp ik nu goed dat D66 eigenlijk geen procedure zou willen starten in de richting van de gemeente Zoeterwoude om de verhouding met de gemeente goed te houden?

Mevrouw **BADE (D66)**: Nee, dat heeft mevrouw Van Hunnik niet helemaal goed begrepen of ik heb het onduidelijk gezegd. Ik wilde hier even de totale context schetsen. Ik neem aan dat wij straks meer zullen horen van de gedeputeerde over de juridische haalbaarheid. Ik heb ook gezegd dat ik volkomen begrijp dat dat nu de weg is, aangezien een meerderheid in de Staten zich heeft uitgesproken. En ik wil daarbij de context schetsen dat zo'n proces heel veel energie kost aan beide kanten en dat het waarschijnlijk weinig effect zal hebben. Dat maak ik tenminste uit de brief op. Ik heb aangegeven dat dat jammer is.

Mevrouw **VAN HUNNIK (GROENLINKS)**: Ik hoor de reactie van mevrouw Bade, maar ik vraag mij wel af of zij de brief van gisteren van de gedeputeerde wel heeft gezien met de jurisprudentie over de provincie Gelderland. Wellicht zou zij haar woorden anders formuleren, als zij die brief gezien had.

Mevrouw **BADE (D66)**: Ik heb die brief wel degelijk gelezen. Die gaat echter slechts over een geval. Ik weet in ieder geval dat het geen zekerheid biedt voor de toekomst. Daarbij wil ik het graag laten want ik denk dat het handiger is om eerst even de informatie van het college daarover af te wachten. Anders zitten wij hier gewoon te speculeren.

Mevrouw **VAN HUNNIK (GROENLINKS)**: Ik vind dit wel een gemakkelijke weg en ik verwacht van een partij als D66 dat zij ook een standpunt inneemt en dat de relatie met een gemeente nooit een argument mag zijn om te besluiten dat wij niet gaan handhaven of niet bij ons eigen besluit blijven.

Mevrouw **BADE (D66)**: Ik distantieer mij van deze uitspraak want ik heb het standpunt van D66 Zuid-Holland toegelicht. Het ontbreken daarvan is dus niet aan de orde.

Mevrouw **VAN AELST (SP)**: Ik vrees dat ik ook aansloeg op het belang dat u hecht aan de relatie met de gemeente. Ik ben dan ook heel benieuwd of u de artikelen hebt gelezen waarin gemeenteraadsleden (en dan zeg ik het vriendelijker dan zij) over de Staten zeiden: "Wij zij blij dat er binnenkort verkiezingen zijn en dat zij dan allemaal weer weggaan."

22042

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

Van Aelst, Bade, Voorzitter, Bom-Lemstra en Van Viegen

Hoe duidt u dat dan, als u zegt dat wij moeten proberen om die relatie goed te houden in onze handelingen?

Mevrouw **BADE (D66)**: Ikzelf en mijn partij proberen uit te zoomen en te kijken naar het geheel van de provincie en alle gemeenten, zonder in te gaan op individuele uitspraken. Ik denk dat mevrouw Van Aelst ook vaak genoeg met dat soort dingen te maken heeft gehad. Wij proberen op een iets hoger niveau te kijken en in dat verband spreek ik uit dat het jammer is dat het zo is gelopen en dat het moeilijk uit te leggen is aan iemand die daar wil wonen of die in de buurt woont en die wel voor het plan is, dat wij nu een traject in moeten gaan dat uiteindelijk niet veel zal opleveren. Ik hoop dat mevrouw Van Aelst mij in dat laatste tegemoet kan komen.

Mevrouw **VAN AELST (SP)**: Nee, ik vrees dat wij die mening niet delen.

De **VOORZITTER**: Dat brengt ons aan het eind van de eerste termijn van uw kant. Ik geef het woord aan gedeputeerde Bom-Lemstra.

Gedeputeerde **BOM-LEMSTRA**: Ik heb heel goed geluisterd naar wat u vandaag, maar ook naar wat u al eerder in de commissie naar voren hebt gebracht over het proces rond Zwethof. Laat ik mijn reactie beginnen met hier uit te spreken dat, mocht daarover bij sommigen van u enige twijfel zijn ontstaan, voor mij als een paal boven water staat dat Provinciale Staten het hoogste orgaan zijn in de provincie, en zeker in deze provincie. Ik betreur het zeer dat ik de indruk heb gewekt dat ik daar anders tegenaan zou kijken of dat dit anders zou liggen. Uiteraard voer ik de keuzes die uw Staten maken uit, en dat zal ook gebeuren met de beslissing ten aanzien van Zwethof. Ik wil dan ook graag ingaan op een paar dingen die net zijn gewisseld en een paar punten die naar voren zijn gebracht over het proces.

Er zijn verschillende momenten in dit proces waar het gewoon fout is gelopen. Ik denk dat de meest uitgebreide opsomming daarvan door de heer Hillebrand is gemaakt. Ik wil op een paar specifiek ingaan.

Te laat naar de Staten gegaan. Ik heb eerder in brieven aangegeven en ik heb het ook in de commissie gezegd dat ik het ten zeerste betreur dat wij dit plan niet tijdig aan Provinciale Staten hebben voorgelegd. Gezien de politiek-bestuurlijke gevoeligheid hadden Gedeputeerde Staten dit plan, zodra wij hierover met de gemeente in gesprek gingen, al naar u toe moeten aan. Ik vind dat ook de geëigende weg. Daarnaast is er in het proces nog veel meer misgegaan. Zoals bleek uit de naar u toegestuurde brieven, kwamen wij er te laat achter dat het plan groter was dan 3 ha. Dat was ook een element waarover wij de besluitvorming aan Provinciale Staten hadden moeten overlaten. Ik betreur dat dat te laat is gebeurd. Dit mag in de toekomst niet meer voorkomen. Velen van u hebben dat gezegd. En daarom gaan Gedeputeerde Staten met hun organisatie een evaluatie starten naar deze casus en een plan maken om dit te voorkomen in de toekomst. Mijn opmerking dat ik u daar graag bij betrek was niet badinerend bedoeld, geenszins, maar juist om het niet te beperken tot een intern proces waar u niets van merkt, maar om het aan de voorkant samen goed op de rit te zetten.

Over de brief die gestuurd is aan de gemeente Zoeterwoude daags na onze besluitvorming en de bespreking in de commissie; ik besef zeer goed dat ik te snel heb gehandeld. Dat is zeker niet handig geweest en het heeft tot veel onduidelijkheid geleid die had kunnen worden voorkomen. Ik had de brief namens Gedeputeerde Staten moeten sturen en in de brief rekening moeten houden met de mening van de meerderheid van de Staten. In de snelheid heb ik dat niet gedaan en dat betreur ik zeer. In antwoord op de vraag van de geachte afgevaardigde van de PVV of het signaal voldoende helder is, absoluut. Voor mij is duidelijk dat dit echt niet meer mag gebeuren. Ik heb al aangegeven dat wij een evaluatie gaan starten en een plan maken om dit in de toekomst te voorkomen.

Mevrouw **VAN VIEGEN (Partij voor de Dieren)**: U zegt dat u die brief niet had moeten schrijven, maar hij is wel naar Zoeterwoude gestuurd. Hebt u daarna nog overleg gehad met Zoeterwoude over hoe u er nu in staat?

Gedeputeerde **BOM-LEMSTRA**: Dat is inderdaad een van de vragen op mijn lijstje, maar ik kan u nu alvast antwoorden dat ik geen overleg meer heb gehad.

Mevrouw **VAN VIEGEN (Partij voor de Dieren)**: Dus de gemeente gaat er nog van uit dat er niets veranderd is ten opzichte van die brief.

Gedeputeerde **BOM-LEMSTRA**: Ik denk dat de gemeente ook kennis heeft genomen van een aantal stukken in de krant en zij ook volgt wat er vandaag aan de orde is in Provinciale Staten, maar dat heeft zij niet van mijn kant gehoord.

Mevrouw **VAN VIEGEN (Partij voor de Dieren)**: Gaat u nog een rectificatie op die brief sturen?

Gedeputeerde **BOM-LEMSTRA**: De overweging om een rectificatie te sturen is niet bij mij opgekomen. Ik denk dat wij naar aanleiding van de gesprekken vandaag en de uitkomst daarvan wel in gesprek zullen gaan met de gemeente Zoeterwoude.

Mevrouw **VAN VIEGEN (Partij voor de Dieren)**: Het is toch raar dat de gemeente maar uit de publiciteit moet halen dat de gedeputeerde niet meer achter haar brief staat en hoe zij er dan wel in staat. Zo communiceer je toch niet met elkaar?

Gedeputeerde **BOM-LEMSTRA**: Ik ben dat met u eens. Ik denk dat wij zeker met de gemeente Zoeterwoude in gesprek gaan, maar de aard van dat gesprek heeft deels te maken met de resultaten van het gesprek van vandaag. Ik ben het verder zeer met u eens dat je niet op die manier met elkaar communiceert.

De vervolgstappen die genomen moeten worden, voordat ik naar juridische stappen ga.

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

Verkoelen en Bom-Lemstra

Mevrouw **VERKOELLEN (GROEP VERKOELLEN)**: Even inhoudelijk. Op de band kun je zien hoe de gemeente Zoeterwoude de dag na 5 september 2018 ook echt het besluit neemt. Daarbij wordt concreet gezegd dat middels uw brief van 6 september 2018 de wethouder constateert dat het daarmee past binnen het provinciale beleid. Daar verzet ik mij wel tegen want het zou toch wel handig zijn dat de gemeente wel even te horen krijgt dat het niet past binnen het provinciale beleid, ongeacht het proces dat wij hier doormaken. De gemeente denkt nog steeds dat de gedeputeerde akkoord is omdat het past binnen het provinciale beleid.

Gedeputeerde **BOM-LEMSTRA**: Ik begrijp dat dat verwarring bij u heeft opgeroepen. In de commissievergadering, waarbij ook de gemeente aanwezig was, maar u helaas niet, hebben wij meer uitgewisseld dan alleen die brief, namelijk hoe het in het proces is gelopen naar aanleiding van de besluitvorming in de Staten. Er zijn meerdere brieven naar de commissie gegaan over het proces en ook mede daaruit heeft het college van Zoeterwoude opgemaakt hoe wij juridisch in deze casus staan en heeft gemeend dat aan zijn gemeenteraad te moeten voorleggen.

Mevrouw **VERKOELLEN (GROEP VERKOELLEN)**: Wat er in de commissie behandeld is, is duidelijk. De meerderheid zei dat het niet paste binnen de lijn die wij willen uitzetten. Ik heb al aangegeven dat ooit eerder is vastgesteld welk inhoudelijk beleid wij ten aanzien van de Zwethof hadden. Ik snap wel dat er allerlei brieven gestuurd zijn, maar naar aanleiding van de laatste brief van 6 september 2018 van u naar de gemeente Zoeterwoude, constateert de wethouder diezelfde avond dat de gedeputeerde duidelijk aangeeft dat het binnen het beleid van de provincie past, terwijl de dag daarvoor duidelijk is vastgesteld dat niet alleen het proces niet goed was, maar dat ook het plan niet binnen het provinciaal beleid paste. Dat is wel heel vervelend want nu blijft dat boven de markt hangen. Het zou handig zijn dat in de afhandeling van het proces duidelijk gemeld wordt door Gedeputeerde Staten aan Zoeterwoude dat het niet past binnen het beleid, zodat er geen onduidelijkheid meer is voor de gemeente.

Gedeputeerde **BOM-LEMSTRA**: Ik ga ervan uit dat er geen onduidelijkheid is bij de gemeente Zoeterwoude, maar als dat wel het geval is, dan zullen wij dat met de gemeente bespreken. De inhoudelijke wisselingen over waar de strijdigheden zouden zitten met het ruimtelijk beleid en de afweging van de gemeente, laat ik voor rekening van de gemeente.

Dan het vervolgproces. Ten eerste zijn wij intern gestart met een onderzoek naar hoe dit fout heeft kunnen lopen. De heer Hillebrand heeft heel veel punten aangegeven. Voor mij is duidelijk dat wij dit expliciet hadden moeten maken op het moment dat de VRM ingesteld werd en eerder beleid ingetrokken werd. Dan hadden wij het toen al helder gehad. Daarop hebben wij geacteerd en dat is niet goed geweest. Een ander moment is toen wij erachter kwamen dat het plan over de 3 ha-grens heen zou gaan. Hij heeft in een bijlage bij de VRM gezeten. Dankzij spuurwerk en kennis over dat plan van een aantal Statenleden is er op de dag van de Statenvergadering iets ontstaan, maar ik had dat eerder vanuit de organisatie moeten horen, zodat ik er met u over had kunnen spreken. Dat soort dingen mag niet

voorkomen in een professionele organisatie. Dat geldt ook voor zaken als de manier waarop gemeten wordt. Gaan wij alleen uit van het aantal woningen en blijft het daarmee binnen 1 ha? Of tel je ook wegen, groen en water mee? Wij hebben geconstateerd dat er kennelijk onduidelijkheid zit in ons eigen programma Ruimte, waardoor interpretatieverschillen ontstaan. Dat kunnen wij gelijk rechtzetten. Wij zijn al bezig met voorstellen daarvoor om dat zo snel mogelijk helder te hebben.

Terecht wordt gevraagd of er nog meer van dit soort voorstellen zijn. Dat was ook mijn vraag daags na de behandeling in uw commissie. Op dit moment wordt onderzocht of er bewust of onbewust nog meer cases tussendoor geglipt zijn die wij liever aan de voorkant met elkaar willen bespreken dan dat wij er te laat of helemaal niet achter komen en het helemaal niet bespreken. Dat is niet de manier waarop ik wil dat wij met elkaar omgaan. Dus ook dat is onderdeel van het onderzoek waarmee wij nu bezig zijn. De opmerkingen die al eerder door de heer Van Dieren zijn gemaakt in de commissie en die vanmiddag door mevrouw Van Aelst werden herhaald over het historisch overzicht en het voorstel dat het goed zou zijn om die voorgeschiedenis in kaart te brengen bij een voorstel dat een voorgeschiedenis kent, vind ik een heel goed voorstel. Ik denk dat wij dat moeten meenemen in de voorstellen die wij u gaan doen naar aanleiding van dit proces. Ik denk dat de griffie daarin wellicht een rol kan spelen. Daarover moeten wij maar eens met elkaar in overleg. Dit zijn zeker elementen die een plekje moeten krijgen in de aanpak. En dat geldt ook voor alle momenten waarop het fout is gegaan, waarop de heer Hillebrand heeft gewezen. En vervolgens moeten wij naar mogelijkheden zoeken om ervoor zorgen dat dit soort dingen in de toekomst voorkomen worden. In de motie wordt inderdaad gesproken over het historisch overzicht, de borging van de actieve informatieplicht en een systeem of een toetsing van (voorontwerp-)bestemmingsplannen op strijdigheid. Dat zijn allemaal elementen die wij volgens mij terug moeten laten komen in de evaluatie waarmee wij zijn begonnen en die uiteindelijk moet leiden tot voorstellen aan u, zodat u daarop kunt reageren en kunt beoordelen of die ons kunnen helpen, mede in het licht van de veranderingen die op ons afkomen, bijvoorbeeld van de Omgevingswet.

Dan het juridische vervolg. Dank voor de opmerkingen die zijn gemaakt over de brieven die zijn gestuurd. Ik kan u zeggen dat in het weekend door onze juridisch medewerker is doorgewerkt om te zoeken in jurisprudentie naar andere wegen die wij kunnen bewandelen. Zij heeft inderdaad één casus gevonden van de provincie Overijssel die goed heeft uitgepakt. Dat is voor ons aanleiding om, net zoals de motie vraagt, twee wegen te gaan bewandelen en verder uit te zoeken. Ten eerste de reactieve aanwijzing op korte termijn om een soort bescherming over het gebied af te roepen. De andere weg zou de proactieve aanwijzing kunnen zijn of het inpassingsplan. Dat zijn beide wegen, waarvoor je aan de slag moet. Wij hebben al juridische bijstand ingeroepen om ons hierbij te gaan helpen. Wij moeten echt wel even heel zorgvuldig kijken wat erin moet komen te staan.

22044

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude

Bom-Lemstra, Voorzitter, Kip, Van Dieren, Hillebrand, Brill, Van Aelst en De Vree

Als je een inpassingsplan gaat maken of een proactieve aanwijzing gaat geven, dan moet je niet alleen weten wat je niet wilt, maar vooral ook wat je wel wilt. Want daarmee wordt het geheel sterker. Daarover zullen wij met elkaar in gesprek moeten. Het is niet mijn bedoeling dat u afwacht; ik wil dat graag samen met u doen. Dat moet op korte termijn gebeuren want wij zijn gebonden aan een termijn van zes weken. Misschien kunnen wij de komende commissievergadering al benutten om te bekijken wat er dan al beschikbaar is. Wij moeten ook even goed bekijken of dat allemaal in de openbaarheid besproken kan worden of dat dan onze eigen strategische positie geschaad zou worden. Dat zou ik graag met u op zo kort mogelijke termijn willen bespreken, zodat wij de goede stappen kunnen zetten. Dat stond ook verwoord in de andere motie. Die neem ik dan ook graag over of volg ik op, wat u het meest geschikt acht.

Dan zijn er nog een paar vragen overgebleven. Ik heb die de vraag van de Partij voor de Dieren of ik al contact heb gehad met de gemeente, al beantwoord. Met alle respect, maar berichten uit de media laat ik aan de media. Ik heb er geen enkele berichtgeving over naar de kranten gedaan. De opmerking van mevrouw Van Aelst over dingen die je nu al kunt doen, zoals de historische kant en duidelijker maken hoe gemeten moet worden, neem ik mee. Dat heb ik net al aangegeven. Het CDA vroeg welke kant wij nu opgaan met de juridische stappen. Ik heb al aangegeven dat het mij goed lijkt om de twee wegen te gaan bewandelen. Ten eerste de reactieve aanwijzing om het gebied te beschermen en ten tweede een voorbereidingsbesluit met hulp van juridische bijstand. De vraag van de PVV heb ik al beantwoord. Het signaal is inderdaad zeer helder binnengekomen en ik zal daar zeker naar acteren. Welke punten ik bij de evaluatie zal betrekken? Ook daarop heb ik al antwoord gegeven. Aan alle punten die de heer Hillebrand heeft opgesomd, maar ook de punten die in de motie zijn verwoord, moet aandacht besteed worden. Daarnaast ook aan de zaken die wij in dit huis al aan het uitzoeken zijn om de vraag te beantwoorden hoe wij er toekomstgericht voor kunnen zorgen dat de positie die Provinciale Staten zeer duidelijk in dit gremium hebben, ook gerespecteerd wordt. Ik denk dat ik hiermee alle vragen heb beantwoord, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Ik zie mevrouw Kip aanstalten maken.

Mevrouw **KIP (CDA)**: Ik heb wel antwoord gekregen op de vraag hoe de inhoud van de evaluatie eruit gaat zien, maar volgens mij niet op de vraag op welke termijn en op welke manier u daarmee terugkomt naar de Staten.

Gedeputeerde **BOM-LEMSTRA**: Dat is een goede vraag. In de motie staat uiterlijk in november. Ik denk dat dat inderdaad de uiterlijke datum is, maar liever zo veel eerder als kan, maar dat zal ik met de commissievoorzitter en u bespreken.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik kijk de zaal rond om te zien of er behoefte is aan een tweede termijn. De heer Van Dieren.

De heer **VAN DIEREN (SGP en ChristenUnie)**: Ik bedank de gedeputeerde voor haar oprechte mededelingen met betrekking tot het proces, hoe zij daar tegenaan kijkt en hoe zij er nu in staat. Ik heb geen behoefte aan een tweede termijn. Ik denk dat

wij op basis van deze bijdrage weer moeten gaan werken aan het herstel van het vertrouwen, voor zover dat beschadigd is.

De heer **HILLEBRAND (PvdA)**: Ik wil ook de gedeputeerde zeer bedanken voor haar openhartige en uitgebreide beantwoording. Dat geeft ook bij ons het vertrouwen dat wij enerzijds – en op dat punt wijken wij wat af van mevrouw Bade – het plan en de strijdigheid kunnen opheffen en anderzijds ook voor het verdere vervolg. Laten wij er allemaal sterker uitkomen. Dank u wel.

De heer **VAN DIEREN (SGP en ChristenUnie)**: De gedeputeerde heeft gezegd dat zij bereid is om de moties over te nemen. Ik zou u graag in overweging willen geven om dat aan de Staten voor te stellen.

De **VOORZITTER**: U hebt gezegd de moties over te nemen. De vraag is of dat kan met moties. Aan de indieners dan de vraag of u bereid bent om de moties te laten vervallen, gehoord hebbende dat ze worden overgenomen, zodat wij er niet over hoeven te stemmen? Er zijn toezeggingen gedaan. Toch stemmen? Dan gaan wij stemmen.

Mevrouw **KIP (CDA)**: Ik wil graag een schorsing van een paar minuten.

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering voor vier minuten.

Schorsing

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan de heer Van Dieren.

De heer **VAN DIEREN (SGP en ChristenUnie)**: De indieners van deze moties, gezien alle toezeggingen die de gedeputeerde gedaan heeft – het lijkt alsof zij de moties overgenomen heeft –, trekken beide moties in.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Beide indieners trekken de moties terug, gezien de toezeggingen die door de gedeputeerde zijn gedaan. Dat stelt mij voor een dilemma. U snapt mijn dilemma; er staat eten klaar, maar wij hebben nog een motie vreemd aan de orde van de dag en mondelinge vragen te bespreken.

De heer **BRILL (VVD)**: Als u stemt voor even doorgaan, dan zou ik dat graag steunen.

Mevrouw **VAN AELST (SP)**: Ook wij gaan graag door totdat wij klaar zijn en laat dan de knorrende magen maar een aansporing zijn om door te werken.

De heer **DE VREE (PVV)**: De fractie is vreselijk verdeeld, maar wij stemmen uiteindelijk voor eerst eten.

De heer **HILLEBRAND (PvdA)**: De PvdA is het lang niet altijd met de PVV eens, maar in dit geval wel. Wij gaan liever eerst eten.

Bestemmingsplan Zwethof, Zoeterwoude; Motie vreemd aan de orde van de dag

Oosterop-van Leussen, Voorzitter, De Vree, Hillebrand, J.J. Rijken, Weber en Meurs

Mevrouw **OOSTEROP-VAN LEUSSEN (D66)**: Ik sluit mij daarbij aan. Graag schorsen.

De **VOORZITTER**: Wij gaan door totdat wij klaar zijn en daarna gaan wij eten.

De heer **DE VREE (PVV)**: Wat vindt u van een hoofdelijke stemming?

De heer **HILLEBRAND (PvdA)**: Volgens mij wil de meerderheid eerst eten, dus laten wij nog handen opsteken.

De **VOORZITTER**: Wie wil er eerst eten? Dit hilarische moment heb ik wel verdiend na deze dag. Ik breng het ordevoorstel in stemming, dames en heren, of wij eerst gaan eten en daarna de vergadering voortzetten of andersom. Als u voor eerst eten bent, dan steekt u nu uw hand op. Dat is een knorrende meerderheid, dus wij gaan eerst een hapje eten. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering en stel voor om te beginnen met de motie vreemd aan de orde van de dag.

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot de motie vreemd aan de orde van de dag. Ik geef het woord aan de heer J.J. Rijken van de PVV.

De heer **J.J. RIJKEN (PVV)**: In de tijd van het zomerreces heeft de gemeente Rotterdam het wijze besluit genomen om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren door de Rekenkamer Rotterdam naar het Warmtebedrijf. De PVV heeft daar kennis van genomen en is verheugd dat dat nu gebeurt. Uiteraard kan ik hier niet alles zeggen wat ik zou willen zeggen, omdat wat ik zou willen zeggen voor een deel nog onder de geheimhouding valt, maar iedereen in deze zaal weet waarom een onafhankelijk onderzoek zo nodig is. De rol van de gemeente wordt goed onderzocht door de Rekenkamer Rotterdam, maar de rol die de provincie in dat dossier gespeeld heeft, is helaas niet meegenomen in de onderzoeksvraag door de gemeenteraad van Rotterdam. Dat is logisch want zij gaan over hun eigen onderzoeken. Ik denk, en ik spreek nu namens de gehele oppositie, dat het verstandig is dat Provinciale Staten het verzoek doen aan onze eigen Randstedelijke Rekenkamer om een onafhankelijk onderzoek te doen. Ik hoop dan ook dat de collega's van de coalitie hier ook enthousiast over worden, want hoe eerder duidelijk wordt waar en wat er fout is gegaan, des te eerder kunnen wij leren voor de toekomst.

INGEDIEND IS:

Motie 837 van de leden J.J. Rijken, Zwerus, Bakx, Klumpes, Minderhout, Van Viegen, Verkoelen, Struijlaard en Van Dieren over **onderzoek rekenkamer Warmtebedrijf**.

"Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen op 19-09-2018 ter behandeling van bovenvermeld agendapunt;

Constaterende dat:

- de gemeenteraad van Rotterdam een onderzoek door de Rekenkamer van Rotterdam laat uitvoeren naar de situatie bij het Warmtebedrijf.

Overwegende dat:

- het van belang is dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar het Warmtebedrijf, de rol van de provincie en de rol van de gemeente Rotterdam.

Provinciale Staten doet het verzoek aan:

De Randstedelijke Rekenkamer om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren met als onderwerp de bedrijfsvoering bij het Warmtebedrijf en de rol van de provincie bij het Warmtebedrijf."

De **VOORZITTER**: Dank. U hebt de motie ontvangen. Is er vanuit de Staten behoefte om te reageren? Nee. Is er vanuit Gedeputeerde Staten behoefte om te reageren? De heer Weber.

Gedeputeerde **WEBER**: Het verzoek is van uzelf aan uw instituut, de Randstedelijke Rekenkamer, dus ons past als college enige bescheidenheid. Dat hebben wij ook al aangegeven in antwoord op schriftelijke vragen. Maar het college kan zich prima voorstellen dat u belangstellend bent om op enig moment een goed, onafhankelijk onderzoek te hebben naar wat er precies gebeurd is. Ik denk dat het voor de provincie alleen maar een verrijking kan zijn om te leren van de lessen die daarbij ongetwijfeld getrokken kunnen worden. Het is denk ik wel goed om – en dat wil ik u namens het college meegeven – het handig te timen, zodat het onderzoek zelf een rol gaat spelen in het nu nog lopende proces rond de discussie die wij op dit dossier te voeren hebben, niet alleen met u, maar ook zeker met de buitenwereld. Daarom willen wij u meegeven dat het wellicht handig is om dat te doen na afloop van dit dossier. Dan heb je ook een afgerond dossier dat je daarna eens onder de loep kan nemen.

De **VOORZITTER**: Hebt u nog behoefte om daarop te reageren?

De heer **J.J. RIJKEN (PVV)**: Ik ondersteun het verhaal van de gedeputeerde. Natuurlijk begrijp ik dat het verstandig is om het onderzoek te laten plaatsvinden op een moment dat er zo veel mogelijk stukken openbaar zijn, zodat alles in de openbaarheid kan. Maar ik weet ook een beetje hoe het proces verloopt. Als Provinciale Staten nu zeggen dat wij dit belangrijk vinden, dan wordt het doorgegeven en dan zal de Rekenkamer er volgend jaar naar gaan kijken. Voordat de Rekenkamer iets gaat doen, is het waarschijnlijk maart of april 2019. Ik hoop dat wij dan alles volledig in de openbaarheid kunnen doen.

De **VOORZITTER**: Dank. Het is ook de Rekenkamer zelf die haar agenda bepaalt. Dat gehoord hebbende, wensen mensen een stemverklaring af te leggen?

Mevrouw **MEURS (D66)**: Wij kunnen dit van harte steunen. Het lijkt ons goed om dan bijvoorbeeld in de commissie Bestuur en Middelen met elkaar en de Rekenkamer een goede opdrachtformulering vast te stellen.

22046

Motie vreemd aan de orde van de dag; Mondelinge vragenuur

Brill, Hoogendam, Van der Bent, Voorzitter, Klumpes en Weber

De heer **BRILL (VVD)**: Het voorstel lijkt mij wat dubbelop want wij hebben al een onderzoek lopen. Ik zie dat de gedeputeerde er geen bezwaar tegen heeft. Wij gaan mee in de gedachte dat wij de timing en de opdrachtformulering zo goed mogelijk moeten invullen.

De heer **HOOGENDAM (SP)**: Met inachtneming van het zojuist gezegde over de timing, gaan wij ook akkoord met het voorstel.

De heer **VAN DER BENT (CDA)**: Het CDA sluit zich daarbij aan.

De **VOORZITTER**: Dan breng ik de motie vreemd aan de orde van de dag in stemming. Wie is voor deze motie? De motie wordt met algemene stemmen aangenomen.

MOTIE 837 WORDT MET ALGEMENE STEMMEN AANGENOMEN.

MONDELINGE VRAGENUUR

De **VOORZITTER**: Ik geef als eerste het woord aan de heer Klumpes van GroenLinks die vragen wil stellen over het Faunabeheerplan Knobbelzwaan.

De heer **KLUMPES (GROENLINKS)**: Er is in het afgelopen zomerreces veel maatschappelijke commotie ontstaan omtrent het Faunabeheerplan van de knobbelzwaan. Aan de ene kant omdat de provincie geld heeft gegeven om zwanen schoon te maken na de olieramp in de Rotterdamse haven. Wij hebben al die vrijwilligers gezien die ijverig aan het boenen waren. En aan de andere kant worden de vogels afgeschoten, weliswaar in laatste instantie om de schade aan gewassen te beperken. Naast commotie is er ook heel veel verwarring. Er zijn stukken in de krant verschenen waarin staat dat wij in besloten commissievergaderingen zouden hebben toegestemd in het Faunabeheerplan en dat soort zaken. Dat klopt allemaal niet, maar er is dus wel veel maatschappelijke commotie en verwarring. Ik zou graag van het college een toelichting willen hebben op wat er precies aan de hand is.

Even voor de context. Het zijn vooral groepen jonge zwanen, zwanen die nog geen partner hebben, die schade toebrengen aan gewassen. Volgens het Faunabeheerplan zou het mogelijk moeten zijn om in uiterste noodzaak enkele exemplaren af te schieten teneinde zo'n groep te kunnen verjagen. Dat brengt mij bij de eerste vraag. Hoe wordt gecontroleerd dat alleen overlast gevende jonge zwanen worden afgeschoten en niet een zwanepaar?

Uit een rapport van de Universiteit van Wageningen is gebleken dat zwanenparen solitair leven en eigenlijk ook hun jonge, vrijgezelle soortgenoten verdrijven. Dan kom ik bij mijn volgende vraag. Deelt het college de conclusie van GroenLinks dat de aanwezigheid van meer zwanenparen een deel van de oplossing kan zijn tegen de overlast van de jonge zwanen? Nou wil GroenLinks natuurlijk niet voorstellen dat de provincie een relatiebemiddelingsbureau voor zwanen gaat beginnen, maar het tegendeel lijkt te gebeuren. Is het voorstelbaar dat de verjaging met als uiterste consequentie afschot zoveel onrust geeft binnen een groep jonge zwanen dat het de paarvorming belemmert en

dat wij hiermee een kans missen om de schade aan gewassen te beperken zonder afschot? Is het college bereid om dat te laten onderzoeken? Ik kijk hierbij ook de aanwezigen aan want ik denk dat niemand hier vroeger in de kroeg of in de kerk of op welke plaats dan ook, op zoek ging naar een partner en die gevonden had als u verjaagd werd of als u zelfs de loop van een geweer op u gericht had gekregen. Is het college het met GroenLinks eens dat het afschieten van deze beschermde vogels op zijn minst zou moeten worden opgeschort, totdat hierover meer duidelijkheid is? Dank.

Gedeputeerde **WEBER**: De heer Klumpes vraagt terecht hoe het zit met de provincie en het Faunabeheerplan. Wij kunnen in ieder geval verklaren wat de rol van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten is. De hoofdlijn is dat Provinciale Staten bij de Natuurverordening een vrijstelling hebben verleend voor een aantal dieren, gerelateerd aan de potentiële schade die zij konden veroorzaken. Op die lijst met dieren hebben Provinciale Staten ook de knobbelzwaan gezet, overigens alleen ter bestrijding van schade. Dus ook alleen op plekken waar die schade zich kan voordoen. De vrijstelling is daarmee niet vrij, maar gebonden aan een Faunabeheerplan. Het Faunabeheerplan maakt op zichzelf dus niets mogelijk, maar laat zien wat er wel en niet kan. Bij wet is het maken van het Faunabeheerplan toebedeeld aan de Faunabeheereenheid (FBE), dus niet aan de provincie. Gedeputeerde Staten hebben de wettelijke bevoegdheid om dat plan goed te keuren, maar hebben maar een beperkte vrijheid daarvoor omdat de inhoud voorbehouden is aan de FBE. Bij goedkeuring toetsen wij dus aan de wetgeving en aan de door u vastgestelde verordening. Dat is de situatie.

Dan heel concreet uw vraag of er wel alleen overlast gevende zwanen worden afgeschoten. Ik gaf al aan dat alleen daar waar schade veroorzaakt wordt, na gebruik van preventieve middelen sprake kan zijn van verjaging met ondersteunend afschot. Als alleen jonge zwanen schade veroorzaken, dan mag je aannemen dat alleen op die plekken dus ook geschoten wordt. Het tweede dat relevant is om te weten hoe het zit, is dat wij het beleid in Zuid-Holland via het Faunabeheerplan een aantal jaren geleden aangescherpt hebben; schade is alleen aannemelijk daar waar het om grote groepen samenklonterende zwanen gaat. Het moet een groep zijn van ten minste vijftien en dan mag een enkel dier binnen die groep geschoten worden in het kader van verjaging met ondersteunend afschot. Als het broedende paren zijn, dan ligt het niet voor de hand dat je grote groepen bij elkaar hebt van vijftien of meer zwanen. Zwanen leven immers solitair. Ik kan geen garantie geven en het college al helemaal niet want onze rol is beperkt, maar het ligt zeker niet voor de hand, gegeven het gedrag van de dieren en de regels die gesteld zijn omtrent de groepsgrootte en het feit dat het gekoppeld moet zijn aan schadebestrijding.

Dan uw vraag of wij er goed aan zouden doen om een relatiebureau te starten om de zwanenparen te stimuleren.

Mondelinge vragenuur

Weber, Voorzitter, Klumpes, Canton en Van Aelst

Die vraag komt in een ander daglicht te staan omdat in principe verjaging met ondersteunend afschot alleen toegepast mag worden waar schade dreigt. Dat is niet snel het geval als het om broedende paren gaat.

Uw derde vraag of het voorstelbaar is dat de verjaging er juist voor kan zorgen dat er zo veel onrust is dat er geen broedparen tot stand komen. U schetst zelfs het beeld dat er onder een geweerloop geen relaties ontstaan, maar misschien schept het ook wel weer een band, denk ik dan. Ik acht dat eerlijk gezegd heel beperkt. Dat zeg ik opnieuw omdat afschot alleen gebeurt in situaties dat een grote groep zwanen samenklontert en er schade dreigt. De percelen waar dat gebeurt, zijn ook typisch percelen die niet interessant zijn voor broedparen, dus daar zitten ze niet. Het beheren van de populatie is helemaal geen doel van het afschot. Dat moet ook helder zijn. De periode waarin afschot mag plaatsvinden, is beperkt in het jaar. Het mag dus niet het hele jaar door. In die periode ontstaan niet de broedparen, dus daarmee hoop ik aannemelijk te hebben gemaakt dat de kans dat je geen broedparen krijgt omdat je aan afschot doet, beperkt is.

U vraagt om het te laten onderzoeken. Wij hebben al eerder met elkaar besproken dat wij bezig zijn om te kijken of wij in Krimpenerwaard, het kerngebied van de knobbelzwanen, een voorstel kunnen doen voor een pilot waarbij verjaging plaatsvindt zonder afschot. Wij hebben daarbij wel alle partners nodig op basis van vrijwilligheid. Als wij dat doen, dan hebben wij inderdaad interessant onderzoeksmateriaal om te kunnen zien wat dat betekent voor de ontwikkeling van de populatie en de schadeomvang.

Of wij ontheffing kunnen opschorten. Ik heb al gezegd dat het niet gaat om een ontheffing, maar om een vrijstelling die u via de verordening heeft vastgesteld. Dus, nee, die kunnen wij niet opschorten want hij is er gewoonweg niet.

De **VOORZITTER**: Heeft de heer Klumpes nog aanvullende vragen?

De heer **KLUMPES (GROENLINKS)**: Ik bedank de gedeputeerde hartelijk voor zijn uitgebreide beantwoording. Maar toch schuurt er bij mij iets. Dat heeft te maken met het feit dat de FBE een plan maakt, waar Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten al helemaal niets over te zeggen hebben. Ik snap best dat je dat laat doen door een organisatie waar deskundigen zitten en waarin allerlei belangengroepen vertegenwoordigd zijn, zowel jagers als natuurbeschermers, zodat zij tot een afgewogen oordeel kunnen komen. Maar ik vind wel dat er een democratische controle op moet zijn. Want als wij het zo ook bij andere dingen zouden doen, zoals het aanleggen van natuurgebieden, wegen, windmolens of wat dan ook, dan zouden wij dat raar vinden. Daarop zou ik graag nog even een reflectie willen hebben.

De **VOORZITTER**: Zijn er nog andere mensen die hierover een vraag willen stellen, voordat ik de heer Weber het woord geef? De heer Canton.

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Ik heb twee vragen namens onze fractie. Is het juist dat de ontheffing opnieuw is voorgelegd aan de FBE naar aanleiding van de vragen die in een eerder stadium zijn gesteld? En dan gaat het natuurlijk vooral om het aspect van het gebruik van slag-, stoot- en snijwapens. Is dat deel ook opnieuw voorgelegd? Als dat zo is, wat is daar dan uit voortgekomen?

Mevrouw **VAN AELST (SP)**: Een beetje in vervolg op wat de heer Klumpes zojuist vroeg in zijn tweede ronde. Wij hebben hierover onlangs ook schriftelijke vragen gesteld, samen met een aantal andere partijen. Klopt het dat er nu al verjaging met afschot mag plaatsvinden bij schade vanaf 10.000 euro, dat het plafond van 10.000 euro door Provinciale Staten is vastgesteld en dat wij dat als Staten dat ook weer kunnen aanpassen/verhogen, als de Staten achteraf zouden vinden dat het een te laag bedrag is? Daarmee zouden de Staten dus in de lead kunnen zijn en bepalen of er al dan niet kan worden afgeschoten.

Gedeputeerde **WEBER**: Allereerst de vraag over de democratische controle. In essentie ligt die bij uzelf. Het zijn de Staten die bij verordening de vrijstelling regelen; het Faunabeheerplan zegt vervolgens alleen iets over de wijze waarop en de maatregelen. De vrijstelling en de vaststelling van het plan door Gedeputeerde Staten staat open voor bezwaar en beroep, dus ook daarop zit weer een check. Maar uiteindelijk hebben uw Staten zelf grip op wat wel en niet gebeurt via de verordening, uiteraard binnen de ruimte die wetgever (de minister en de Tweede Kamer) hebben gegeven, want daaraan zijn wij gehouden.

De heer Canton vroeg of de ontheffing opnieuw voorgelegd is. Ik denk dat de heer Canton bedoelt het gewijzigde Faunabeheerplan. Nee, de FBE maakt zelf het Faunabeheerplan. De FBE heeft wel geconstateerd, en dat heeft ook de provincie geconstateerd, dat er deze zomer heel veel verwarring is ontstaan over de middelen die wel of niet ingezet konden worden bij de verjaging met ondersteunend afschot. Dat punt is met betrekking tot de steekwapens verhelderd, juist om misverstanden te voorkomen. Dat zijn dus nadrukkelijk enkele hulpmiddelen die ingezet kunnen worden als, na het gebruik van het geweer, het dier niet dood is en het snel uit zijn lijden verlost moet worden. Enkel dan en op geen enkel ander moment. In de media is daarover erg veel verwarring gezaaid.

Met betrekking tot de vraag van mevrouw Van Aelst over het plafond; bij het maken van de verordening is met uw Staten de lijn afgesproken dat dieren die potentieel een schade van meer dan 20.000 euro zouden kunnen veroorzaken als er geen afschot zou plaatsvinden, op de lijst voor vrijstelling komen. Wij hebben onderzoek laten doen door CLM, dat is ook met uw Staten gewisseld, en daarbij is de keuze gemaakt om een hele groep dieren, waaronder de knobbelzwaan, op die lijst te plaatsen omdat de vermoedelijke schade meer dan 20.000 euro zou zijn, als er geen verjaging met ondersteunend afschot zou plaatsvinden. Zo zit het systeem in elkaar. Maar het zijn uiteindelijk uw Staten die over de verordening gaan.

22048

Mondelinge vragen uur

Voorzitter, Koning en Weber

De **VOORZITTER**: Dank. Dat is dan het onderdeel knobbelzwanen. Dat brengt ons bij de vragen van mevrouw Koning van de PvdA over het Buytenland van Rhooon.

Mevrouw **KONING (PvdA)**: Voorzitter, collega's, bedankt voor de tijd, zodat wij nog even mondelinge vragen kunnen stellen over dit dossier, 600 ha nieuwe natuurinclusieve akkerbouw. Wij kregen een set stukken die op de agenda stond van 5 september 2018 van de commissie Duurzame Ontwikkeling met als voorstel om die voor kennisgeving aan te nemen. Een meerderheid gaf echter aan dat bespreking wenselijk was of in ieder geval niet tegengehouden hoefde te worden. Het was echter onduidelijk wanneer wij over de inhoud van de stukken zouden kunnen praten. Vorige week kregen wij via de griffie het bericht dat dat in december 2018 zou kunnen plaatsvinden. Wij weten echter dat de gedeputeerde op 5 september heeft gezegd dat het onderwerp wel door moet. Dat is reden voor ons om vragen te stellen. Als wij er in december over praten, kunnen wij dan nog wel bijsturen op de volgende drie onderwerpen:

- 1 De omvang van de sturing van het streefbeeld. Als er in december 2018 over gesproken wordt in de commissie Duurzame Ontwikkeling, is dan desgewenst nog bij te sturen in het van toepassing verklaren van het streefbeeld voor de totale 600 ha? Wij hebben begrepen dat 100 ha van die 600 ha niet door de gebiedscoöperatie zal worden beheerd en dat die in eigendom van anderen blijft. In de PKB is echter wel vastgelegd dat het 600 ha moet zijn. Hoe kunnen wij, over de wijze waarop de doelen voor die 100 ha bereikt worden, wel sturing houden?
- 2 Als wij er in december 2018 over praten, is het dan nog wel mogelijk om met elkaar afspraken te maken over de manier waarop Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten elkaar informeren, consulteren, betrekken bij de evaluatie van de PKB, bijsturing en hoe wij met informatievragen omgaan? Dus hoe wij onderling afspraken maken over het Buytenland van Rhooon.
- 3 Als wij er in december 2018 over praten, zijn er dan nog voor Provinciale Staten wel mogelijkheden om het budgetrecht uit te oefenen? Er zijn vragen over hoeveel geld er in de toekomst naar dit project gaat. Er is een pot die mede gevuld wordt door de provincie, maar daar zitten ook andere bijdragen in. Hoe wordt die kas gemonitord? Hoe gaan wij volgen of dat geld wel die natuur en recreatie teweeg gaat brengen? Hoe worden uitgaven getoetst? Ofwel, kunt u aangeven of wij nog wel over de budgettaire kaders van Gedeputeerde Staten kunnen spreken in december 2018?

Dat zijn dus drie vragen over het proces want anders moet ik naar de griffie toe om te vragen om het toch maar in oktober 2018 te agenderen, tenminste als dat nog zinvol zou zijn.

De **VOORZITTER**: Ik kijk naar de heer Weber. Hij gaat het vast weer kort houden.

Gedeputeerde **WEBER**: Op de eerste vraag hoop ik u een comfortabel antwoord te kunnen geven. Het streefbeeld gaat over de volledige 600 ha van het Buytenland van Rhooon. De vraag over afspraken rond consultatie en bijsturing wil ik samenvoegen met de derde vraag over het budgetrecht en de monitoring. Volgens het systeem oefent u straks het budgetrecht

uit bij de begroting, waarover wij in november 2018 spreken. Daarbij stelt u de budgettaire kaders vast. In het PZG dat daarbij gepresenteerd wordt, zullen wij ieder jaar een beeld geven van eventuele ontwikkelingen rond het Buytenland van Rhooon. En bij de jaarrekening hebben wij de voortgangsrapportage Groen, waarin wij altijd rapporteren over hoe het gegaan is in dat jaar en daarvan zal het Buytenland van Rhooon een apart onderdeel zijn. Daarin rapporteren wij over de doelen, wat de monitoring heeft opgeleverd, maar ook over de inzet van de middelen. Dat zijn dus ook de momenten, en dat geldt ook voor het kaderbesluit Groen, waarop u zou kunnen bijsturen door middel van nadere voorstellen en waarbij u wensen of bedenkingen kunt meegeven.

Mevrouw **KONING (PvdA)**: Dit lijkt een inhoudelijk debat te worden over de manier waarop wij moeten gaan sturen, maar mijn vraag was echter of wij in december 2018 nog afspraken kunnen maken over de manier waarop er gestuurd wordt.

De **VOORZITTER**: U krijgt zo meteen de gelegenheid om aanvullende vragen te stellen.

Mevrouw **KONING (PvdA)**: Ik probeer alleen aan te geven dat ik geen antwoord op mijn vraag krijg.

De **VOORZITTER**: Dat kunt zo meteen doen.

Gedeputeerde **WEBER**: Ik hoop hiermee geschetst te hebben hoe het systeem in elkaar zit, waarmee wij in het hele groendomein sturen, maar ook in het kader van het Buytenland van Rhooon. Dat gebeurt dus gewoon via die momenten in november bij de begroting. Ik kan mij voorstellen dat u in december 2018 als Staten gaat toetsen of voldaan wordt aan de kaders die u in de zomer van 2016 hebt meegegeven voor het Buytenland van Rhooon.

De **VOORZITTER**: Dat zijn uw antwoorden? Dan geef ik mevrouw Koning nu gelegenheid om aanvullende vragen te stellen.

Mevrouw **KONING (PvdA)**: Voorzitter, u noemt het aanvullende vragen, maar ik moet een deel van mijn vragen herhalen. Ik begrijp uit de beantwoording dat wij in december 2018 kunnen spreken over de manier waarop wij afspraken maken over de monitoring. De gedeputeerde heeft min of meer aangegeven wat het antwoord daarop moet zijn, maar laten wij die inhoud in december 2018 bespreken. Het eerste deel van mijn vraag ging over die 100 ha die niet bij de gebiedscoöperatie zit. Ik heb begrepen dat daarvoor wel het streefbeeld geldt. Ik wil expliciet weten of wij het ook kunnen hebben over de manier waarop wij die gaan bereiken, als wij hierover in december 2018 praten. Ik zou het jammer vinden als u dan zou zeggen dat het mosterd na de maaltijd is, omdat er in oktober 2018 een convenant getekend is.

Mondelinge vragenuur; Hamerstukken; Subsidieplafond subsidieregeling Regionale Netwerken voor Innovatie Zuid-Holland

Koning, Voorzitter, Klumpes, Nelisse, Weber, Canton en Mooiman

Ik ga graag inhoudelijk met u in debat over dit onderwerp, maar ik weet dat mijn collega's zo langzamerhand graag naar huis willen. Ik doe dat dus graag in december 2018, maar dan wil ik wel nu horen dat het dan nog zinvol is.

De **VOORZITTER**: Dank. Maar wij gaan vanavond niet in debat. U stelt vragen en u krijgt een antwoord. Ik kijk even de zaal rond of er nog aanvullende vragen van anderen zijn en dan geef ik daarna tot het slot het woord aan de heer Weber voor het beantwoorden van de vragen. De heer Klumpes.

De heer **KLUMPES (GROENLINKS)**: Ik loop nog niet zo lang mee in de Staten, maar wel lang genoeg om te zien dat de natuurwaarde van het gebied telkens verandert. Ik heb daar twee vragen over. Ik wil graag weten waar het stopt en hoe het college hier zelf op terugkijkt.

Mevrouw **NELISSE (VVD)**: Bij het agenderen als besprekingspunt van het Buytenland van Rhooon is de VVD in de veronderstelling geweest dat dat met name was om de besluitvorming uit september 2016 te evalueren. Ik begrijp van mevrouw Koning dat zij voorziet dat er ook inhoudelijk zal worden bijgestuurd op het streefbeeld en de financiën. De VVD heeft dat niet voor ogen. Wij zijn in de veronderstelling dat wij dat in september 2016 voldoende hebben afgekaart. Mijn vraag aan de heer Weber is wat het gevolg zou zijn voor het verloop van het proces op dit moment in het Buytenland van Rhooon, als wij dit soort zaken tussentijds zouden aanpassen. Zou dat een kwalijk effect kunnen hebben op het proces?

Mevrouw **KONING (PvdA)**: Om misverstanden te voorkomen; ik heb niet gepretendeerd dat wij het streefbeeld ter discussie zouden willen stellen.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan gaan wij nu naar de beantwoording van de heer Weber en dan ronden wij dit punt af.

Gedeputeerde **WEBER**: Op de eerste vraag van mevrouw Koning hoe wij het streefbeeld realiseren op die 100 ha moet ik u het antwoord schuldig blijven. Dat zal ik u snel nasturen. Ik weet dat het erin zit en ik weet bijvoorbeeld dat er afspraken zijn gemaakt over de leidingenstraat, maar ik ken die niet tot in detail. Daarop kom ik schriftelijk terug. GroenLinks stelt een vraag die eigenlijk te ver reikt voor vanavond, namelijk hoe wij terugkijken op het hele proces. Daarover is heel veel te zeggen, maar laten wij daarover het gesprek voeren in december 2018, waarbij het interessant kan zijn om te komen tot een bredere evaluatie van de hele PMR en in het bijzonder het Buytenland van Rhooon. Ik kan u verzekeren dat dat traject een evaluatie waard is. Net als de VVD heb ook ik niet begrepen dat mevrouw Koning van plan was het streefbeeld als zodanig ter discussie te stellen, ook niet omdat wij in de commissie de afspraak hebben gemaakt dat wij verder moeten, nu alle partijen in het gebied eindelijk op het goede spoor zitten. Die trein wil ik liever niet meer laten stoppen.

De **VOORZITTER**: Dank. Tot zover de vragen over het Buytenland van Rhooon.

3 HAMERSTUKKEN

A. STATENVOORSTEL VASTSTELLING SUBSIDIEPLAFOND SUBSIDIEREGELING REGIONALE NETWERKEN VOOR INNOVATIE ZUID-HOLLAND (7110)

De heer **CANTON (Partij voor de Dieren)**: Deze subsidieregeling betreft het mogelijk maken en verruimen van subsidie voor topsectoren. Een aantal van deze topsectoren verdient niet onze steun. Dat is de reden waarom wij niet kunnen instemmen met dit voorstel.

De heer **MOOIMAN (PVV)**: Gezien de inhoud van de stukken is de PVV van mening dat de gelden niet op de juiste manier besteed zullen worden. Wij zullen dus tegenstemmen.

De **VOORZITTER**: Dank. Desalniettemin is het voorstel aangenomen.

DIT VOORSTEL WORDT ZONDER HOOFDELIJKE STEMMING AANGENOMEN.

B. STATENVOORDRACHT VAN HET FRACTIEVOORZITTERS OVERLEG BENOEMING PLAATSVERVANGEND VOORZITTER STATENCOMMISSIE BESTUUR EN MIDDELEN (7112)

De **VOORZITTER**: Dat is de heer Stoop.

C. STATENVOORSTEL VAN STATENCOMMISSIE VERKEER EN MILIEU AANGENOMEN EN AFGEHANDELDE MOTIES VAN PROVINCIALE STATEN (7113)

DEZE VOORSTELLEN WORDEN ZONDER OVERLEG EN ZONDER HOOFDELIJKE STEMMING AANGENOMEN.

4 VERSLAG PROVINCIALE STATENVERGADERING VAN 27 JUNI 2018

DIT VOORSTEL WORDT ZONDER OVERLEG EN ZONDER HOOFDELIJKE STEMMING AANGENOMEN.

Er zijn geen ingekomen stukken. Ik ga de vergadering sluiten, maar pas nadat ik gezegd heb dat de commissie Verbouwing over vijf minuten bij elkaar komt in de Venenzaal. Ik deel u mee dat de volgende vergadering plaatsvindt op 17 oktober 2018, aanvang 10.00 uur. Ik dank u voor deze goede, constructieve en debaterijke vergadering. Ik wens u een veilig thuiskomen en tot de volgende keer. Ik sluit de vergadering. (19.40 uur)